

Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice 2026-2035

Sierakowice, 2026 r.

Spis treści

WSTĘP	2
1. WNIOSKI Z DIAGNOZY	5
2. CELE I KIERUNKI ROZWOJU	22
2.1. WIZJA GMINY SIERAKOWICE.....	22
2.2. MISJA GMINY SIERAKOWICE.....	23
2.3. CELE ROZWOJU GMINY	23
3. EFEKTY REALIZACJI CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	47
4. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY.....	54
5. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE.....	76
6. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA	90
7. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY	93
8. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII	94
9. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	97
10. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII.....	100
10.1. PROCES WDRAŻANIA STRATEGII	100
10.2. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA STRATEGII.....	104
10.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	107
10.4. OPIS MECHANIZMÓW PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ W PROCESIE PRZYGOTOWANIA I WDRAŻANIA DOKUMENTU.....	110
11. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM	114

Objaśnienie zastosowanych skrótów

Skrót	Znaczenie
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GUS	Główny Urząd Statystyczny
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KGW	Koła Gospodyń Wiejskich
MEVO	System roweru metropolitalnego
NGO	Organizacje pozarządowe (ang. Non-Governmental Organizations)
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PWiK	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
SWOT	Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
UE	Unia Europejska
UKS	Uczniowski Klub Sportowy
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
OZE	odnawialne źródła energii

Wstęp

Jednym z podstawowych narzędzi zarządzania rozwojem jednostki samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne, prowadzone w dłuższym horyzoncie czasowym. Planowanie to pozwala na uporządkowanie działań gminy, koncentrację zasobów na priorytetowych kierunkach interwencji oraz budowanie spójnej polityki rozwoju uwzględniającej zarówno potrzeby mieszkańców, jak i uwarunkowania gospodarcze, przestrzenne oraz środowiskowe. Kluczowym dokumentem wykorzystywanym w tym procesie jest strategia rozwoju gminy, stanowiąca podstawę do podejmowania decyzji inwestycyjnych, organizacyjnych i społecznych w perspektywie wieloletniej.

Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r. stanowi odpowiedź na potrzebę aktualizacji i uporządkowania kierunków rozwoju gminy w warunkach dynamicznych zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Dokument ten został opracowany jako narzędzie wspierające prowadzenie spójnej polityki rozwoju, umożliwiające efektywne wykorzystanie potencjałów gminy oraz podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwojowych. Strategia stanowi również podstawę do planowania przedsięwzięć inwestycyjnych oraz działań miękkich realizowanych przez gminę i jej partnerów, w tym w ramach dostępnych źródeł finansowania.

Horyzont czasowy Strategii został określony na lata 2026–2035, co pozwala na zachowanie długofalowego charakteru dokumentu, umożliwiającego konsekwentną realizację zaplanowanych celów oraz wdrażanie przedsięwzięć wymagających wieloletniego przygotowania i finansowania. Przyjęta perspektywa czasowa pozostaje jednocześnie spójna z uwarunkowaniami zewnętrznymi, w tym z cyklami programowania polityki rozwoju na poziomie regionalnym, krajowym oraz Unii Europejskiej. Takie podejście umożliwia gminie skuteczniejsze planowanie działań w odniesieniu do programów operacyjnych i instrumentów wsparcia dostępnych w kolejnych latach.

Strategia obejmuje wszystkie kluczowe sfery funkcjonowania gminy i została opracowana w układzie trzech głównych obszarów interwencji: sfery społecznej, sfery gospodarczej oraz obszaru infrastruktury i środowiska, uwzględniającego również zagospodarowanie przestrzeni. W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele strategiczne, cele szczegółowe oraz kierunki działań, które wyznaczają priorytety rozwoju gminy w perspektywie do 2035 r. Cele i przedsięwzięcia wskazane w Strategii odnoszą się nie tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez samorząd gminny, lecz również do aktywności innych podmiotów działających na terenie gminy, w tym instytucji publicznych, organizacji społecznych, przedsiębiorców oraz mieszkańców. Jednocześnie należy podkreślić, że z uwagi na zakres zadań własnych gminy oraz kompetencje samorządu, główny ciężar organizacyjny i koordynacyjny wdrażania Strategii będzie spoczywał na Gminie Sierakowice oraz jej jednostkach organizacyjnych.

Metodologia opracowania Strategii została oparta na powszechnie stosowanych zasadach planowania strategicznego oraz na podejściu zakładającym możliwie szerokie włączenie społeczności lokalnej w proces tworzenia dokumentu. W trakcie prac nad Strategią przeprowadzono diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy, opartą na analizie danych statystycznych, materiałów źródłowych oraz informacji pozyskanych z Urzędu Gminy. Istotnym elementem diagnozy były również badania ankietowe przeprowadzone wśród

mieszkańców, które pozwoliły na rozpoznanie potrzeb rozwojowych oraz ocenę jakości życia w gminie z perspektywy społeczności lokalnej.

Wnioski z diagnozy oraz zidentyfikowane wyzwania rozwojowe stanowiły podstawę do sformułowania celów strategicznych oraz celów szczegółowych Strategii, a także do określenia kierunków działań, których realizacja umożliwi osiągnięcie zakładanych rezultatów. W ramach Strategii zdefiniowano również misję gminy, odzwierciedlającą ogólne założenia prowadzonej polityki rozwoju, oraz wizję rozwoju, stanowiącą opis docelowego stanu gminy w perspektywie 2035 r.

Na podstawie wyznaczonych celów opracowano harmonogram realizacji Strategii, uwzględniający etapowanie działań oraz ich orientacyjny czas realizacji. Przedstawiono także założenia dotyczące źródeł finansowania poszczególnych celów i przedsięwzięć, wskazując na konieczność wykorzystania środków własnych gminy, funduszy zewnętrznych, programów krajowych oraz instrumentów Unii Europejskiej. Uzupełnieniem Strategii jest rozdział dotyczący zakładanych efektów realizacji celów i przedsięwzięć, wraz z systemem wskaźników umożliwiających ocenę postępów wdrażania dokumentu.

W końcowej części Strategii przedstawiono również zasady jej wdrażania, mechanizmy partycypacji społecznej, system monitoringu i ewaluacji oraz wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych. Zaproponowany system realizacji Strategii zakłada, że dokument ten będzie stanowił podstawę do opracowywania programów sektorowych, planów inwestycyjnych oraz dokumentów wykonawczych o bardziej operacyjnym charakterze, które będą doprecyzowywać zakres, budżet i terminy realizacji konkretnych projektów.

Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r. ma charakter dokumentu otwartego. Oznacza to, że jej wdrażanie będzie prowadzone w sposób elastyczny, umożliwiający reagowanie na zmieniające się uwarunkowania rozwojowe, sytuację gospodarczą, potrzeby mieszkańców oraz dostępność środków finansowych. Przyjęty system monitoringu i ewaluacji zakłada możliwość wprowadzania korekt i aktualizacji Strategii w sytuacji pojawienia się nowych wyzwań lub konieczności dostosowania działań do zmieniających się warunków zewnętrznych. Jednocześnie wszelkie zmiany w Strategii powinny być dokonywane w sposób transparentny i z zachowaniem udziału społeczności lokalnej, co pozwoli utrzymać uspołeczniony charakter dokumentu oraz budować poczucie współodpowiedzialności mieszkańców za rozwój gminy.

Opracowana Strategia stanowi zatem kompleksową mapę drogową rozwoju gminy Sierakowice w perspektywie do 2035 r.. Dokument ten wyznacza priorytety rozwojowe, porządkuje działania samorządu oraz wskazuje kierunki interwencji w najważniejszych obszarach funkcjonowania gminy. Wdrażanie Strategii będzie miało na celu konsekwentne podnoszenie jakości życia mieszkańców, wzmacnianie konkurencyjności gospodarczej oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów środowiskowych i krajobrazowych, które stanowią jeden z najcenniejszych elementów tożsamości gminy.

1. Wnioski z diagnozy

Poniższy rozdział stanowi podsumowanie najważniejszych wniosków wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Sierakowice. Wnioski te zostały opracowane w oparciu o analizę danych statystycznych i innych materiałów źródłowych, wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców, wyniki spotkań warsztatowych w przedstawieli lokalnej społeczności a także w powiązaniu z analizą SWOT, która pozwoliła na identyfikację kluczowych mocnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń dla jej dalszego rozwoju.

Przedstawione w dalszej części opracowania wnioski oraz wyzwania rozwojowe zostały pogrupowane w trzy zasadnicze obszary tematyczne: sferę społeczną, sferę gospodarczą oraz sferę przestrzenno-klimatyczno-środowiskową. Ich celem jest wskazanie najistotniejszych problemów oraz potencjałów rozwojowych gminy, a także określenie kluczowych kierunków interwencji w perspektywie do 2035 r.

Zestawienie wniosków stanowi podstawę do sformułowania celów strategicznych oraz celów szczegółowych strategii rozwoju gminy, zapewniając spójność pomiędzy diagnozą stanu obecnego, oczekiwaniami mieszkańców oraz planowanymi działaniami rozwojowymi.

SFERA SPOŁECZNA

1. Gmina Sierakowice charakteryzuje się korzystną sytuacją demograficzną, potwierdzoną dodatnim przyrostem naturalnym (8,05% w 2024 r.) oraz relatywnie młodą strukturą wiekową ludności, co stanowi silny potencjał rozwojowy wymagający aktywnego wsparcia polityką społeczną. Jednocześnie obserwowana od 2018 r. tendencja spadkowa przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji wskazują na ryzyko stopniowego osłabienia tego potencjału, zwłaszcza w kontekście odpływu młodych osób do większych ośrodków – miast, w celach edukacyjnych i zawodowych.
2. Prognozy GUS do 2035 r. wskazują na wzrost liczby mieszkańców przy jednoczesnym „starzeniu” się struktury ludności, co oznacza konieczność równoległego prowadzenia działań prorozwojowych dla dzieci i młodzieży oraz systemowego rozwoju usług dla seniorów. Dynamiczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (dotychczasowy wzrost o ok. 39% w latach 2015–2024) jednoznacznie uzasadnia potrzebę rozbudowy oferty usług społecznych, zdrowotnych i opiekuńczych, w tym form wsparcia środowiskowego i opieki długoterminowej.
3. Dobrze rozwinięta baza oświatowa oraz wysoka jakość edukacji podstawowej i ponadpodstawowej stanowią mocny fundament dalszych działań rozwojowych, jednak wymagają dostosowania do zmieniających się uwarunkowań demograficznych i rynku pracy.
4. Zidentyfikowany niedobór miejsc w szkołach branżowych i technicznych oraz niedopasowanie profili kształcenia do potrzeb lokalnej gospodarki wskazują na konieczność silniejszego powiązania systemu edukacji z rynkiem pracy oraz współpracy w zakresie edukacji ponadpodstawowej z Powiatem Kartuskim.
5. Odpływ młodzieży do większych ośrodków edukacyjnych stanowi jedno z kluczowych zagrożeń rozwojowych, co uzasadnia rozwój atrakcyjnej, nowoczesnej oferty edukacyjnej, sportowej i społecznej na miejscu, jako elementu zatrzymywania młodych mieszkańców w gminie.

6. Potencjał kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie pozostaje niewykorzystany, mimo sprzyjających trendów demograficznych i dostępności funduszy zewnętrznych, co uzasadnia jego włączenie do priorytetów strategicznych.
7. Niewystarczający dostęp do usług ochrony zdrowia, pogarszający się stan zdrowia mieszkańców oraz niska aktywność fizyczna oraz stanowią istotne bariery dla jakości życia, mimo korzystnej sytuacji demograficznej.
8. Brak wystarczającej oferty profilaktycznej, w tym skierowanej do dzieci i młodzieży, wskazuje na potrzebę systemowych działań prozdrowotnych oraz rozwoju lokalnych usług specjalistycznych, w tym np. w obszarze zdrowia psychicznego.
9. Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, zwłaszcza przy placówkach oświatowych oraz w przestrzeni publicznej, należy traktować jako narzędzie profilaktyki zdrowotnej, integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu.
10. Ograniczony zakres usług społecznych dla seniorów, osób samotnych, przewlekle chorych i innych osób ze specjalnymi potrzebami wskazuje na konieczność przejścia od działań punktowych do zintegrowanego systemu usług społecznych.
11. Niewystarczająca liczba dedykowanych rozwiązań dla osób w kryzysie bezdomności oraz niedobór mieszkań komunalnych stanowią istotną lukę w lokalnej polityce społecznej, wymagającą interwencji o charakterze infrastrukturalnym i społecznym.
12. Wzrost liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej potwierdza potrzebę rozwoju działań aktywizujących i profilaktycznych, a nie wyłącznie interwencyjnych.
13. Aktywność lokalnych organizacji społecznych (KGW, OSP, UKS) stanowi istotny potencjał rozwoju kapitału społecznego, jednak relatywnie niska liczba NGO i ograniczone wsparcie systemowe hamują jego pełne wykorzystanie.
14. Niewystarczająca infrastruktura świetlic wiejskich i ograniczona oferta kulturalna w mniejszych miejscowościach ograniczają integrację społeczną oraz aktywność mieszkańców poza centrum gminy.
15. Wzmocnienie kompetencji NGO, rozwój działań animacyjnych oraz wsparcie oddolnych inicjatyw społecznych są kluczowe dla budowania trwałego kapitału społecznego i przeciwdziałania wykluczeniu.
16. Relatywnie wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców wymaga utrzymania i wzmocnienia, zwłaszcza w kontekście niedoboru monitoringu i infrastruktury bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
17. Rozwój systemu monitoringu oraz działań prewencyjnych powinien być powiązany z poprawą jakości przestrzeni publicznych i rozwojem funkcji rekreacyjnych i społecznych.

Najważniejsze wyzwania rozwojowe gminy Sierakowice w sferze społecznej

1. Utrzymanie korzystnego potencjału demograficznego przy jednoczesnym reagowaniu na proces starzenia się społeczeństwa - jednym z kluczowych wyzwań rozwojowych gminy Sierakowice jest utrzymanie dodatnich trendów demograficznych oraz wykorzystanie relatywnie młodej struktury ludności jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego. Jednocześnie gmina stoi przed wyzwaniem postępującego wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co wymaga stopniowego dostosowywania polityki społecznej do rosnących potrzeb seniorów, w tym w zakresie usług opiekuńczych, zdrowotnych i integracyjnych.

Kluczowe znaczenie ma zachowanie równowagi pomiędzy działaniami prorodzinnymi i prorozwojowymi a przygotowaniem systemu wsparcia dla starzejącego się społeczeństwa.

2. Zatrzymanie odpływu młodych mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności gminy jako miejsca do nauki i życia - mimo korzystnych uwarunkowań demograficznych, gmina mierzy się z odpływem młodzieży do większych ośrodków edukacyjnych (miejskich), co w dłuższej perspektywie może osłabiać lokalny kapitał ludzki. Wyzwanie to wiąże się z koniecznością rozwoju atrakcyjnej oferty edukacyjnej, sportowej, kulturalnej i społecznej, która zwiększy identyfikację młodych mieszkańców z gminą oraz stworzy realne warunki do planowania przyszłości zawodowej i rodzinnej na jej terenie.

3. Dostosowanie systemu edukacji i kształcenia do potrzeb rynku pracy - istotnym wyzwaniem rozwojowym pozostaje niedopasowanie oferty edukacyjnej, w szczególności na poziomie ponadpodstawowym, do rzeczywistych potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Ograniczona liczba miejsc w szkołach branżowych i technicznych oraz niewystarczająca liczba nowoczesnych kierunków kształcenia wymagają wzmocnienia współpracy z poziomem powiatowym i pracodawcami. Równoległe wyzwaniem jest rozwój kształcenia ustawicznego, umożliwiającego podnoszenie i zmianę kwalifikacji mieszkańców w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania gospodarcze.

4. Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz wzmocnienie działań profilaktycznych - pogarszający się stan zdrowia mieszkańców, niska aktywność fizyczna oraz ograniczony dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych stanowią istotne wyzwanie dla jakości życia w gminie. Szczególnego znaczenia nabiera potrzeba rozwoju profilaktyki zdrowotnej, w tym działań skierowanych do dzieci i młodzieży, oraz wzmocnienia oferty w zakresie zdrowia psychicznego. Wyzwanie to wymaga kompleksowego podejścia, łączącego inwestycje infrastrukturalne, działania edukacyjne oraz współpracę z podmiotami ochrony zdrowia.

5. Rozwój spójnego systemu usług społecznych dla osób wymagających wsparcia - rosnąca liczba seniorów, osób samotnych, przewlekle chorych oraz osób ze specjalnymi potrzebami ujawnia niewystarczającą skalę i zakres dostępnych usług społecznych. Istotnym wyzwaniem jest brak kompleksowych rozwiązań dla osób w kryzysie bezdomności oraz niedobór mieszkań komunalnych dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Gmina stoi przed koniecznością budowy zintegrowanego systemu usług społecznych, obejmującego wsparcie środowiskowe, opiekę wytchnieniową oraz formy aktywizujące, ograniczające ryzyko wykluczenia społecznego.

6. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego - pomimo funkcjonowania aktywnych organizacji lokalnych, poziom zaangażowania społecznego mieszkańców pozostaje nierównomierny, szczególnie w mniejszych miejscowościach. Niedobór infrastruktury społecznej, w tym świetlic wiejskich oraz ograniczone wsparcie merytoryczne dla NGO stanowią barierę dla rozwoju oddolnych inicjatyw. Wyzwanie rozwojowe stanowi budowa trwałego kapitału społecznego poprzez rozwój animacji społecznej, wsparcie organizacji pozarządowych oraz wzmocnianie kompetencji mieszkańców do wspólnego działania.

7. Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i bezpieczeństwu - choć poziom bezpieczeństwa w gminie oceniany jest jako relatywnie wysoki, wyzwaniem pozostaje niewystarczające wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę bezpieczeństwa oraz funkcje rekreacyjne i integracyjne. Rozwój monitoringu, poprawa jakości

przeźreni wspólnych oraz ich dostępności dla różnych grup wiekowych stanowią istotny element budowania poczucia bezpieczeństwa, spójności społecznej i jakości życia mieszkańców.

8. Wzmacnianie oferty kulturalnej i ochrony lokalnej tożsamości - silna tożsamość kaszubska i potencjał kulturowy gminy wymagają aktywnych działań na rzecz ich utrwalania i upowszechniania, szczególnie wśród młodszych pokoleń. Wyzwaniem pozostaje ograniczony zasięg oferty kulturalnej poza centrum gminy oraz potrzeba jej lepszego dostosowania do różnych grup wiekowych. Rozwój kultury lokalnej powinien pełnić nie tylko funkcję tożsamościową, ale również integracyjną i prorozwojową.

SFERA GOSPODARCZA

1. Gmina Sierakowice posiada korzystne uwarunkowania do rozwoju gospodarczego, wynikające z atrakcyjnego położenia geograficznego, rosnącej liczby podmiotów gospodarczych, relatywnie niskiego bezrobocia oraz funkcji ponadlokalnego centrum usługowo-handlowego dla obszaru wykraczającego poza granice gminy.
2. Struktura gospodarki gminy ma charakter typowy dla gmin wiejskich Pomorza, z dominacją mikroprzedsiębiorstw oraz sektorów takich jak budownictwo i handel, co wskazuje na silną przedsiębiorczość lokalną, ale jednocześnie na ograniczoną obecność większych podmiotów i usług wyższego rzędu.
3. Rozwój gospodarczy gminy jest w dużej mierze uzależniony od lokalnej aktywności mieszkańców, drobnej przedsiębiorczości, rzemiosła oraz rolnictwa, co oznacza, że polityka gospodarcza powinna koncentrować się na wzmacnianiu i profesjonalizacji tych sektorów.
4. Ważnym zasobem rozwojowym gminy są walory środowiska naturalnego i krajobrazowego oraz atrakcyjność turystyczna regionu Szwajcarii Kaszubskiej, co stanowi podstawę do rozwoju usług turystycznych, rekreacyjnych oraz produktów lokalnych.
5. W gminie Sierakowice obserwuje się systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych – w latach 2015–2024 liczba firm wzrosła o 44% (o 708 podmiotów), co potwierdza rosnący potencjał przedsiębiorczości lokalnej. Jednocześnie dynamika przyrostu przedsiębiorstw stopniowo maleje, co może wskazywać na osiągnięcie przez rynek lokalny pewnego poziomu nasycenia lub występowanie barier rozwoju (np. planistycznych, infrastrukturalnych, inwestycyjnych).
6. Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym) utrzymuje się na poziomie zbliżonym do średniej powiatu i województwa, co oznacza, że gmina rozwija się stabilnie, ale nie wyróżnia się wyraźnie ponadregionalnie.
7. Dominacja mikroprzedsiębiorstw (97,7%) wskazuje na rozdrobnioną strukturę gospodarczą, która jest typowa dla obszarów wiejskich, ale jednocześnie oznacza:
 - większą wrażliwość lokalnej gospodarki na kryzysy,
 - ograniczoną zdolność firm do ekspansji,
 - potrzebę wsparcia doradczego i inwestycyjnego.
8. W strukturze branżowej firm dominują: budownictwo (sekcja F), handel (sekcja G), przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) oraz transport, co oznacza, że lokalna

gospodarka opiera się głównie na sektorach tradycyjnych, a mniejszą rolę odgrywają usługi profesjonalne, innowacyjne i oparte na wiedzy.

9. Bezrobocie w gminie jest niskie (1,68% osób w wieku produkcyjnym), co potwierdza korzystną sytuację na rynku pracy i zdolność lokalnej gospodarki do absorpcji pracowników. Jednocześnie niskie bezrobocie nie oznacza pełnego zaspokojenia potrzeb zatrudnieniowych mieszkańców – wyniki badań ankietowych wskazują na problem ograniczonej dostępności pracy na miejscu oraz emigracji zarobkowej, co oznacza, że część mieszkańców może podejmować pracę poza gminą lub poza krajem.
10. Zidentyfikowane ograniczenia w zakresie konkurencyjności inwestycyjnej gminy sugerują, że dalszy rozwój rynku pracy będzie wymagał:
 - wyznaczenia i uzbrajania terenów inwestycyjnych,
 - uproszczenia procedur planistycznych,
 - rozwoju narzędzi wsparcia przedsiębiorców.
11. Jedną z kluczowych barier rozwoju gospodarczego gminy jest niewystarczająca liczba przygotowanych terenów inwestycyjnych oraz niedostateczne uzbrojenie terenów pod działalność gospodarczą, co ogranicza możliwość przyciągania nowych firm i inwestorów.
12. Niedobór miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań planistycznych, szczególnie w kontekście nadchodzących zmian wynikających z wprowadzenia planu ogólnego.
13. Zagrożenie ograniczenia dostępnego obszaru do rozwoju zabudowy po wejściu w życie planu ogólnego może istotnie wpłynąć na przyszły rozwój przedsiębiorczości, budownictwa oraz inwestycji usługowych i przemysłowych, co oznacza konieczność strategicznego zabezpieczenia terenów rozwojowych.
14. Gmina nie posiada wyraźnie ugruntowanej rozpoznawalności jako obszar przyjazny inwestycjom, co oznacza konieczność budowania marki inwestycyjnej, w tym promocji lokalizacji oraz oferty terenów gospodarczych.
15. Bliskość Trójmiasta jest istotną szansą rozwojową i stanowi ważną przewagę konkurencyjną, jednak jej wykorzystanie wymaga aktywnej polityki gospodarczej, inwestycyjnej i planistycznej, w przeciwnym razie potencjalne korzyści mogą zostać przejęte przez gminy konkurencyjne.
16. Rolnictwo w gminie napotyka bariery rozwojowe wynikające z niskiej jakości gleb oraz spadającej opłacalności tradycyjnych form gospodarowania, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do ograniczenia aktywności rolniczej oraz zaniku części gospodarstw.
17. Brak sukcesji pokoleniowej oraz zmiany środowiskowe stanowią realne zagrożenie dla stabilności sektora rolniczego, co oznacza konieczność wspierania transformacji rolnictwa w kierunku np.:
 - dywersyfikacji źródeł dochodu,
 - rozwoju produkcji ekologicznej i jakościowej,
 - rozwoju działalności pozarolniczej.
18. Zarówno gmina jak i cały obszar Szwejcarii Kaszubskiej cechuje się niewystarczającą rozpoznawalnością i promocją lokalnych produktów, co ogranicza możliwość budowania wartości dodanej w oparciu o lokalne zasoby i tradycje.

19. Dostępność handlu i usług na terenie gminy jest korzystna, jednak dla pełnego wykorzystania tej funkcji konieczne jest poprawienie jakości przestrzeni publicznych, w tym w szczególności infrastruktury targowiska.
20. Funkcjonowanie targowiska w Sierakowicach jest istotnym potencjałem rozwoju sprzedaży produktów lokalnych, jednak niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni targowej ogranicza jego rolę promocyjną i gospodarczą oraz możliwości rozwoju sprzedaży produktów lokalnych czy atrakcyjność zakupów dla mieszkańców i odwiedzających.
21. Rosnące zainteresowanie konsumentów produktami lokalnymi i ekologicznymi stanowi istotną szansę dla gminy, która może być wykorzystana poprzez np.:
 - rozwój marki produktów lokalnych,
 - działania promocyjne,
 - modernizację targowiska,
 - wsparcie rolników w przetwórstwie i sprzedaży bezpośrednio.
23. Rozwijająca się współpraca z instytucjami wspierającymi rolnictwo (ODR, ARiMR) jest szansą, która powinna zostać wzmocniona poprzez lokalne działania informacyjne i doradcze.
24. Atrakcyjność przyrodnicza i krajobrazowa gminy oraz położenie na terenie Szwajcarii Kaszubskiej tworzą bardzo dobre warunki do rozwoju funkcji turystycznej, szczególnie w zakresie turystyki aktywnej i wypoczynkowej.
25. Badania ankietowe wskazują na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę turystyczną, szczególnie w zakresie turystyki aktywnej, co ogranicza możliwość pełnego wykorzystania walorów gminy.
26. Zidentyfikowana niska rozpoznawalność gminy jako destynacji turystycznej oznacza potrzebę zwiększenia działań promocyjnych oraz budowy spójnej oferty turystycznej.
27. Dane GUS wskazują na niewielką liczbę obiektów noclegowych (ujmowanych w statystyce publicznej - 8 obiektów, 314 miejsc), jednak dane gminy wskazujące rzeczywistą skalę bazy noclegowej (64 obiekty, 1 506 miejsc) oznaczają, że turystyka w gminie ma większy potencjał niż wynikałoby z danych oficjalnych.
28. Trend wzrostowy liczby turystów w powiecie kartuskim wskazuje na rosnące zainteresowanie regionem, które gmina Sierakowice może skutecznie wykorzystać poprzez rozwój infrastruktury, oferty rekreacyjnej oraz promocji.
29. Sierakowice pełnią rolę lokalnego centrum gospodarczego i usługowego o zasięgu oddziaływania ponadgminnego, co wzmacnia funkcje handlowe, usługowe oraz potencjał rozwoju przedsiębiorczości.
30. Rosnąca konkurencja ze strony gmin sąsiednich stanowi zagrożenie dla przyciągania inwestorów, turystów i mieszkańców, co oznacza konieczność podnoszenia jakości usług publicznych, infrastruktury oraz działań promocyjnych.
31. Budowa elektrowni jądrowej Lubiatowo – Kopalino stanowi potencjalny impuls rozwojowy dla gminy. W związku z tym konieczne jest przygotowanie gminy do wykorzystania tego impulsu w sposób planowy (np. poprzez tereny inwestycyjne, rozwój usług i edukacji).
32. Rosnące znaczenie zrównoważonego rozwoju i gospodarki lokalnej w polityce regionalnej oraz funduszach UE stwarza możliwość pozyskania środków na:

- rozwój przedsiębiorczości,
- wsparcie rolnictwa i produktów lokalnych,
- rozwój turystyki aktywnej,
- uzbrojenie terenów inwestycyjnych.

Najważniejsze wyzwania rozwojowe gminy Sierakowice w sferze gospodarczej

1. Wzmacnianie konkurencyjności gospodarczej gminy i poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej - jednym z najważniejszych wyzwań rozwojowych gminy Sierakowice jest zwiększenie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. Pomimo rosnącej liczby podmiotów gospodarczych i korzystnej sytuacji na rynku pracy, gmina musi reagować na rosnącą konkurencję ze strony gmin sąsiednich oraz ograniczenia związane z dostępnością terenów inwestycyjnych. Konieczne jest wzmocnienie atrakcyjności gminy jako miejsca do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej.

2. Przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz wzmocnienie polityki przestrzennej - istotnym wyzwaniem rozwojowym pozostaje niedostateczna liczba przygotowanych terenów inwestycyjnych oraz brak ich pełnego uzbrojenia w media i infrastrukturę techniczną. Barięą jest również zbyt mała liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co ogranicza możliwość szybkiego i przejrzystego lokalizowania nowych inwestycji. W kontekście planowanych zmian w systemie planowania przestrzennego (plan ogólny) oraz możliwego ograniczenia obszarów rozwoju zabudowy, kluczowym zadaniem gminy jest prowadzenie aktywnej polityki przestrzennej, zabezpieczającej tereny rozwojowe dla przedsiębiorczości, usług oraz budownictwa mieszkaniowego.

3. Dywersyfikacja lokalnej gospodarki oraz zwiększenie odporności na zmiany rynkowe - gospodarka gminy opiera się głównie na mikroprzedsiębiorstwach oraz tradycyjnych sektorach, takich jak budownictwo i handel. Choć jest to naturalne dla gmin wiejskich, struktura ta wiąże się z ryzykiem ograniczonej stabilności i mniejszej odporności na wahania koniunktury gospodarczej. Kluczowym wyzwaniem jest dywersyfikacja gospodarki lokalnej, w tym wspieranie rozwoju usług o wyższej wartości dodanej, przedsiębiorstw produkcyjnych i przetwórczych oraz działalności powiązanej z turystyką, rekreacją i produktami lokalnymi.

4. Wzmocnienie lokalnego rynku pracy i ograniczenie odpływu siły roboczej poza gminę - pomimo niskiego bezrobocia, istotnym wyzwaniem pozostaje ograniczona możliwość znalezienia pracy na miejscu, co przekłada się na emigrację zarobkową mieszkańców oraz podejmowanie zatrudnienia poza terenem gminy. Kluczowe jest zwiększenie liczby atrakcyjnych miejsc pracy, rozwój lokalnych przedsiębiorstw oraz wykorzystanie położenia gminy względem Trójmiasta jako czynnika przyciągającego inwestycje i rozwój usług.

5. Transformacja rolnictwa i dostosowanie sektora rolnego do zmieniających się warunków ekonomicznych i klimatycznych - rolnictwo na terenie gminy stoi przed wyzwaniami wynikającymi z niskiej jakości gleb oraz malejącej opłacalności tradycyjnej produkcji rolnej. Dodatkowym problemem jest brak sukcesji pokoleniowej oraz rosnące znaczenie czynników środowiskowych wpływających na stabilność produkcji. W związku z tym konieczne jest wspieranie transformacji rolnictwa w kierunku dywersyfikacji dochodów, rozwoju działalności

pozarolniczej, rolnictwa ekologicznego oraz przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej, co pozwoli utrzymać aktywność gospodarczą na obszarach wiejskich.

6. Rozwój i promocja produktów lokalnych jako elementu budowania gospodarki opartej na zasobach endogenicznych - istotnym wyzwaniem jest niewystarczająca rozpoznawalność i promocja lokalnych produktów, mimo rosnącego zainteresowania konsumentów żywnością regionalną i ekologiczną. Potencjał ten powinien zostać wykorzystany poprzez tworzenie marki produktów lokalnych, rozwój działań promocyjnych oraz wspieranie rolników i producentów w zakresie profesjonalizacji sprzedaży.

7. Modernizacja targowiska w Sierakowicach i poprawa estetyki lokalnych przestrzeni handlowych - szczególne znaczenie dla rozwoju i promocji produktów lokalnych ma modernizacja targowiska w Sierakowicach i przekształcenie go w przestrzeń sprzyjającą promocji lokalnej przedsiębiorczości oraz handlu produktami wysokiej jakości. Funkcjonowanie targowiska stanowi ważny element lokalnej gospodarki oraz handlu, jednak jego obecna jakość przestrzenna i funkcjonalna ogranicza atrakcyjność zakupów oraz możliwości promowania lokalnych produktów. Kluczowym wyzwaniem jest poprawa estetyki, infrastruktury oraz warunków prowadzenia handlu, co może przełożyć się na zwiększenie roli targowiska jako centrum aktywności gospodarczej, społecznej i turystycznej.

8. Rozwój infrastruktury turystycznej i budowa spójnej oferty turystyki aktywnej - gmina posiada bardzo wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, jednak niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna ogranicza możliwość pełnego wykorzystania potencjału regionu. Kluczowym wyzwaniem jest rozwój infrastruktury turystyki aktywnej (m.in. szlaki, rekreacja wodna, infrastruktura wokół jezior) oraz zwiększenie dostępności atrakcji turystycznych w skali całej gminy. Wymaga to również podejmowania inwestycji umożliwiających wydłużenie sezonu turystycznego i poprawę jakości usług.

9. Wzmocnienie promocji turystycznej gminy i zwiększenie rozpoznawalności na rynku regionalnym i krajowym - pomimo atrakcyjności turystycznej, gmina nie posiada wystarczającej rozpoznawalności jako samodzielny cel turystyczny. Wyzwanie to wiąże się z potrzebą budowania spójnej marki turystycznej, prowadzenia konsekwentnych działań promocyjnych oraz rozwijania współpracy z podmiotami branżowymi. Istotne jest również wykorzystanie rosnącego trendu turystyki lokalnej i aktywnej jako szansy dla gminy.

10. Przygotowanie gminy do wykorzystania impulsów zewnętrznych, w tym potencjału budowy elektrowni jądrowej - potencjalna budowa elektrowni jądrowej w regionie może stanowić istotny impuls rozwojowy dla gminy w zakresie popytu na usługi, mieszkania, edukację oraz rozwój działalności gospodarczej. Kluczowym wyzwaniem jest przygotowanie gminy w sposób strategiczny (planistyczny, infrastrukturalny i inwestycyjny), aby móc efektywnie przejąć część impulsu gospodarczego i przekształcić go w trwałe korzyści lokalne.

11. Wykorzystanie funduszy zewnętrznych i trendów zrównoważonego rozwoju dla wzmocnienia gospodarki lokalnej - w kontekście rosnącej roli zrównoważonego rozwoju oraz dostępności środków zewnętrznych, gmina stoi przed wyzwaniem skutecznego przygotowania projektów i działań, które umożliwią pozyskanie finansowania na rozwój przedsiębiorczości, infrastruktury turystycznej, promocję produktów lokalnych oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych. Skuteczność w tym zakresie będzie miała kluczowe znaczenie dla utrzymania tempa rozwoju gospodarczego gminy w perspektywie do 2035 r.

SFERA PRZESTRZENNO-KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA

1. Gmina Sierakowice posiada relatywnie dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, szczególnie w zakresie wodociągów, kanalizacji oraz systemu gospodarki odpadami, co stanowi istotną bazę dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego. Pomimo dobrego poziomu wyposażenia w podstawową infrastrukturę komunalną, diagnoza wskazuje na istotne potrzeby modernizacyjne, wynikające m.in. z pogarszającego się stanu technicznego części sieci wodociągowej oraz infrastruktury drogowej.
2. W gminie widoczne są dysproporcje w poziomie rozwoju infrastruktury pomiędzy poszczególnymi obszarami – część miejscowości posiada dostęp do nowoczesnej infrastruktury, podczas gdy inne wciąż wymagają uzupełnienia podstawowych usług (kanalizacja, drogi, internet, transport publiczny).
3. Kluczowym wyzwaniem infrastrukturalnym gminy jest nie tylko rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, ale również ich dostosowanie do postępującego rozproszenia zabudowy, co powoduje wzrost kosztów inwestycji, utrzymania oraz obniżenie efektywności funkcjonowania infrastruktury publicznej.
4. Poziom zwodociągowania gminy jest wysoki (ok. 91% ludności korzysta z sieci wodociągowej), co oznacza, że system wodociągowy zapewnia mieszkańcom relatywnie dobry dostęp do wody. Jednocześnie około 9% mieszkańców nadal korzysta z indywidualnych ujęć wody, co wskazuje na konieczność dalszej rozbudowy sieci wodociągowej w wybranych lokalizacjach. Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 213,5 km, a liczba przyłączy przekracza 3 700, co wskazuje na znaczną skalę systemu oraz jego rozproszenie, typowe dla gmin wiejskich.
5. W zakresie kanalizacji poziom skanalizowania aglomeracji Sierakowice przekracza 98% co powoduje, że aglomeracja spełnia wymagania KPOŚK w zakresie zarówno odestka skanalizowania jak i funkcjonowania gminnej oczyszczalni ścieków (wydajność, jakość oczyszczania ścieków). Podobnie znaczna część terenów poza granicami aglomeracji posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej. Pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych rozwiązań (przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe). Sytuacja w tym zakresie wskazuje na potrzebę kontynuacji działań w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej, szczególnie w miejscowościach o dynamicznym rozwoju zabudowy mieszkaniowej i letniskowej.
6. Diagnoza wskazuje, że mimo relatywnie dobrego poziomu rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, jakość części infrastruktury jest miejscami niewystarczająca, co wymusza modernizację sieci, ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody. Wysoka jakość wody w wodociągu gminnym stanowi mocną stronę gminy, jednak utrzymanie tego poziomu wymaga stałych inwestycji modernizacyjnych, zwłaszcza w odniesieniu do infrastruktury starzejącej się lub niewydolnej technicznie.
7. Ważnym elementem dotyczącym systemu zaopatrzenia w wodę są postępujące zmiany środowiska oraz ekstremalne zjawiska pogodowe i ich wpływ na deficyty w dostępie do wody pitnej, zwłaszcza w okresach letnich. Konieczne są w tej kwestii działania rozwojowe i modernizacyjne (ujęcia wody, sieci wodociągowe) zapewniające ciągłość dostaw wody o wysokiej jakości dla mieszkańców całej gminy.
8. Jednym z kluczowych deficytów infrastrukturalnych jest niewystarczająco rozwinięty system zagospodarowania wód opadowych, melioracji oraz małej retencji, co w

kontekście postępujących zmian środowiskowych staje się problemem strategicznym. Brak kompleksowej infrastruktury retencyjnej zwiększa ryzyko lokalnych podtopień, przesuszeń, degradacji gleb oraz pogorszenia warunków dla rolnictwa i terenów inwestycyjnych. Wniosek ten wskazuje na konieczność traktowania inwestycji w retencję jako elementu bezpieczeństwa infrastrukturalnego gminy, a nie jedynie działań środowiskowych.

9. System gospodarki odpadami w gminie jest dobrze rozwinięty; funkcjonuje PSZOK w Sierakowicach oraz zorganizowany odbiór odpadów, co stanowi mocną stronę infrastruktury komunalnej. W 2024 r. z terenu gminy zebrano ponad 7 004 ton odpadów komunalnych, co potwierdza dużą skalę systemu oraz konieczność jego stałego usprawniania i optymalizacji. Odsetek odpadów zbieranych selektywnie (55,1%) jest korzystny na tle województwa i powiatu, jednak rosnące wymagania UE w zakresie recyklingu (60% do 2030 r.) będą wymagały dalszej poprawy jakości segregacji oraz podnoszenia wiedzy i świadomości mieszkańców w tej kwestii.
10. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców wskazana w diagnozie stanowi barierę dla poprawy efektywności systemu gospodarki odpadami oraz realizacji celów środowiskowych gminy.
11. Gmina charakteryzuje się relatywnie dobrą jakością powietrza oraz brakiem uciążliwego przemysłu ciężkiego, co jest korzystnym uwarunkowaniem dla zdrowia mieszkańców i rozwoju turystyki. Jednocześnie diagnoza wskazuje na problem niskiej emisji i pogorszenia jakości powietrza w sezonie grzewczym, co oznacza, że kluczowym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne systemy grzewcze (paliwa stałe).
12. Na terenie gminy brak jest zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło, a ogrzewanie oparte jest głównie o rozproszone źródła węglowe, olejowe oraz indywidualne instalacje, co sprzyja zwiększonej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery.
13. Istotnym ograniczeniem rozwoju ekologicznych źródeł energii jest niski udział OZE w obiektach komunalnych, co wskazuje na potrzebę rozwoju inwestycji w odnawialne źródła energii w połączeniu z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej. Rozwój OZE jest jednocześnie szansą dla gminy, zarówno w kontekście redukcji emisji, jak i ograniczania kosztów funkcjonowania infrastruktury publicznej.
14. Szansą rozwojową jest możliwość powstania biogazowni wraz z wykorzystaniem ciepła odpadowego, co może stanowić impuls dla poprawy efektywności energetycznej i ograniczenia niskiej emisji.
15. Istotnym elementem transformacji energetycznej gminy jest rozwój sieci gazowej – obecnie korzysta z niej ok. 20% mieszkańców, co oznacza potrzebę dalszego rozwoju sieci oraz alternatywnych źródeł energii w obszarach rozproszonych.
16. Jednym z najistotniejszych deficytów infrastrukturalnych gminy jest stan infrastruktury drogowej, zarówno w zakresie jakości nawierzchni, jak i przepustowości układu komunikacyjnego. Na terenie gminy znajduje się 241,8 km dróg gminnych, z czego 62% nie posiada nawierzchni ulepszonej, co potwierdza skalę potrzeb modernizacyjnych.

17. Struktura nawierzchni dróg gminnych jest relatywnie mniej korzystna niż w gminach wiejskich powiatu kartuskiego i województwa pomorskiego, co oznacza gorszą dostępność komunikacyjną części obszarów gminy.
18. Brak obwodnicy Sierakowic i wciąż znaczna niewydolność układu komunikacyjnego w centrum miejscowości (mimo podejmowanych inwestycji w poprawę tej sytuacji) generują uciążliwości dla mieszkańców, obniżają jakość życia oraz wpływają negatywnie na atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną gminy.
19. Brak czynnie działającej linii kolejowej oraz ograniczona dostępność transportu publicznego zwiększają zależność mieszkańców od transportu indywidualnego, co wpływa m.in. na:
 - zwiększenie emisji komunikacyjnych,
 - wykluczenie transportowe części mieszkańców,
 - ograniczenie mobilności osób starszych i młodzieży.
20. Funkcjonowanie komunikacji autobusowej nie eliminuje problemu niewystarczającego skomunikowania wewnętrznego gminy, szczególnie w odniesieniu do miejscowości położonych peryferyjnie w relacji do gminnej miejscowości.
21. Reaktywacja linii kolejowej jest istotną szansą rozwojową, zarówno w kontekście transportu mieszkańców, rozwoju turystyki, integracji z regionalnym systemem komunikacyjnym jak i znaczenia Sierakowic w regionalnym systemie osadniczym,
22. W gminie występuje wciąż niedostatecznie rozwinięta sieć ścieżek rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej, co ogranicza rozwój transportu aktywnego i turystyki rowerowej.
23. Mimo podejmowanych w ostatnich latach inwestycji wciąż brakuje połączeń lokalnych tras rowerowych z regionalnymi i wojewódzkimi szlakami oraz systemem MEVO, co zmniejsza potencjał integracji gminy z siecią transportu metropolitalnego.
24. Rozwój infrastruktury rowerowej powinien być traktowany nie tylko jako element turystyki, ale także jako narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców, promocji zdrowego stylu życia oraz ograniczania presji transportu samochodowego w centrum Sierakowic. Rozwój sieci dróg rowerowych nabiera szczególnego znaczenia także w kontekście zbliżającego się uruchomienia linii kolejowej przebiegającej przez teren gminy i potrzeby zapewnienia jak najszerszego dostępu mieszkańców do transportu kolejowego,
25. Istotną barierą rozwojową gminy jest niewystarczająca jakość połączeń internetowych oraz ograniczony dostęp do szybkiego i stabilnego internetu, co może negatywnie wpływać na: rozwój przedsiębiorczości, dostęp do edukacji cyfrowej, funkcjonowanie usług publicznych, jakość życia mieszkańców.
26. W dobie cyfryzacji i pracy zdalnej deficyty infrastruktury internetowej mogą ograniczać atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną gminy, zwłaszcza w porównaniu do obszarów lepiej uzbrojonych teleinformatycznie.
27. Konieczne jest równoległe prowadzenie działań infrastrukturalnych (sieci światłowodowe) oraz edukacyjnych, przeciwdziałających wykluczeniu cyfrowemu.
28. Postępujące rozproszenie zabudowy oraz chaotyczne zagospodarowanie przestrzeni stanowią jedno z największych zagrożeń rozwojowych gminy, wpływające na koszty infrastruktury, degradację krajobrazu oraz osłabienie ładu urbanistycznego.

29. Miejscami niska estetyka przestrzeni publicznych oraz słaba spójność urbanistyczna wpływają negatywnie na wizerunek gminy, komfort życia mieszkańców oraz atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną.
30. W kontekście przygotowywania planu ogólnego oraz konieczności aktualizacji polityki przestrzennej, kluczowe jest stworzenie narzędzi pozwalających na koncentrację zabudowy, ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz racjonalizację rozwoju infrastruktury.
31. W diagnozie wskazano brak dostatecznego uwzględnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnością w planowanej i istniejącej infrastrukturze, co oznacza potrzebę wprowadzenia standardów projektowania uniwersalnego i likwidacji barier architektonicznych. Włączenie wymogów dostępności do procesów inwestycyjnych jest istotne nie tylko z punktu widzenia polityk społecznych, ale również zgodności z wymaganiami funduszy zewnętrznych i standardów krajowych oraz unijnych.

Najważniejsze wyzwania rozwojowe gminy Sierakowice w sferze przestrzenno-klimatyczno-środowiskowej

1. Modernizacja i dalszy rozwój infrastruktury drogowej jako warunek poprawy dostępności i bezpieczeństwa komunikacyjnego - jednym z najważniejszych wyzwań rozwojowych gminy Sierakowice jest poprawa jakości infrastruktury drogowej. Pomimo stosunkowo dobrej dostępności komunikacyjnej gminy w układzie regionalnym, stan techniczny wielu dróg gminnych jest niewystarczający, a znaczna część z nich posiada nawierzchnię nieutwardzoną. Problem ten wpływa negatywnie na komfort życia mieszkańców, ogranicza dostępność transportową miejscowości peryferyjnych oraz stanowi barierę rozwoju gospodarczego i turystycznego. Wyzwanie to obejmuje zarówno modernizację i przebudowę dróg, jak również rozwój infrastruktury towarzyszącej, w tym chodników, oświetlenia ulicznego oraz rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego.
2. Usprawnienie układu komunikacyjnego Sierakowic oraz ograniczenie uciążliwości transportu samochodowego w centrum miejscowości - szczególnie istotnym wyzwaniem infrastrukturalnym jest niewydolność układu komunikacyjnego w centrum Sierakowic, wynikająca z braku obwodnicy i koncentracji ruchu tranzytowego w obszarze zwartej zabudowy. Sytuacja ta generuje uciążliwości dla mieszkańców, obniża atrakcyjność przestrzeni publicznych oraz pogarsza bezpieczeństwo i warunki środowiskowe. Kluczowym wyzwaniem jest w tym zakresie wsparcie działań prowadzących do budowy obwodnicy oraz modernizacja układu drogowego w samych Sierakowicach w kierunku poprawy przepustowości i zwiększenia jakości życia mieszkańców.
3. Rozwój komunikacji publicznej oraz ograniczenie wykluczenia transportowego mieszkańców - gmina stoi przed wyzwaniem zwiększenia dostępności i efektywności komunikacji publicznej. Niewystarczająco rozwinięty system transportu zbiorowego powoduje silne uzależnienie mieszkańców od transportu indywidualnego, co ogranicza mobilność osób starszych i młodzieży oraz pogłębia wykluczenie transportowe części miejscowości. Kluczowe jest rozwijanie i racjonalizacja połączeń autobusowych oraz integracja systemu transportowego gminy z systemem metropolitalnym, w tym wykorzystanie potencjału biletu metropolitalnego oraz powiązań z transportem kolejowym.

4. Reaktywacja połączeń kolejowych jako impuls rozwoju społecznego, gospodarczego i turystycznego – dotychczasowy brak czynnie działającej linii kolejowej stanowił istotną barierę rozwojową gminy, ograniczając jej dostępność transportową w relacji do Kartuzy, Trójmiasta i regionu. Wyzwanie to było szczególnie istotne w kontekście zwiększania atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz rozwoju turystyki. Reaktywacja połączeń kolejowych będzie stanowić kluczowy impuls rozwojowy, jednak wymaga współpracy z samorządem województwa oraz konsekwentnego wsparcia działań inwestycyjnych i organizacyjnych zapewniających dostęp do transportu kolejowego dla wszystkich mieszkańców gminy.
5. Rozwój infrastruktury rowerowej i mobilności aktywnej jako elementu nowoczesnego systemu transportu - kolejnym wyzwaniem rozwojowym jest niewystarczający rozwój infrastruktury rowerowej, obejmujący zarówno brak spójnej sieci ścieżek rowerowych, jak i deficyt infrastruktury towarzyszącej (miejsca postoju, punkty napraw, oznakowanie). Dodatkowo niewystarczające połączenia tras gminnych z regionalnymi szlakami oraz systemem MEVO ograniczają możliwości wykorzystania roweru jako środka transportu codziennego i turystycznego. Rozwój infrastruktury rowerowej powinien być traktowany jako element poprawy zdrowia mieszkańców, ograniczenia ruchu samochodowego i wzmocnienia atrakcyjności turystycznej gminy.
6. Modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz poprawa jej niezawodności - pomimo wysokiego poziomu zwodociągowania, wyzwaniem pozostaje modernizacja części istniejącej infrastruktury wodociągowej, której stan techniczny miejscami jest niewystarczający. Równocześnie istotnym wyzwaniem jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej, co w dłuższej perspektywie może wpływać na koszty środowiskowe i organizacyjne. Konieczne jest zapewnienie trwałości, niezawodności i efektywności systemu wodno-kanalizacyjnego jako podstawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju osadnictwa i działalności gospodarczej.
7. Rozwój systemów retencji, melioracji i zagospodarowania wód opadowych w odpowiedzi na zmiany środowiskowe i ekstremalne zjawiska pogodowe - jednym z najważniejszych wyzwań środowiskowo-infrastrukturalnych jest niedostatecznie rozwinięty system zagospodarowania wód opadowych, melioracji i małej retencji. W kontekście nasilających się zjawisk ekstremalnych (susze, intensywne opady) brak odpowiednich rozwiązań zwiększa ryzyko podtopień, degradacji gruntów oraz problemów w funkcjonowaniu terenów rolniczych i inwestycyjnych. Rozwój infrastruktury retencyjnej powinien być traktowany jako kluczowy element zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego i gospodarczego gminy.
8. Ograniczenie niskiej emisji i rozwój efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii - pomimo relatywnie dobrej jakości powietrza, gmina zmagą się z problemem niskiej emisji w sezonie grzewczym, wynikającym z dominacji indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych. Wyzwanie to wymaga wsparcia modernizacji systemów grzewczych mieszkańców, termomodernizacji budynków oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii. Istotnym kierunkiem jest również zwiększenie udziału OZE w obiektach komunalnych oraz wykorzystanie potencjału biogazowni jako rozwiązania wspierającego transformację energetyczną gminy.
9. Poprawa jakości usług cyfrowych i rozbudowa infrastruktury internetowej jako warunek rozwoju nowoczesnej gminy - niewystarczająca jakość połączeń internetowych oraz ograniczony dostęp do szybkiego i stabilnego internetu stanowią istotną barierę rozwojową

gminy. Deficyt ten wpływa negatywnie na konkurencyjność gospodarki lokalnej, możliwości edukacji i pracy zdalnej oraz rozwój usług publicznych. Kluczowym wyzwaniem jest rozwój sieci światłowodowej we współpracy z operatorami telekomunikacyjnymi oraz działania edukacyjne zmniejszające ryzyko wykluczenia cyfrowego mieszkańców.

10. Uporządkowanie ładu przestrzennego i przeciwdziałanie chaotycznemu rozproszeniu zabudowy - jednym z najbardziej strategicznych wyzwań gminy jest postępujące rozproszenie zabudowy i chaotyczne zagospodarowanie przestrzeni, które wpływa na wzrost kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej, osłabienie walorów krajobrazowych oraz pogorszenie estetyki przestrzeni publicznych. Wyzwanie to wymaga prowadzenia konsekwentnej polityki przestrzennej, w tym opracowania planu ogólnego i zwiększenia udziału obszarów objętych MPZP, a także wdrażania rozwiązań wspierających koncentrację zabudowy i ochronę walorów środowiskowych.

11. Poprawa estetyki przestrzeni publicznych oraz spójności urbanistycznej miejscowości - w gminie występują obszary o niskiej estetyce przestrzeni publicznych oraz braku spójności urbanistycznej, co wpływa na wizerunek gminy i komfort życia mieszkańców. Wyzwanie to jest istotne zwłaszcza w kontekście rozwoju turystyki i atrakcyjności osiedleńczej. Poprawa jakości przestrzeni publicznych powinna obejmować zarówno działania inwestycyjne (modernizacja przestrzeni, mała architektura, zieleń), jak i narzędzia planistyczne oraz standardy estetyczne.

12. Podnoszenie dostępności infrastruktury dla osób ze specjalnymi potrzebami - niedostateczne uwzględnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w istniejącej i planowanej infrastrukturze wskazuje na konieczność wdrożenia zasad projektowania uniwersalnego oraz eliminacji barier architektonicznych. Jest to istotne zarówno z punktu widzenia jakości życia mieszkańców, jak i spełniania standardów wymaganych w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych.

13. Utrzymanie efektywności i opłacalności systemu gospodarki odpadami w kontekście rosnących wymogów UE - choć system gospodarki odpadami funkcjonuje sprawnie, rosnące wymagania unijne dotyczące poziomów recyklingu oraz konieczność poprawy jakości selektywnej zbiórki będą wymagały dalszych działań organizacyjnych, inwestycyjnych i edukacyjnych. Wyzwanie to dotyczy również utrzymania efektywności ekonomicznej systemu oraz minimalizowania kosztów ponoszonych przez mieszkańców.

Analiza SWOT

Podsumowaniem opisanych powyżej wniosków z diagnozy, jest analiza SWOT przedstawiająca główne mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia jej rozwoju na przyszłość.

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Mocne strony		
Posiadane atrakcyjne walory środowiska naturalnego, predysponujące gminę do rozwoju funkcji turystycznej	Korzystna sytuacja demograficzna – wysoki przyrost naturalny i relatywnie młoda struktura wiekowa społeczeństwa	Bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna Dobrze rozwinięty system gospodarki odpadami, w tym punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

<p>Wysoka atrakcyjność turystyczna gminy</p> <p>Dobry stan infrastruktury technicznej, sprzyjający rozwojowi gospodarczemu,</p> <p>Relatywnie dobrze rozwinięty sektor mikro i małych przedsiębiorstw oraz lokalne rzemiosło</p> <p>Dobre położenie geograficzne w stosunku do słabiej rozwiniętych gmin ościennych – bliskość Trójmiasta,</p> <p>Dobra dostępność do handlu i usług na terenie gminy</p> <p>Niski poziom bezrobocia</p> <p>Funkcjonowanie lokalnego targowiska w Sierakowicach</p> <p>Ważna rola Sierakowic jako centrum społecznego i gospodarczego o zasięgu oddziaływania wykraczającym poza teren gminy</p>	<p>Wysokie walory kulturowe gminy, w tym związane z kulturą kaszubską</p> <p>Dobrze rozwinięta baza oświatowa, w tym dobrze rozwinięta sieć szkół</p> <p>Dobry dostęp do edukacji na poziomie przedszkolnym</p> <p>Wysoka jakość edukacji na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym</p> <p>Relatywnie wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Aktywność lokalnych organizacji społecznych i kulturalnych (UKS, KGW, OSP)</p> <p>Działające Centrum Kultury z dużym potencjałem rozwoju</p>	<p>Brak uciążliwego przemysłu ciężkiego</p> <p>Relatywnie dobra jakość powietrza</p> <p>Relatywnie dobra czystość wód jezior i rzek</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna</p> <p>Dobra jakość wody w wodociągu gminnym</p>
--	---	--

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Słabe strony		
<p>Niska jakość gleb dla rozwoju rolnictwa</p> <p>Zbyt mała liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego</p> <p>Możliwość znalezienia pracy dla mieszkańców gminy (na terenie gminy)</p> <p>Niewystarczająca rozpoznawalność i promocja lokalnych produktów</p> <p>Niska jakość i estetyka przestrzeni handlowej na targowisku, ograniczająca atrakcyjność zakupów i promocję lokalnych produktów.</p> <p>Niedostateczne wsparcia dla rolników w zakresie prowadzenia działalności rolniczej oraz pozarolniczej</p> <p>Niedostateczna liczba przygotowanych terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą</p> <p>Niewystarczająca konkurencyjność gminy w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.</p>	<p>Pogarszanie się stanu zdrowia mieszkańców (np. niezdrowy tryb życia, niska aktywność fizyczna)</p> <p>Zmiana struktury wieku społeczeństwa gminy</p> <p>Niewystarczająca jakość i dostępność do usług ochrony zdrowia</p> <p>Wzrost patologii społecznych i uzależnień</p> <p>Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży</p> <p>Niedostatek infrastruktury społecznej dla mieszkańców (świetlice wiejskie, infrastruktura rekreacyjna i sportowa)</p> <p>Relatywnie niska aktywność społeczna mieszkańców (liczba NGO)</p> <p>Relatywnie wysoki odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej</p> <p>Niedostateczna liczba miejsc w szkołach branżowych i technicznych na poziomie ponadpodstawowym.</p> <p>Niewystarczająca infrastruktura sportowa w placówkach oświatowych.</p>	<p>Infrastruktura drogowa</p> <p>Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura zagospodarowania wód opadowych i infrastruktury melioracyjnej oraz systemów małej retencji</p> <p>Niska emisja – problem zanieczyszczenia powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym</p> <p>Brak czynnie działającej linii kolejowej, Brak obwodnicy Sierakowic - niewygodny układ komunikacyjny w centrum Sierakowic – problemy z przepustowością i uciążliwości dla mieszkańców.</p> <p>Niewystarczająco rozwinięta komunikacja publiczna</p> <p>Niedostateczny standard techniczny i zły stan techniczny dróg i infrastruktury drogowej</p> <p>Zły stan techniczny części sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody,</p> <p>Niewystarczająca jakość połączeń internetowych na terenie gminy - braki w dostępie do szybkiego i stabilnego internetu</p>

<p>Niska rozpoznawalność gminy jako miejsca przyjaznego dla inwestycji</p> <p>Niewystarczające uzbrojenie terenów inwestycyjnych w media i infrastrukturę techniczną - nieprzygotowanie terenów inwestycyjnych (brak uzbrojenia, skomplikowane procedury planistyczne) jako bariera dla lokalizacji firm</p> <p>Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna, zwłaszcza w zakresie turystyki aktywnej</p> <p>Niska rozpoznawalność gminy jako atrakcyjnego celu turystycznego.</p> <p>Ograniczony poziom współpracy międzygminnej w zakresie spójnego rozwoju oferty turystycznej.</p>	<p>Niewystraszające dopasowanie profili kształcenia do rzeczywistych potrzeb lokalnego rynku pracy.</p> <p>Ograniczony zakres usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym: starszych, samotnych i przewlekle chorych.</p> <p>Brak dedykowanego miejsca oraz wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności.</p> <p>Niewystarczająca liczba miejsc oferujących całodobową opiekę dla osób potrzebujących</p> <p>Niedobór mieszkań komunalnych dla osób w trudnej sytuacji życiowej.</p> <p>Ograniczona oferta aktywizująca dla seniorów oraz niewystarczająca liczba klubów seniora</p> <p>Ograniczona oferta rekreacyjna i kulturalna dla mieszkańców, zwłaszcza dzieci i seniorów</p> <p>Miejscami zły stan techniczny i funkcjonalny istniejącej małej infrastruktury rekreacyjnej</p> <p>Brak świetlic wiejskich w wielu miejscowościach gminy, ograniczający lokalną aktywność społeczną</p> <p>Niewystraszające kompleksowe wsparcie dla lokalnych NGO o różnym profilu działalności</p> <p>Niewystarczająco rozwinięty system bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej</p> <p>Niedobór monitoringu w miejscach szczególnie narażonych na akty wandalizmu i dewastację</p> <p>Ograniczona obecność działań kulturalnych w mniejszych miejscowościach i sołectwach</p>	<p>Niska świadomość ekologiczna mieszkańców</p> <p>Niedostatecznie rozwinięta sieć ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej (np. miejsc postojowych, punktów napraw).</p> <p>Niewystarczające połączenia lokalnych tras rowerowych z regionalnymi i wojewódzkimi szlakami rowerowymi oraz systemem MEVO</p> <p>Niedostateczny udział odnawialnych źródeł energii w obiektach komunalnych</p> <p>Brak dostatecznego uwzględnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnością w planowanej i istniejącej infrastrukturze</p> <p>Miejscami niska estetyka niektórych przestrzeni publicznych i słaba spójność urbanistyczna i ład przestrzenny</p>
--	---	--

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Szanse		
<p>Bliskość Trójmiasta – jako chłonnego rynku dla produktów/usług,</p> <p>Dogodne położenie komunikacyjne i administracyjne dla rozwoju gospodarki,</p> <p>Dostępność programów wsparcia rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich oraz przedsiębiorczości</p> <p>Wzrost zainteresowania konsumentów lokalnymi i</p>	<p>Możliwość tworzenia nowych kierunków kształcenia branżowego we współpracy z Powiatem Kartuskim.</p> <p>Potencjał rozwoju kształcenia ustawicznego i promocji idei uczenia się przez całe życie.</p> <p>Dostęp do funduszy zewnętrznych (np. UE) na rozwój społeczny gminy</p> <p>Możliwość wykorzystania nowoczesnych technologii do</p>	<p>Powstanie biogazowni z możliwością wykorzystania ciepła odpadowego,</p> <p>Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,</p> <p>Pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury</p> <p>Reaktywacja linii kolejowej,</p>

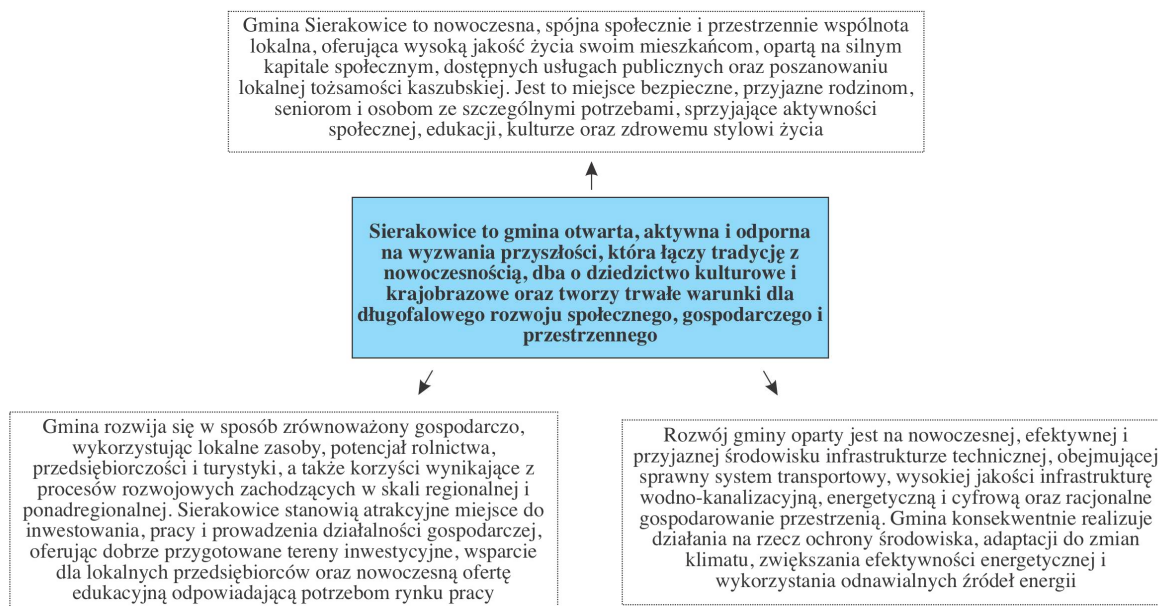
<p>ekologicznymi produktami – szansa na rozwój lokalnych marek.</p> <p>Rozwijająca się współpraca z instytucjami wspierającymi rolnictwo (ODR, ARiMR).</p> <p>Budowa elektrowni jądrowej - możliwość zagospodarowania terenów pod inwestycje w związku z bliskością budowy elektrowni jądrowej (wzrost popytu na usługi, mieszkania, edukację).</p> <p>Wzrost popularności turystyki aktywnej i lokalnej wśród Polaków – szansa dla gminy o walorach przyrodniczych i krajobrazowych.</p> <p>Rosnące znaczenie zrównoważonego rozwoju i gospodarki lokalnej w polityce regionalnej i funduszach unijnych.</p>	<p>zwiększenia dostępności usług publicznych</p> <p>Nadanie praw miejskich Sierakowicom</p>	
---	---	--

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Zagrożenia		
<p>Ograniczenie rozwoju spowodowane zmianami prawa dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego; zmniejszający się dostępny obszar do rozwoju zabudowy po wejściu w życie Planu ogólnego,</p> <p>Rosnąca konkurencyjność ze strony gmin sąsiednich,</p> <p>Spadek opłacalności tradycyjnego rolnictwa i zanik niektórych form gospodarowania (brak sukcesji, niskie ceny skupu, zmiany środowiskowe).</p> <p>Zmienność przepisów i niepewność prawna oraz decyzji politycznych dotycząca dużych inwestycji (np. elektrownia jądrowa) – ryzyko braku długofalowych korzyści lokalnych.</p> <p>Emigracja zarobkowa mieszkańców poza teren gminy, w tym za zagranicę</p>	<p>Zmniejszająca się liczba dzieci i młodzieży w wyniku trendów demograficznych.</p> <p>Odływ młodzieży do większych ośrodków edukacyjnych (np. Trójmiasto, Kartuzy).</p> <p>Wojna w Ukrainie i jej wpływ na sytuację w Polsce</p>	<p>Postępujące rozproszenie zabudowy, chaotyczna zabudowy przestrzeni i krajobrazu; niedostatek działań w zakresie skoordynowanej polityki oraz narzędzi służących uporządkowaniu przestrzeni publicznej</p>

2. Cele i kierunki rozwoju

2.1. Wizja gminy Sierakowice

Wizja rozwoju gminy Sierakowice stanowi długofalowy obraz pożądanego kierunku przemian społecznych, gospodarczych i przestrzennych, jakie mają zostać osiągnięte w wyniku realizacji niniejszej Strategii. Określa ona ambicje rozwojowe gminy, wskazując docelowy model jej funkcjonowania oraz wartości, które będą wyznaczały podejmowane działania w perspektywie strategicznej. Sformułowana wizja jest odpowiedzią na zdiagnozowane uwarunkowania rozwojowe, potrzeby mieszkańców oraz wyzwania o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. Stanowi ona punkt odniesienia dla celów strategicznych i szczegółowych Strategii, integrując działania w sferze społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej w spójny i komplementarny sposób. Wizja wyznacza ramy dla podejmowania decyzji rozwojowych oraz stanowi fundament dla planowania i realizacji przedsięwzięć służących trwałemu i zrównoważonemu rozwojowi gminy Sierakowice. Wizja rozwoju gminy została wskazana na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Wizja rozwoju gminy Sierakowice do 2035 r.

Przyjęta wizja rozwoju gminy Sierakowice odzwierciedla dążenie do budowy nowoczesnej, przyjaznej i odpornej na wyzwania przyszłości wspólnoty lokalnej, w której wysoka jakość życia mieszkańców idzie w parze z poszanowaniem środowiska naturalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego. Wizja ta łączy cele społeczne, gospodarcze i infrastrukturalne, wskazując spójny kierunek rozwoju oparty na zrównoważonym wykorzystaniu lokalnych zasobów oraz wzmocnieniu potencjałów gminy.

Realizacja zapisów Strategii, podporządkowanych przedstawionej wizji, pozwoli na systematyczne podnoszenie atrakcyjności gminy jako miejsca do życia, pracy i inwestowania, a także na wzmocnienie jej roli w układzie lokalnym i regionalnym. Wizja stanowi trwały punkt odniesienia dla działań samorządu, partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, ukierunkowując wspólne wysiłki na osiągnięcie długofalowego, zrównoważonego rozwoju gminy Sierakowice.

2.2. Misja gminy Sierakowice

Misja Gminy Sierakowice określa nadrzędne zadanie samorządu w procesie realizacji niniejszej Strategii oraz sposób, w jaki gmina zamierza kształtować swój rozwój w perspektywie długofalowej. Stanowi ona syntetyczne ujęcie roli Gminy jako organizatora, koordynatora i inicjatora działań rozwojowych, podejmowanych na rzecz mieszkańców i lokalnej wspólnoty.

Sformułowana misja odzwierciedla odpowiedzialność samorządu za tworzenie warunków sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, gospodarczemu i przestrzennemu, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości usług publicznych oraz wzmacnianiu aktywności i współpracy lokalnej. Misja stanowi punkt odniesienia dla realizacji celów strategicznych i szczegółowych Strategii, porządkując działania gminy i jej partnerów wokół jasno określonych priorytetów rozwojowych.

Misją Gminy Sierakowice jest tworzenie trwałych warunków dla wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny, oparty na współpracy z lokalną społecznością, przedsiębiorcami i partnerami instytucjonalnymi. Gmina dąży do zapewnienia dostępnych i wysokiej jakości usług publicznych, wspierania aktywności mieszkańców, rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz budowy nowoczesnej, bezpiecznej i przyjaznej środowisku infrastruktury, z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i tożsamości kaszubskiej

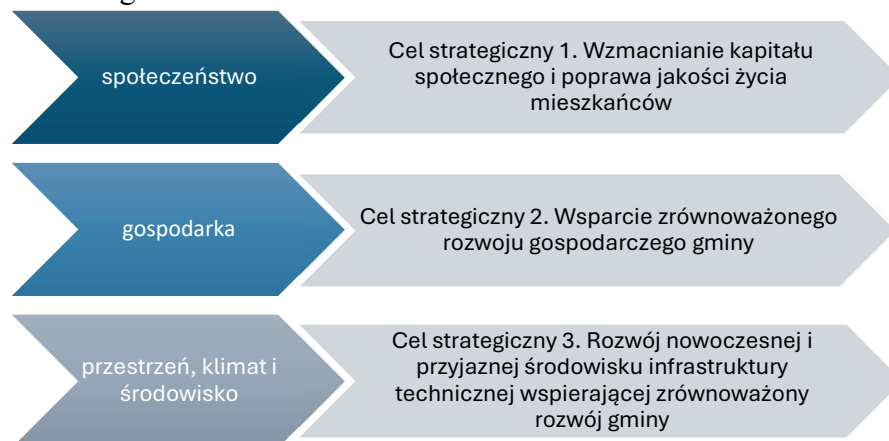
Przyjęta misja Gminy Sierakowice wyznacza ramy odpowiedzialnego i partnerskiego działania samorządu na rzecz mieszkańców oraz rozwoju lokalnej wspólnoty. Określa ona sposób realizacji wizji rozwoju gminy poprzez konsekwentne podejmowanie działań ukierunkowanych na poprawę jakości życia, wzmacnianie kapitału społecznego, rozwój gospodarczy oraz budowę nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury. Misja stanowi trwały fundament dla prowadzenia polityki rozwojowej gminy, integrując działania administracji samorządowej, podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Jej realizacja sprzyja spójności podejmowanych interwencji oraz zapewnia efektywne wdrażanie Strategii w sposób odpowiadający na aktualne i przyszłe wyzwania rozwojowe gminy Sierakowice.

2.3. Cele rozwoju gminy

Na bazie przedstawionych powyżej założeń, wskazano cele strategiczne oraz szczegółowe do realizacji na terenie gminy Sierakowice w latach 2026 - 2035. W ramach procesu planowania założeń przedmiotowej Strategii wyznaczono do realizacji 3 cele strategiczne – po jednym dla każdego z kluczowych obszarów: Przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, Społecznym i Gospodarczym. Przy wyznaczaniu celów głównych niniejszej Strategii posłużono się przedstawionymi powyżej wnioskami z diagnozy – zgodnie z przedstawionymi powyżej uwarunkowaniami. Dokonano hierarchizacji wyznaczonych cech pod kątem ich znaczenia oraz wpływu na osiągnięcie wymaganego stanu docelowego – misji i wizji rozwoju regionu. Tym samym wyznaczono te cechy (elementy diagnozy), które mają największe znaczenie dla rozwoju całego obszaru objętego Strategią, przy założeniu maksymalnego wykorzystania efektu synergii między słabymi stronami gminy i szansami

występującymi w jej otoczeniu. Na tej podstawie wskazano najważniejsze czynniki dla rozwój gminy, co stało się punktem wyjścia do zdefiniowania celów głównych i szczegółowych jej rozwoju.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe uwarunkowania wyznaczono wskazane na poniższym rysunku cele strategiczne.

Rysunek 2. Cele strategiczne gminy Sierakowice

Cel strategiczny 1 „Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców” koncentruje się na wzmacnianiu potencjału społecznego gminy Sierakowice oraz systematycznym podnoszeniu jakości życia jej mieszkańców na wszystkich etapach życia. Jego realizacja zakłada tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi edukacji, integracji społecznej, bezpieczeństwa, zdrowia, kultury oraz aktywnego spędzania czasu wolnego, przy jednoczesnym przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i nierównościom w dostępie do usług publicznych.

Kluczowym elementem tego celu jest rozwój kapitału ludzkiego poprzez dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się wymogów rynku pracy oraz potrzeb lokalnej gospodarki. Działania w tym zakresie obejmują zarówno wzmacnianie szkolnictwa branżowego i podnoszenie jakości kształcenia, jak i rozwój kształcenia ustawicznego, wsparcie dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi kompetencji kluczowych mieszkańców. Istotnym obszarem interwencji jest także rozbudowa i poprawa jakości usług społecznych oraz zdrowotnych, w szczególności skierowanych do osób starszych, chorych, samotnych, w kryzysie bezdomności oraz innych grup wymagających wsparcia. Realizacja celu strategicznego zakłada rozwój infrastruktury mieszkaniowej i opiekuńczej, poszerzenie oferty usług zdrowotnych i profilaktycznych, a także działania zapobiegające zjawiskom patologii społecznych, przemocy i demoralizacji.

Przedmiotowy cel strategiczny obejmuje również tworzenie atrakcyjnych i dostępnych przestrzeni publicznych sprzyjających rekreacji, wypoczynkowi i integracji mieszkańców. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, terenów zielonych oraz świetlic wiejskich ma na celu wzmacnianie więzi społecznych, poprawę dobrostanu mieszkańców oraz budowanie lokalnej tożsamości opartej na aktywności i współdziałaniu.

Szczególne znaczenie w ramach celu przypisano wspieraniu aktywności społecznej oraz rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego. Gmina pełni w tym zakresie rolę inicjatora i partnera dla organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i liderów lokalnych, wspierając ich rozwój, profesjonalizację oraz zaangażowanie w życie publiczne. Działania te sprzyjają budowaniu zaufania społecznego, wzmocnieniu postaw obywatelskich i zwiększaniu odporności społeczności lokalnej na wyzwania rozwojowe.

Uzupełnieniem działań społecznych jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz rozwój oferty kulturalnej, w tym promocja dziedzictwa i tożsamości kaszubskiej. Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, rozwój infrastruktury monitoringu, a także wzmocnienie oferty kulturalnej i edukacji regionalnej przyczyniają się do budowy poczucia stabilności, przynależności i dumy z miejsca zamieszkania.

Realizacja Celu strategicznego stanowi fundament zrównoważonego rozwoju gminy Sierakowice - silny kapitał społeczny, wysoka jakość życia oraz aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna są warunkiem skutecznego wdrażania pozostałych celów Strategii oraz długofalowego rozwoju gminy.

W ramach przedmiotowego celu wyznaczono 7 celów szczegółowych:

- Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy
- Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (w tym osób starszych, chorych, samotnych i bezdomnych)
- Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców
- Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu
- Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców
- Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego
- Cel szczegółowy 1.7 Wzmocnienie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej

Poniżej przedstawiono krótką, syntetyczną charakterystykę każdego z celów szczegółowych 1.1–1.7.

- Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy. Cel zakłada rozwój i modernizację systemu edukacji na terenie gminy Sierakowice w taki sposób, aby odpowiadał on na aktualne i przyszłe potrzeby rynku pracy oraz lokalnej gospodarki. Obejmuje on wzmocnienie szkolnictwa branżowego, podnoszenie jakości kształcenia, rozwój kompetencji kluczowych oraz wspieranie kształcenia ustawicznego i podnoszenia kwalifikacji mieszkańców.
- Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami. Obejmuje on zwiększenie dostępności i poprawa

jakości usług społecznych skierowanych do osób wymagających wsparcia, w szczególności seniorów, osób chorych, samotnych, z niepełnosprawnościami oraz w kryzysie bezdomności. Działania w tym obszarze obejmują rozwój infrastruktury mieszkaniowej i opiekuńczej, usług wsparcia oraz systemów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

- Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych. Cel koncentruje się na poprawie stanu zdrowia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług medycznych oraz rozwój działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Zakłada on wzmacnianie lokalnej oferty ochrony zdrowia, szczególnie w zakresie zdrowia psychicznego oraz promocję zdrowego stylu życia wśród różnych grup wiekowych.
- Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu. Cel zakłada podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez rozwój dostępnych, funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznych sprzyjających rekreacji, wypoczynkowi i integracji społecznej. Działania obejmują rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, terenów zielonych oraz miejsc aktywnego spędzania czasu wolnego w sołectwach i w centrum gminy.
- Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców. Cel zakłada wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców, organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych. Obejmuje działania na rzecz podnoszenia kompetencji społecznych, obywatelskich i ekologicznych mieszkańców oraz budowania postaw sprzyjających współpracy i integracji lokalnej.
- Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego. Celem jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez poprawę bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz rozwój systemów zapobiegania zagrożeniom. Zakłada on działania infrastrukturalne, organizacyjne i edukacyjne, realizowane we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.
- Cel szczegółowy 1.7 Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej. Cel koncentruje się na rozwoju oferty kulturalnej gminy oraz ochronie i promocji dziedzictwa kulturowego, w szczególności kultury kaszubskiej. Obejmuje działania na rzecz edukacji regionalnej, upowszechniania kultury, wspierania lokalnych instytucji kultury oraz budowania poczucia tożsamości i więzi mieszkańców z miejscem zamieszkania.

Cel strategiczny 2 „Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy” ukierunkowany jest na budowę silnej, konkurencyjnej i odpornej gospodarki lokalnej, opartej na zrównoważonym wykorzystaniu zasobów gminy oraz dywersyfikacji źródeł rozwoju gospodarczego. Jego realizacja ma na celu tworzenie stabilnych warunków do

prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości, przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego i ładu przestrzennego.

Istotnym elementem tego celu jest wspieranie transformacji rolnictwa oraz rozwój lokalnych produktów, jako jednego z tradycyjnych, a jednocześnie perspektywicznych sektorów gospodarki gminy. Działania w tym zakresie obejmują dywersyfikację źródeł dochodu gospodarstw rolnych, wsparcie procesów modernizacyjnych i przekwalifikowania zawodowego rolników, a także promocję produktów lokalnych i poprawę funkcjonalności infrastruktury targowiska w Sierakowicach. Wzmocnienie krótkich łańcuchów dostaw oraz lokalnych marek sprzyja zwiększaniu wartości dodanej wytwarzanej na terenie gminy.

Równoległe cel strategiczny zakłada aktywne wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Obejmuje to przygotowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, rozwój systemu ulg i preferencji dla przedsiębiorców, a także działania doradcze i informacyjne skierowane do osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej lub poszukujących zatrudnienia. Gmina pełni w tym zakresie rolę koordynatora i partnera, współpracując z instytucjami rynku pracy oraz podmiotami otoczenia biznesu.

Ważnym kierunkiem interwencji w ramach celu strategicznego 2 jest także wykorzystanie potencjału rozwoju funkcji turystycznej gminy. Rozwój i promocja oferty turystycznej, w szczególności opartej na walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz turystyce aktywnej, przyczynia się do dywersyfikacji lokalnej gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy. Inwestycje w infrastrukturę turystyczną oraz współpraca promocyjna na poziomie lokalnym i regionalnym wzmocniają konkurencyjność gminy jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku i rekreacji.

Cel strategiczny 2 uwzględnia również wykorzystanie zewnętrznych impulsów rozwojowych o znaczeniu ponadlokalnym, w tym dużych inwestycji infrastrukturalnych i energetycznych w regionie, jako szansy na rozwój rynku pracy, zaplecza mieszkaniowego oraz aktywności gospodarczej. Działania podejmowane w tym obszarze mają na celu maksymalizację korzyści dla lokalnej społeczności oraz zapewnienie spójności rozwoju gospodarczego z kierunkami rozwoju przestrzennego i społecznego gminy.

Realizacja Celu strategicznego 2 przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki gminy Sierakowice, zwiększenia liczby miejsc pracy oraz poprawy stabilności ekonomicznej mieszkańców. Zrównoważony rozwój gospodarczy, oparty na lokalnych zasobach, przedsiębiorczości i współpracy, stanowi kluczowy element długofalowego rozwoju gminy i skutecznego osiągnięcia celów całej Strategii.

W ramach przedmiotowego celu wyznaczono 3 cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 2.1 Wspieranie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów
- Cel szczegółowy 2.2 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy.
- Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy

Poniżej przedstawiono krótką, syntetyczną charakterystykę każdego z celów szczegółowych 2.1–2.3.

- Cel szczegółowy 2.1 Wspieranie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów. Cel zakłada wspieranie procesów modernizacji i dywersyfikacji działalności rolniczej w gminie Sierakowice poprzez rozwój alternatywnych źródeł dochodu, przekwalifikowanie zawodowe oraz promocję lokalnych produktów. Działania w tym obszarze mają na celu wzmacnianie konkurencyjności gospodarstw rolnych, rozwój krótkich łańcuchów dostaw oraz zwiększenie wartości dodanej wytwarzanej lokalnie.
- Cel szczegółowy 2.2 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Celem jest tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju działalności gospodarczej oraz pozyskiwania nowych inwestorów poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych, rozwój infrastruktury technicznej oraz systemów wsparcia dla przedsiębiorców. Działania te przyczyniają się do wzrostu liczby miejsc pracy, dywersyfikacji struktury gospodarczej oraz wzmocnienia lokalnego rynku pracy.
- Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy. Cel koncentruje się na wykorzystaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy Sierakowice poprzez rozwój infrastruktury turystycznej oraz spójną promocję oferty turystycznej w skali lokalnej i regionalnej. Jego realizacja sprzyja rozwojowi turystyki aktywnej, wydłużaniu sezonu turystycznego oraz tworzeniu nowych możliwości zatrudnienia w sektorze turystyki i usług towarzyszących.

Cel strategiczny 3 „Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy” koncentruje się na tworzeniu spójnej, efektywnej i odpornej na wyzwania przyszłości infrastruktury technicznej, która stanowi podstawę zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gminy Sierakowice. Jego realizacja ma na celu poprawę dostępności komunikacyjnej, bezpieczeństwa, jakości środowiska oraz komfortu życia mieszkańców, przy jednoczesnym racjonalnym gospodarowaniu zasobami naturalnymi i przestrzenią.

Kluczowym obszarem interwencji w ramach celu jest rozwój zrównoważonego systemu transportu, obejmującego zarówno infrastrukturę drogową, jak i rozwiązania sprzyjające mobilności niezmotoryzowanej oraz transportowi publicznemu. Działania te zmierzają do poprawy dostępności wewnętrznej i zewnętrznej gminy, ograniczenia uciążliwości ruchu samochodowego oraz zwiększenia bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem pieszych i rowerzystów.

Istotnym elementem celu strategicznego jest również rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody, odpowiadających na potrzeby mieszkańców oraz wyzwania związane ze zmianami środowiskowymi. Zapewnienie stabilnych dostaw wody, właściwe gospodarowanie ściekami oraz zwiększenie zdolności retencyjnych gminy przyczyniają się do ochrony środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego i podniesienia jakości życia.

Przedmiotowy Cel obejmuje także działania na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Rozwój energetyki odnawialnej, modernizacja energetyczna budynków oraz podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców sprzyjają ograniczaniu emisji zanieczyszczeń, redukcji kosztów energii oraz budowie lokalnej odporności energetycznej.

Ważnym kierunkiem działań jest cyfryzacja gminy, rozumiana jako rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców. Cyfryzacja usług publicznych i zwiększenie dostępności internetu wspierają rozwój gospodarczy, poprawiają dostęp do usług oraz przeciwdziałają wykluczeniu cyfrowemu.

Uzupełnieniem działań infrastrukturalnych jest dążenie do zrównoważonego rozwoju przestrzennego i estetycznego gminy, opartego na racjonalnym planowaniu przestrzennym, ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zachowaniu ładu architektonicznego. Spójne zarządzanie przestrzenią sprzyja harmonijnemu rozwojowi gminy oraz zwiększa jej atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną.

Realizacja Celu przyczyni się do stworzenia nowoczesnej, funkcjonalnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej, która będzie skutecznie wspierać realizację pozostałych celów Strategii oraz długofalowy, zrównoważony rozwój gminy. W ramach przedmiotowego celu wyznaczono 6 celów szczegółowych:

- Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu
- Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody
- Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców
- Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska
- Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami

Poniżej przedstawiono krótką, syntetyczną charakterystykę każdego z celów szczegółowych 3.1–3.6.

- Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu. Cel zakłada rozwój spójnego systemu transportowego na terenie gminy Sierakowice, zapewniającego bezpieczną, dostępną i przyjazną środowisku mobilność mieszkańców. Obejmuje on poprawę dostępności komunikacyjnej gminy, integrację transportu publicznego, rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej oraz działania na rzecz ograniczania uciążliwości ruchu samochodowego i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody. Cel ma za zadanie zapewnienie wysokiej jakości usług wodno-kanalizacyjnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa gminy poprzez modernizację i rozbudowę sieci, ujęć wody oraz

oczyszczalni ścieków. Działania w tym obszarze mają również na celu poprawę zdolności retencyjnych gminy i adaptację do skutków gwałtownych zmian pogodowych, w tym ograniczanie ryzyka suszy i podtopień.

- Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Cel koncentruje się na ograniczaniu energochłonności infrastruktury publicznej i prywatnej oraz zwiększaniu udziału odnawialnych źródeł energii w lokalnym bilansie energetycznym. Obejmuje on działania inwestycyjne, edukacyjne i doradcze, sprzyjające redukcji emisji zanieczyszczeń, obniżeniu kosztów energii oraz poprawie jakości środowiska.
- Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców. Cel zakłada zwiększenie dostępności nowoczesnych usług cyfrowych oraz podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy Sierakowice. Działania w tym zakresie obejmują rozwój infrastruktury teleinformatycznej, poprawę jakości dostępu do internetu oraz rozwój e-usług publicznych, przeciwdziałając wykluczeniu cyfrowemu i wspierając rozwój społeczno-gospodarczy.
- Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska. Cel zakłada racjonalne i spójne kształtowanie przestrzeni gminy w oparciu o narzędzia planowania przestrzennego, z uwzględnieniem ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Działania w tym obszarze sprzyjają poprawie estetyki przestrzeni publicznej, dostępności infrastruktury oraz harmonijnemu rozwojowi funkcji mieszkaniowych, gospodarczych i rekreacyjnych.
- Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami. Cel zakłada zwiększenie skuteczności i efektywności ekonomicznej systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sierakowice. Obejmuje on działania organizacyjne, monitoringowe i edukacyjne, zmierzające do poprawy poziomów odzysku i recyklingu, ograniczenia ilości odpadów oraz racjonalizacji kosztów funkcjonowania systemu.

Jako podsumowanie powyższe analizy poniżej przedstawiono matrycę celów strategicznych i szczegółowych gminy Sierakowice.

Tabela 1. Matryca celów głównych i szczegółowych gminy Sierakowice

Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców	Cel strategiczny 2. Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy	Cel strategiczny 3. Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy
Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy	Cel szczegółowy 2.1 Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu
Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (w	Cel szczegółowy 2.2 Wsparcie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów	Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-

tym osób starszych, chorych, samotnych i bezdomnych)		kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody
Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców	Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy	Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii
Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu		Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców
Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców		Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska
Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego		Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami
Cel szczegółowy 1.7 Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej		

W odniesieniu do poszczególnych celów wyznaczono kierunki działań oraz wskazano priorytetowe zadania do realizacji - zadania te stanowią najważniejsze operacje tj. „kamienie milowe” do zrealizowania w perspektywie do 2035 r. Strategia nie zawiera natomiast listy szczegółowych projektów do realizacji w każdym z celów w podanej perspektywie czasowej.

Poniżej przedstawiono matryce obrazujące model wdrażania wyznaczonych powyżej celów szczegółowych, z podziałem na 3 w/w obszary działalności gminy. Model poza kwestiami operacyjnymi wskazuje także – jak wskazano powyżej - na priorytetowe kierunki działań, których realizacja jest najważniejsza dla Gminy Sierakowice w kontekście osiągnięcia wyznaczonych celów.

Obszar „Społeczeństwo”

Realizacja wyznaczonego Celu strategicznego nr 1 „Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców” wymaga podejmowania skoordynowanych i komplementarnych działań w wielu obszarach funkcjonowania gminy Sierakowice.

Cel został sformułowany jako bezpośrednia odpowiedź na wnioski wynikające z diagnozy społecznej gminy. Przeprowadzone analizy jednoznacznie wskazują, że pomimo wielu korzystnych uwarunkowań rozwojowych, gmina stoi przed istotnymi wyzwaniami społecznymi, które w perspektywie do 2035 r. będą wymagały podejmowania spójnych, długofalowych działań ukierunkowanych na utrzymanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz budowanie silnej i zintegrowanej wspólnoty lokalnej. Wnioski z diagnozy potwierdzają, że jednym z kluczowych uwarunkowań rozwojowych gminy jest sytuacja demograficzna, która z jednej strony stanowi istotny potencjał, jednak z drugiej wskazuje na rosnące ryzyko negatywnych zmian w dłuższej perspektywie. Zdiagnozowane procesy związane ze stopniowym starzeniem się społeczeństwa oraz rosnącym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym powodują zwiększające się zapotrzebowanie na rozwój usług zdrowotnych, opiekuńczych i społecznych, a także na działania wzmacniające integrację społeczną i aktywizację mieszkańców. Jednocześnie wskazano, że utrzymanie atrakcyjności gminy jako

miejsca do życia wymaga podejmowania działań sprzyjających zatrzymywaniu młodych mieszkańców oraz wzmocnieniu warunków rozwoju rodzin, co wiąże się zarówno z dostępnością usług publicznych, jak i ofertą spędzania czasu wolnego oraz rozwojem infrastruktury społecznej.

Diagnoza wykazała również istotne potrzeby związane z zapewnieniem wysokiej jakości usług edukacyjnych oraz wspieraniem rozwoju kompetencji mieszkańców w kontekście zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. Wskazano, że dalszy rozwój gminy powinien opierać się na inwestowaniu w kapitał ludzki, w tym w edukację dzieci i młodzieży, rozwój kompetencji zawodowych oraz działania wzmocniające możliwości kształcenia i rozwoju na różnych etapach życia. W obszarze społecznym istotnym elementem diagnozy była również potrzeba poprawy dostępności usług zdrowotnych, profilaktyki oraz działań ukierunkowanych na ochronę zdrowia mieszkańców, co w kontekście procesów demograficznych będzie stanowić jeden z kluczowych czynników wpływających na jakość życia w gminie.

Z przeprowadzonych analiz wynika ponadto, że ważnym wyzwaniem rozwojowym pozostaje wzmocnienie spójności społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu, w tym ograniczanie zjawisk ubóstwa, osamotnienia oraz marginalizacji społecznej. W tym zakresie istotne znaczenie mają działania wspierające dostępność usług społecznych, rozwój infrastruktury lokalnej oraz poprawę warunków funkcjonowania instytucji realizujących zadania w obszarze polityki społecznej. Jednocześnie diagnoza wskazała na potrzebę dalszego wzmocnienia aktywności mieszkańców, rozwoju inicjatyw lokalnych oraz budowania trwałych mechanizmów współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi i mieszkańcami. Rozwój kapitału społecznego oraz aktywizacja społeczności lokalnej stanowią bowiem istotny warunek skutecznej realizacji działań rozwojowych w długim okresie.

Wyniki diagnozy oraz badań ankietowych potwierdziły także znaczenie rozwoju infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej jako elementu bezpośrednio wpływającego na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność gminy. Wskazano, że tworzenie przestrzeni integracji społecznej, rozwój oferty czasu wolnego oraz poprawa dostępności do usług publicznych w różnych częściach gminy powinny być traktowane jako jeden z istotnych priorytetów rozwojowych. Równie ważnym obszarem, wynikającym z wniosków diagnozy, pozostaje bezpieczeństwo mieszkańców, w tym potrzeba podejmowania działań prewencyjnych oraz wzmocnienia warunków funkcjonowania służb i instytucji odpowiadających za bezpieczeństwo publiczne.

Odpowiedzią na zróżnicowane potrzeby mieszkańców oraz zdiagnozowane wyzwania rozwojowe są cele szczegółowe, które precyzują zakres interwencji samorządu i wyznaczają kierunki działań niezbędne do osiągnięcia założonego stanu docelowego.

W konsekwencji cele szczegółowe w ramach przedmiotowego celu strategicznego obejmują kluczowe obszary związane z rozwojem kapitału ludzkiego i społecznego, dostępnością i jakością usług publicznych, integracją społeczną, bezpieczeństwem, zdrowiem, kulturą oraz aktywnym spędzaniem czasu wolnego. Ich realizacja sprzyja budowaniu spójnej, aktywnej i odpornej wspólnoty lokalnej, w której mieszkańcy mają zapewnione warunki do rozwoju, uczestnictwa w życiu społecznym oraz zaspokajania podstawowych i wyższych potrzeb jakościowych.

Cel strategiczny nr 1 oraz wyznaczone w jego ramach cele szczegółowe stanowią spójną odpowiedź na najważniejsze potrzeby społeczne zidentyfikowane w diagnozie. Przyjęty kierunek działań odpowiada zarówno na obecne problemy, jak i na przewidywane wyzwania rozwojowe gminy w perspektywie do 2035 r.

Przedstawione poniżej cele szczegółowe stanowią operacyjne rozwinięcie Celu strategicznego nr 1 i tworzą spójne ramy dla planowania oraz wdrażania działań ukierunkowanych na systematyczną poprawę jakości życia mieszkańców gminy Sierakowice.

Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymagań rynków pracy				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie większej liczby miejsc oraz nowych kierunków kształcenia w edukacji ponadpodstawowej i dopasowanie oferty edukacyjnej (profile kształcenia) do potrzeb rynku pracy (we współpracy z Powiatem Kartuskim) 2. Poprawa jakości nauczania na każdym poziomie edukacji, w tym przede wszystkim w zakresie kompetencji kluczowych 3. Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców w zawodach potrzebnych na rynku pracy - organizacja szkoleń i innych zajęć o charakterze edukacyjnym 4. Tworzenie infrastruktury sportowej przy szkołach 5. Tworzenie warunków (współpraca z pracodawcami) dla powstawania nowych miejsc pracy dla absolwentów kierunków kształcenia 6. Dopuszanie szkół i przedszkoli w sprzęt i pomoce dydaktyczne 7. Doskonalenie zawodowe dla nauczycieli oraz kadry zarządzającej oświatą 8. Organizacja zajęć dla uczniów z indywidualnymi potrzebami 9. Kontynuacja programów stypendialnych dla zdolnych dzieci i młodzieży 10. Rozwój, promocja i poprawa dostępu do instytucji kształcenia ustawicznego na terenie gminy 11. Dostosowanie do potrzeb liczby miejsc oraz poprawa jakości pobytu dzieci w żłobkach i przedszkolach na terenie gminy 12. Poprawa dostępności oraz promocja nauczania języka kaszubskiego 			
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa Branżowej Szkoły I stopnia im. ks. Bernarda Łosińskiego w Sierakowicach 2. Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Łyśniewie Sierakowickim 3. Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gowidlinie 			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<p><u>Podmiot realizujący:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <p><u>Podmioty współrealizujące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki organizacyjne Gminy Sierakowice (szkoły i przedszkola) 2. NGO 3. Powiat Kartuski 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa jakości nauczania 2. Dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym; ogółem; dzieci w wieku 3 - 5 lat	2024 r. – 81,8	wzrost	2035
	Wyniki egzaminów ośmioklasisty średni wynik w % (OKE)	2025 r.: - język polski: 61,13; - język angielski: 54,48, - matematyka: 46,25.	wzrost	2035

¹ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 (GUS)	2024 r. – 82,5	wzrost	2035
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ środki własne Gminy Sierakowice ▪ środki z funduszy UE ▪ środki krajowe 			
Termin realizacji	2026 – 2035			

Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (w tym osób starszych, chorych, samotnych i bezdomnych)

Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój oferty usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym przede wszystkim: starszych, samotnych i chorych 2. Stworzenie miejsca oraz oferty pobytu dla osób w kryzysie bezdomności 3. Stworzenie nowych miejsc opieki wytchnieniowej w postaci opieki całodobowej 4. Przeciwdziałanie patologiom i demoralizacji dzieci i dorosłych 5. Wsparcie rodziców zapobiegające niewydolności wychowawczej 6. Przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej 7. Tworzenie nowych mieszkań komunalnych 8. Rozwój oferty usług dla seniorów, w tym wsparcie powstawania i działalności klubów seniora i uniwersytetu trzeciego wieku 9. Wsparcie powstawania i działalności podmiotów ekonomii społecznej 			
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nowych mieszkań komunalnych 			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<p><u>Podmiot realizujący:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach 2. Gmina Sierakowice 3. Dom Dziennego Pobytu „Radosna Przystań” w Sierakowicach 4. jednostki edukacyjne z terenu gminy <p><u>Podmioty współrealizujące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NGO 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost jakości usług społecznych 2. Poprawa dostępności usług społecznych 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa²	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (GUS)	2024 r. – 822	spadek	2035
Źródła finansowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki krajowe 3. środki z funduszy UE 			
Termin realizacji	2026 – 2035			

Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców

Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój oferty i zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług zdrowotnych na terenie gminy 2. Prowadzenie działań i programów w zakresie profilaktyki prozdrowotnej przede wszystkim wśród dzieci o młodzieży 			
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie oferty specjalistycznych usług zdrowotnych w postaci opieki psychiatrycznej w Kaszubskim Centrum Medycznym w Sierakowicach 			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<p><u>Podmiot realizujący:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice z udziałem jednostek organizacyjnych gminy 2. Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach <p><u>Podmioty współrealizujące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NGO 			

² Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Rezultaty planowanych działań	1. Wzrost jakości usług zdrowotnych 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa³	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Podstawowa opieka zdrowotna – porady lekarskie w szt. (GUS)	2024 r. – 89 562	wzrost	2035
	Specjalistyczna opieka zdrowotna – porady lekarskie w szt. (GUS)	2024 r. - 42 228	wzrost	2035
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki krajowe			
Termin realizacji	2026 – 2035			

Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu

Kierunki działań	1. Wprowadzenie nowej, szerszej oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, w tym przede wszystkim dla dzieci i seniorów 2. Tworzenie nowych i modernizacja istniejących miejsc do rekreacji i wypoczynku (parki, tereny zielone), w tym infrastruktury dla dzieci, młodzieży i seniorów 3. Stworzenie świetlic wiejskich w wybranych sołectwach			
Priorytetowe zadania do realizacji	1. Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego (w tym basenu) w Sierakowicach 2. Stworzenie pasażu pieszo-spacerowego w Sierakowicach (park Ośmiu Błogosławieństw w kierunku ul. Kartuskiej) 3. Zagospodarowanie centrum Sierakowic na potrzeby rekreacyjne mieszkańców 4. Budowa świetlic wiejskich			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice z udziałem jednostek organizacyjnych gminy 2. Centrum Kultury w Sierakowicach <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. NGO			
Rezultaty planowanych działań	1. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców 2. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁴	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Koła / kluby / sekcje działające na terenie gminy w szt. (GUS)	2024 r. – 11	wzrost	2035
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 3. środki krajowe			
Termin realizacji	2026 – 2035			

Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców

Kierunki działań	1. Wsparcie merytoryczne NGO w zakresie pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych 2. Działania aktywizacyjne w celu podniesienia poziomu aktywności społecznej mieszkańców 3. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji członków organizacji pozarządowych 4. Wsparcie tworzenia i rozwoju organizacji pozarządowych 5. Działania edukacyjne związane z edukacją ekologiczną mieszkańców 6. Wsparcie działalności lokalnych organizacji pozarządowych w tym: Uczniowskich Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych itp.,			
------------------	---	--	--	--

³ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

⁴ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Priorytetowe zadania do realizacji	Nie dotyczy			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. NGO			
Rezultaty planowanych działań	1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy 2. Wzrost liczby mieszkańców zaangażowanych aktywnie w działalność NGO			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁵	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie gminy w szt. (GUS)	2025 r. – 48	wzrost	2032
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 3. środki krajowe			
Termin realizacji	2026 – 2032			

Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego				
Kierunki działań	1. Rozwój infrastruktury zwiększającej poziom bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych 2. Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych, m.in. poprzez rozbudowę systemu monitoringu miejsc publicznych, w tym wykonanie monitoringu miejsc najbardziej narażonych na dewastację 3. Rozbudowa systemu obrony cywilnej, ochrony ludności i odporności społecznej na zagrożenia 4. Podnoszenie wiedzy mieszkańców (informacja, szkolenia) w zakresie bezpieczeństwa publicznego i reagowania na sytuacje kryzysowe 5. Współpraca z administracją szczebla powiatowego, wojewódzkiego oraz rządowego w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców			
Priorytetowe zadania do realizacji	1. Wsparcie działań w kierunku budowy nowego posterunku policji w Sierakowicach 2. Stworzenie gminnego centrum monitoringu			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. OSP z terenu gminy 2. Policja w Sierakowicach 3. Policja w Kartuzach			
Rezultaty planowanych działań	1. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁶	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1000 ludności (GUS)	2024 r. – 12	spadek	2035
	Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, w powiecie kartuskim, w szt. (GUS)	2024 r. - 1 990	spadek	2035
Źródła finansowania	1. środki własne gminy Sierakowice 2. środki krajowe 3. środki z funduszy UE			
Termin realizacji	2026 – 2035			

⁵ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

⁶ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Cel szczegółowy 1.7 Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozszerzenie oferty kulturalnej dostosowanej do różnych grup odbiorców 2. Popularyzacja języka kaszubskiego, w tym promocja udziału w lekcjach języka kaszubskiego w szkołach podstawnych na terenie gminy 3. Rozszerzenie działalności Centrum Kultury w Sierakowicach poza Sierakowicami 4. Promocja kultury kaszubskiej w kraju i za granicą. 5. Edukacja regionalna mieszkańców, w tym propagowanie kultury kaszubskiej i tożsamości 6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w gminie i regionie w celu poszerzenie oferty kulturalnej 			
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja / przebudowa amfiteatru w Sierakowicach 			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Centrum Kultury w Sierakowicach 2. Biblioteka Publiczna Gminy Sierakowice 3. Biblioteka Publiczna Gminy Sierakowice filia w Gowidlinie 4. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. NGO 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost ilości wydarzeń związanych z kulturą regionu 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁷	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Uczestnicy imprez (wydarzeń kulturalnych) organizowanych przez teatry i instytucje muzyczne, muzea, galerie sztuki, kina oraz centra, ośrodki kultury, domy kultury, kluby i świetlice w osobach (GUS)	2024 r. – 21 390	wzrost	2030
	Uczestnicy zajęć prowadzonych w formie kół/klubów/sekcji oraz grup artystycznych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	2024 r. - 317	wzrost	2030
Źródła finansowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. środki własne gminy Sierakowice 2. środki krajowe 3. środki z funduszy UE 			
Termin realizacji	2026 – 2030			

Obszar „Gospodarka”

Realizacja Celu strategicznego nr 2 „Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy” wymaga ukierunkowanych i długofalowych działań sprzyjających wzmacnianiu lokalnej gospodarki oraz zwiększaniu jej konkurencyjności i odporności na zmiany zachodzące w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Gmina posiada istotny potencjał gospodarczy, wynikający zarówno z korzystnego położenia, zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, jak i aktywności lokalnych przedsiębiorców oraz znaczenia rolnictwa i sektora usług. Jednocześnie diagnoza potwierdziła, że dalszy rozwój gospodarczy wymaga podejmowania działań ukierunkowanych na wzmacnianie konkurencyjności lokalnej gospodarki, dywersyfikację jej struktury oraz

⁷ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i zwiększaniu atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Wnioski z diagnozy wskazują, że istotnym wyzwaniem rozwojowym jest konieczność budowania stabilnych i trwałych podstaw rozwoju gospodarczego, które będą odporne na zmieniające się warunki zewnętrzne, w tym procesy globalne i regionalne wpływające na rynek pracy, ceny energii oraz sytuację przedsiębiorstw. W tym kontekście podkreślono znaczenie wspierania rozwoju lokalnych firm, tworzenia warunków dla powstawania nowych podmiotów gospodarczych oraz rozwijania sektorów, które mogą stanowić trwały fundament gospodarki gminy. Jednocześnie diagnoza wykazała, że gmina powinna podejmować działania sprzyjające rozwojowi rynku pracy oraz zwiększaniu dostępności atrakcyjnych miejsc zatrudnienia, co ma istotne znaczenie zarówno dla ograniczania odpływu mieszkańców, jak i wzmocnienia potencjału demograficznego oraz społecznego gminy.

Istotnym elementem diagnozy gospodarczej jest również znaczenie sektora turystyki i usług okołoturystycznych, wynikające z wysokich walorów przyrodniczych oraz położenia gminy na obszarze atrakcyjnym krajobrazowo i rekreacyjnie. Jednocześnie w analizach wskazano, że potencjał ten nie jest w pełni wykorzystany, a rozwój turystyki powinien odbywać się w sposób zrównoważony, z poszanowaniem środowiska naturalnego i krajobrazu oraz z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców. Zdiagnozowano potrzebę dalszego rozwijania infrastruktury turystycznej, wzmocnienia promocji, podnoszenia jakości usług oraz budowania rozpoznawalnej oferty gminy w oparciu o lokalne zasoby i produkty. Wskazano również na konieczność dywersyfikacji oferty turystycznej w kierunku turystyki całorocznej, co pozwoli ograniczyć sezonowość i zwiększyć stabilność dochodów w sektorze usług.

Wnioski z diagnozy potwierdziły ponadto znaczenie rolnictwa oraz przetwórstwa rolno-spożywczego jako jednego z tradycyjnych filarów lokalnej gospodarki. Jednocześnie wskazano, że sektor ten wymaga dostosowania do zmieniających się warunków rynkowych i środowiskowych, w tym rosnących kosztów produkcji oraz wyzwań klimatycznych. W związku z tym istotne staje się wspieranie działań sprzyjających rozwojowi nowoczesnych form rolnictwa, rozwojowi produktów lokalnych, krótkich łańcuchów dostaw oraz promocji lokalnych marek, które mogą stanowić istotny element budowania konkurencyjności gminy.

W związku z powyższym należy wskazać, że Cel strategiczny nr 2 oraz przypisane mu cele szczegółowe wynikają wprost z potrzeby wykorzystania potencjałów rozwojowych gminy Sierakowice oraz ograniczenia barier zidentyfikowanych w diagnozie. Realizacja działań przewidzianych w ramach tego celu umożliwi budowanie nowoczesnej, konkurencyjnej i odpornej gospodarki lokalnej, co w perspektywie do 2035 r. będzie jednym z kluczowych warunków utrzymania wysokiej jakości życia mieszkańców oraz dalszego rozwoju społecznego i przestrzennego gminy.

Cele szczegółowe koncentrują się na wspieraniu transformacji rolnictwa, rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz wykorzystaniu potencjału turystycznego gminy jako jednego z istotnych czynników wzrostu gospodarczego. Ich realizacja ma za zadanie dywersyfikację lokalnej gospodarki, tworzenie nowych miejsc pracy, wzmocnienie lokalnych łańcuchów wartości oraz budowanie atrakcyjnego klimatu inwestycyjnego, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Przedstawione poniżej cele szczegółowe stanowią operacyjne rozwinięcie Celu strategicznego nr 2 i tworzą spójne ramy dla działań samorządu oraz jego partnerów, ukierunkowanych na

długofalowy rozwój gospodarczy gminy Sierakowice, oparty na lokalnych zasobach, przedsiębiorczości i współpracy.

Cel szczegółowy 2.1 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczenie terenów inwestycyjnych pod lokalizację działalności gospodarczych 2. Rozwój systemu ulg i preferencji dla przedsiębiorców na terenie gminy 3. Wsparcie dla osób poszukujących zatrudnienia oraz rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie gminy (doradze szkoleniowe, informacyjne), w tym we współpracy z PUP w Kartuzach 4. Promocja gminy jako terenu atrakcyjnego dla inwestorów, 5. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działalności gospodarczej 6. Wykorzystanie potencjału budowy elektrowni jądrowej (np. w obszarze edukacji, miejsc pracy, terenów mieszkaniowych, aktywności gospodarczej, itp.) 7. Wdrożenie nowego systemu / modyfikacja systemu ulg lub zwolnień w podatkach lokalnych dla przedsiębiorców z terenu Gminy Sierakowice 			
Priorytetowe zadania do realizacji	-			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. PUP w Kartuzach 2. PWiK Sp. z o.o. w Sierakowicach 3. Kaszubski Związek Pracodawców 4. Związek Pracodawców Pracodawcy Pomorza 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wzrost poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy 3. Wzrost liczby miejsc pracy na terenie gminy 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁸	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy w szt. (GUS)	2024 r. – 2 311	wzrost	2030
Źródła finansowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 			
Termin realizacji	2026 – 2030			

Cel szczegółowy 2.2 Wspieranie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie gospodarstw rolnych (doradce, szkoleniowe, informacje) w transformacji na alternatywne źródła dochodów 2. Promocja produktów lokalnych wytwarzanych na terenie gminy 3. Poprawa estetyki i funkcjonalności targowiska gminnego w Sierakowicach 4. Wspieranie w pozyskaniu środków zewnętrznych dla ludność zajmującej się rolnictwem, w tym współpraca z ODR w Kartuzach i ARiMR w Kartuzach 5. Wspieranie przekwalifikowania zawodowego rolników w obszarach rolnictwa zanikającego, celem dywersyfikacji źródeł dochodu 			
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja / przebudowa targowiska 			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. ODR w Kartuzach 2. ARiMR 			

⁸ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Rezultaty planowanych działań	1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa⁹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Pracujący w sektorze rolniczym w osobach (GUS)	2024 r. – 1 616	spadek	2035
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE			
Termin realizacji	2026 – 2035			

Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy				
Kierunki działań	1. Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy, w tym związanej z turystyką aktywną 2. Współpraca na poziomie lokalnym i regionalnym w zakresie promocji walorów turystycznych gminy 3. Współpraca w skali powiatu kartuskiego w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej (np. szlaki turystyczne)			
Priorytetowe zadania do realizacji	1. Budowa stancji żeglarskiej w Kamienicy Królewskiej 2. Budowa promenady w Gowidlinie nad Jeziorem Gowidlińskim			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice 2. Centrum Kultury w Sierakowicach <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. NGO z terenu gminy 2. Powiat Kartuski 3. Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby			
Rezultaty planowanych działań	1. Wzrost liczby turystów odwiedzających gminę 2. Wzrost rozpoznawalności regionu w kraju i za granicą			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹⁰	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności w powiecie kartuskim (GUS)	2024 r. – 589,15	wzrost	2031
	Miejsca noclegowe ogółem w szt. (GUS)	2024 r. - 314	wzrost	2031
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (w sekcji I w szt. - GUS)	2024 r. - 51	wzrost	2031
Źródła finansowania	1. środki własne gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 3. środki krajowe			
Termin realizacji	2026 – 2031			

Obszar „Przestrzeń, klimat i środowisko”

Realizacja Celu strategicznego nr 3 „Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy” wymaga konsekwentnego i skoordynowanego podejścia do planowania oraz rozwoju infrastruktury technicznej, stanowiącej fundament funkcjonowania gminy Sierakowice oraz warunków osiągnięcia celów społecznych i gospodarczych.

⁹ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

¹⁰ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Przeprowadzone analizy jednoznacznie wskazują, że rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej stanowi jeden z kluczowych warunków dalszego rozwoju gminy oraz istotny czynnik wpływający na jakość życia mieszkańców, atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną, a także odporność gminy na rosnącą częstotliwość występowania gwałtownych zmian pogodowych i wzrastające wymagania środowiskowe.

W diagnozie podkreślono, że gmina charakteryzuje się rozproszoną strukturą osadniczą, co stanowi istotne wyzwanie w zakresie zapewnienia równomiernego dostępu do infrastruktury technicznej i usług komunalnych. Wskazano, że pomimo realizowanych inwestycji w ostatnich latach, w dalszym ciągu występują potrzeby rozwojowe w obszarze sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, gospodarki ściekowej oraz modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę. Szczególnie istotnym wyzwaniem pozostaje dalsza rozbudowa infrastruktury na terenach peryferyjnych oraz zapewnienie jej odpowiedniej wydajności i niezawodności, co nabiera znaczenia w kontekście rosnących wymagań dotyczących jakości usług komunalnych oraz konieczności ochrony zasobów środowiska.

Wnioski z diagnozy potwierdzają również, że rozwój gminy w perspektywie do 2035 r. wymaga konsekwentnego porządkowania gospodarki przestrzennej oraz prowadzenia działań ukierunkowanych na racjonalne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Wskazano, że jednym z istotnych wyzwań jest ograniczanie negatywnych skutków rozproszonej zabudowy, poprawa ładu przestrzennego oraz zwiększanie spójności funkcjonalnej obszarów zamieszkałych. Jednocześnie podkreślono znaczenie planowania przestrzennego jako narzędzia umożliwiającego ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy, które stanowią jeden z jej najcenniejszych zasobów i czynników rozwojowych.

Zdiagnozowane potrzeby mieszkańców oraz wnioski z badań ankietowych wskazują także na konieczność dalszego rozwoju infrastruktury drogowej oraz poprawy bezpieczeństwa i komfortu przemieszczania się. W szczególności wskazano na potrzebę modernizacji dróg lokalnych, poprawy dostępności komunikacyjnej poszczególnych miejscowości oraz rozwijania infrastruktury wspierającej mobilność mieszkańców, w tym infrastruktury pieszej i rowerowej. Rozwój infrastruktury transportowej ma kluczowe znaczenie nie tylko z punktu widzenia codziennych potrzeb mieszkańców, ale również w kontekście rozwoju gospodarczego i turystycznego, który wymaga sprawnego systemu komunikacyjnego oraz poprawy dostępności do usług i atrakcji zlokalizowanych na terenie gminy.

W diagnozie wyraźnie wskazano również na rosnące znaczenie wyzwań środowiskowych i klimatycznych. Zwrócono uwagę na konieczność podejmowania działań w zakresie adaptacji do zmian środowiskowych, w tym przeciwdziałania skutkom suszy, nawalnych opadów oraz zjawisk ekstremalnych. W tym kontekście rozwój infrastruktury technicznej powinien być prowadzony w sposób uwzględniający rozwiązania zwiększające odporność gminy na gwałtowne zjawiska pogodowe, w tym rozwój systemów retencji, poprawę gospodarki wodnej oraz wdrażanie działań służących ochronie zasobów naturalnych. Jednocześnie istotnym wyzwaniem pozostaje ograniczanie presji na środowisko wynikającej z rozwoju zabudowy oraz rosnącej liczby mieszkańców i turystów.

Ważnym elementem diagnozy była również kwestia transformacji energetycznej oraz potrzeby zwiększania efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Wskazano, że rosnące koszty energii, potrzeba poprawy bezpieczeństwa

energetycznego oraz konieczność ograniczania emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych wymagają podejmowania działań inwestycyjnych w obszarze modernizacji infrastruktury energetycznej, termomodernizacji obiektów oraz rozwoju rozwiązań OZE. Działania te stanowią istotny element rozwoju infrastruktury przyjaznej środowisku oraz wpisują się w aktualne trendy i wymagania wynikające z polityk krajowych i unijnych.

Ponadto diagnoza wskazała na potrzebę dalszego rozwoju gospodarki odpadami oraz poprawy efektywności systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym działań edukacyjnych i inwestycyjnych sprzyjających zwiększaniu poziomu recyklingu i ograniczaniu ilości odpadów. Równie istotnym zagadnieniem jest modernizacja infrastruktury publicznej, w tym obiektów użyteczności publicznej, które powinny spełniać współczesne standardy funkcjonalne, energetyczne oraz dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W związku z powyższym należy podkreślić, że cel strategiczny nr 3 oraz wyznaczone w jego ramach cele szczegółowe wynikają bezpośrednio z konieczności poprawy jakości i dostępności infrastruktury technicznej, zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców oraz zapewnienia warunków do dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Jednocześnie działania w ramach tego celu stanowią odpowiedź na wyzwania związane z ochroną środowiska oraz potrzebą wdrażania rozwiązań energooszczędnych i niskoemisyjnych. Realizacja celu strategicznego nr 3 pozwoli na stworzenie nowoczesnej, spójnej i efektywnej infrastruktury technicznej, która będzie wspierała rozwój gminy Sierakowice w sposób zrównoważony, zwiększając jej atrakcyjność osiedleńczą, inwestycyjną i turystyczną w perspektywie do 2035 r.

Cele szczegółowe obejmują działania ukierunkowane na poprawę dostępności transportowej i bezpieczeństwa komunikacyjnego, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i systemów retencji wody, zwiększenie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, cyfryzację gminy oraz racjonalne i estetyczne kształtowanie przestrzeni. Ich realizacja ma na celu podnoszenie jakości życia mieszkańców, ochronę środowiska oraz wzmacnianie odporności gminy na wyzwania związane z gwałtownymi zjawiskami pogodowymi i transformacją energetyczną.

Przedstawione poniżej cele szczegółowe stanowią operacyjne rozwinięcie Celu strategicznego nr 3 i tworzą spójne ramy dla planowania i wdrażania inwestycji infrastrukturalnych, zapewniających długofalowy, zrównoważony i harmonijny rozwój gminy.

Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu	
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych na terenie gminy 2. Budowa infrastruktury towarzyszącej ścieżką rowerowym (np. miejsca postoju/odpoczynku rowerzystów, punkty napraw rowerów, oznakowanie ścieżek rowerowych) 3. Współpraca z gminami sąsiednimi oraz Powiatem Kartuskim i Samorządem Województwa Pomorskiego w celu połączenie gminnych ścieżek rowerowych z funkcjonującą siecią powiatu i województwa 4. Budowa i modernizacja dróg gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej drogom 5. Rozbudowa systemu oświetlenia ulic 6. Wsparcie rozwoju i racjonalizacja sieci połączeń komunikacji autobusowej z regionem 7. Realizacja drugiego etapu inwestycji budowy węzła integracyjnego w Sierakowicach 8. Rozwój sieci wewnętrznych połączeń komunikacji autobusowej, zapewniających dostęp mieszkańców gminy do transportu kolejowego 9. Wsparcie realizacji inwestycji rewitalizacji połączenia kolejowego na trasie: Kartuzy – Sierakowice – Łeba

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Współdziałanie z ZDP i ZDW w celu poprawy jakości odpowiednio dróg powiatowych i wojewódzkich 11. Modernizacja i przebudowa układu komunikacyjnego na rzecz usprawnienia i zmniejszenia uciążliwości ruchu samochodowego w Sierakowicach 12. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy (np. chodniki w miejscach szczególnie zagrażających bezpieczeństwu pieszych, bezpieczne skrzyżowania, progi zwalniające, ograniczenia prędkości, oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych, itp.) 13. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców - działania o charakterze organizacyjnym i informacyjnym wpływających na poprawę stanu bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy 14. Promocja transportu rowerowego (w tym systemu roweru metropolitalnego MEVO) jako elementu zdrowego trybu życia, przede wszystkim wśród młodzieży 																				
Priorytetowe zadania do realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciągi pieszo rowerowe / chodniki / ścieżki rowerowe (kontynuacja) zgodnie z koncepcją rozwoju tras rowerowych na terenie powiatu kartuskiego 2. Wsparcie działań związanych z projektowaniem i realizacją inwestycji budowy obwodnicy Sierakowic 3. Wsparcie działań na rzecz włączenia gminy w system biletu metropolitalnego 4. Integracja systemu transportowego gminy z systemem transportowym metropolii 																				
Podmioty realizujące i współrealizujące	<p><u>Podmiot realizujący:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <p><u>Podmioty współrealizujące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powiat Kartuski 2. Samorząd Województwa Pomorskiego 3. NGO 																				
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój systemu komunikacyjnego gminy 2. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego 																				
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wskaźnik (źródło)</th> <th>Wartość bazowa¹¹</th> <th>Pożądana zmiana</th> <th>Rok osiągnięcia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej w km (GUS)</td> <td>2024 r. – 91,9</td> <td>wzrost</td> <td>2034</td> </tr> <tr> <td>Długość dróg dla rowerów w km (GUS)</td> <td>2024 r. – 18,5</td> <td>wzrost</td> <td>2034</td> </tr> <tr> <td>Wypadki drogowe w szt. (GUS)</td> <td>2024 r. – 8</td> <td>spadek</td> <td>2034</td> </tr> <tr> <td>Czynne przystani komunikacji zbiorowej szt. (GUS)</td> <td>2024 r. - 69</td> <td>wzrost</td> <td>2034</td> </tr> </tbody> </table>	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa ¹¹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia	Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej w km (GUS)	2024 r. – 91,9	wzrost	2034	Długość dróg dla rowerów w km (GUS)	2024 r. – 18,5	wzrost	2034	Wypadki drogowe w szt. (GUS)	2024 r. – 8	spadek	2034	Czynne przystani komunikacji zbiorowej szt. (GUS)	2024 r. - 69	wzrost	2034
	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa ¹¹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia																	
	Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej w km (GUS)	2024 r. – 91,9	wzrost	2034																	
	Długość dróg dla rowerów w km (GUS)	2024 r. – 18,5	wzrost	2034																	
	Wypadki drogowe w szt. (GUS)	2024 r. – 8	spadek	2034																	
Czynne przystani komunikacji zbiorowej szt. (GUS)	2024 r. - 69	wzrost	2034																		
Źródła finansowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki krajowe 3. środki z funduszy UE 																				
Termin realizacji	2026 – 2034																				

Cel szczegółowy 3.2: Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody	
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja systemu wodociągowych na terenie gminy (ujęć wody, SUW, sieci wodociągowych) 2. Rozbudowa systemu wodociągowego na terenie gminy 3. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy 4. Modernizacja i przebudowa gminnej oczyszczalnia ścieków w Sierakowicach 5. Tworzenie infrastruktury melioracji i retencji wody, np. budowa zbiorników na wody opadowe, budowa zbiorników retencyjnych, udroźnienie rowów melioracyjnych i rzek, melioracje użytków rolnych oraz terenów inwestycyjnych 6. Zachęta przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych do odbudowy i tworzenia zbiorników wód opadowych

¹¹ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Priorytetowe zadania do realizacji	-			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. PWiK Sp. z o.o. 2. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. mieszkańcy gminy			
Rezultaty planowanych działań	1. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw wysokiej jakości wody pitnej 2. Zapewnienie efektywnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹²	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia¹³
	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Sierakowice w % ludności aglomeracji ogółem (sprawozdanie roczne z realizacji KPOŚK)	2024 r. – 99,12	wzrost	2029
	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ludności ogółem	2024 r. – 91,1	wzrost	2029
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki własne PWiK Sp. z o.o. 3. środki krajowe 4. środki z funduszy UE			
Termin realizacji	2026 – 2029			

Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii				
Kierunki działań	1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska (informacja, edukacja, promocja) 2. Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii na obiektach komunalnych 3. Wsparcie (doradcze, szkoleniowe, informacyjne) podmiotów prywatnych w zakresie wymiany źródeł ciepła na ekologiczne oraz działań termomodernizacyjnych 4. Wsparcie (doradcze, szkoleniowe, informacyjne) podmiotów prywatnych w zakresie stosowania odnawialnych źródeł energii 5. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej			
Priorytetowe zadania do realizacji	1. Budowa biogazowni na terenie gminy 2. Budowa instalacji fotowoltaicznych na terenie gminy			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice 2. Gminne jednostki organizacyjne <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. NGO			
Rezultaty planowanych działań	1. Zapewnienie wysokiej efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz budynków prywatnych 2. Wzrost znaczenia OZE w bilansie energetycznym gminy			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹⁴	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w powiecie kartuskim kWh/rok (GUS)	2024 r. – 865	spadek	2035
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 3. środki krajowe			
Termin realizacji	2026 – 2035			

¹² Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

¹³ Rozumiany każdorazowo jako docelowy rok, w którym zostanie zrealizowany dany wskaźnik

¹⁴ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi w zakresie rozbudowy sieci światłowodowej na terenie gminy i zwiększenia dostępu oraz jakości połączeń internetowych 2. Edukacja mieszkańców w zakresie umiejętności cyfrowych (przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu) 3. Rozwój i poprawa dostępu do usług publicznych świadczonych on-line 			
Priorytetowe zadania do realizacji	-			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. NGO 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępu do szerokopasmowej łączności internetowej 2. Poprawa jakości połączeń internetowych na terenie gminy 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹⁵	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Liczba punktów adresowych w zasięgu stacjonarnego dostępu do usług szerokopasmowych (raport: Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do internetu – województwo pomorskie ¹⁶)	2025 r. - 3 278	wzrost	2028
Źródła finansowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki krajowe 3. środki z funduszy UE 			
Termin realizacji	2026 – 2028			

Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska				
Kierunki działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie Planu ogólnego, porządkującego zagospodarowanie przestrzeni na terenie gminy 2. Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających koncentrację zabudowy, lokalizację terenów inwestycyjnych oraz ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych. 3. Uwzględnienie w planowaniu powstającej infrastruktury dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnością 4. Zwiększenie dostępności miejsc parkingowy przy istniejącej oraz ich zapewnienie przy nowopowstałej infrastrukturze 5. Zapewnienie spójności w zagospodarowaniu przestrzeni 6. Opracowanie koncepcji zagospodarowania centrum Sierakowic ze wskazaniem modelu/wzoru elementów małej architektury 			
Priorytetowe zadania do realizacji	-			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestorzy prywatni 			
Rezultaty planowanych działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój systemu komunikacyjnego gminy 			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹⁷	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia

¹⁵ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

¹⁶ Instytut Łączności, III kwartał 2025 r.

¹⁷ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w % (GUS)	2024 r. - 12,9	wzrost	2028
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE			
Termin realizacji	2026 – 2028			

Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami				
Kierunki działań	1. Monitoring funkcjonowania systemu gospodarki odpadami 2. Realizacja działań poprawiających efektywność systemu gospodarki odpadami 3. Poprawa efektywności, w tym efektywności ekonomicznej systemu odbioru odpadów od mieszkańców			
Priorytetowe zadania do realizacji	-			
Podmioty realizujące i współrealizujące	<u>Podmiot realizujący:</u> 1. Gmina Sierakowice <u>Podmioty współrealizujące:</u> 1. Inwestorzy prywatni			
Rezultaty planowanych działań	1. Zapewnienie wysokiej efektywności systemu zagospodarowania odpadów			
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa¹⁸	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w % (GUS)	2024 r. – 55,1	wzrost	2030
	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w kg/rok (GUS)	2024 r. - 334	spadek	2030
	Wzrost poziomu recyklingu i przekazania do ponownego użycia odpadów w % (roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sierakowice)	2024 r. – 49,89	wzrost	2030
Źródła finansowania	1. środki własne Gminy Sierakowice 2. środki z funduszy UE 3. środki krajowe			
Termin realizacji	2027 – 2030			

¹⁸ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

3. Efekty realizacji celów i przedsięwzięć

Niniejszy rozdział przedstawia zakładane efekty wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r., wynikające z realizacji celów strategicznych, celów szczegółowych oraz zaplanowanych przedsięwzięć. Określenie oczekiwanych rezultatów stanowi istotny element Strategii, umożliwiając ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz ich wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców i rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

Poniżej opisano kluczowe efekty realizacji Strategii w trzech głównych obszarach tematycznych: sferze społecznej, sferze gospodarczej oraz obszarze infrastruktury i środowiska. Wskazano również rolę systemu monitorowania Strategii, opartego na zestawie wskaźników produktu i rezultatu, które pozwolą na bieżące śledzenie postępów wdrażania dokumentu oraz ocenę stopnia osiągania założonych celów. Przedstawione efekty i wskaźniki stanowią podstawę do prowadzenia okresowej ewaluacji Strategii, a także do podejmowania działań korygujących i dostosowujących w przypadku zmieniających się uwarunkowań rozwojowych oraz pojawienia się nowych potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Realizacja Strategii w sferze społecznej poprzez cel strategiczny 1 „Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców” będzie miała bezpośredni wpływ na rozwój społeczny gminy Sierakowice oraz na zwiększenie spójności i odporności lokalnej wspólnoty. Zakładane działania koncentrują się na poprawie dostępności i jakości usług publicznych, wzmacnianiu kapitału ludzkiego oraz budowaniu warunków sprzyjających aktywnemu i bezpiecznemu funkcjonowaniu mieszkańców w miejscu zamieszkania. Efektem wdrażania celu strategicznego będzie stopniowe ograniczanie nierówności w dostępie do usług społecznych i zdrowotnych, poprawa warunków edukacyjnych, rozwój oferty rekreacyjnej i kulturalnej oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego.

W wymiarze edukacyjnym realizacja celu przyczyni się do lepszego dopasowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz podniesienia jakości nauczania na wszystkich etapach edukacji. Podejmowane przedsięwzięcia, w tym rozwój infrastruktury szkolnej, modernizacja bazy dydaktycznej, wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli oraz rozwój szkolnictwa branżowego, będą wspierały budowę kapitału ludzkiego i zwiększały szanse młodych mieszkańców na zatrudnienie. Oczekiwany efektem będzie poprawa wyników edukacyjnych uczniów, wzrost dostępności wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi do lat 3, a także zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego wśród mieszkańców.

Istotnym rezultatem realizacji Strategii w sferze społecznej będzie również rozwój systemu usług społecznych, w szczególności skierowanych do osób starszych, chorych, samotnych, z niepełnosprawnościami oraz osób w kryzysie bezdomności. Wdrożenie działań ukierunkowanych na poszerzenie oferty wsparcia środowiskowego, opieki wytchnieniowej oraz rozwój infrastruktury mieszkaniowej i opiekuńczej przyczyni się do zwiększenia dostępności usług oraz ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego. Długofalowym efektem będzie w tym zakresie wzrost bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców oraz poprawa jakości życia grup wymagających szczególnego wsparcia.

W obszarze zdrowia przewiduje się poprawę dostępności i jakości usług medycznych, w tym usług specjalistycznych, oraz zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych. Podejmowane działania sprzyjać będą wzmocnieniu lokalnego systemu ochrony zdrowia, zwiększeniu liczby porad zdrowotnych oraz rozwojowi programów prozdrowotnych,

szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Efektem realizacji celu będzie również wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców oraz poprawa warunków do prowadzenia aktywnego i zdrowego stylu życia.

Strategia zakłada także rozwój atrakcyjnych przestrzeni publicznych oraz infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, sprzyjających integracji społecznej oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego. Realizacja przedsięwzięć w tym zakresie umożliwi zwiększenie liczby miejsc rekreacji dostępnych w różnych częściach gminy, w tym poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznych w centrum Sierakowic. W efekcie wzrośnie poziom aktywności mieszkańców, poprawi się komfort życia, a także zwiększą się możliwości organizacji działań sportowych i prospołecznych.

Istotnym efektem realizacji celów społecznych będzie wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Działania ukierunkowane na wspieranie organizacji pozarządowych, inicjatyw oddolnych oraz aktywizację mieszkańców przyczynią się do zwiększenia zaangażowania społecznego, wzrostu liczby aktywnych NGO oraz budowania trwałych więzi lokalnych. Efektem tego będzie poprawa zdolności mieszkańców do współpracy, realizacji projektów lokalnych oraz podejmowania działań na rzecz wspólnoty.

W ramach realizacji Strategii zakłada się również wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, w tym poprawę bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz zwiększenie skuteczności działań prewencyjnych i edukacyjnych. Rozwój monitoringu, działania organizacyjne oraz współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo powinny przyczynić się do ograniczenia liczby zdarzeń kryzysowych i przestępstw, a także do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Ważnym uzupełnieniem działań społecznych będą przedsięwzięcia związane z rozwojem kultury i promocją lokalnej tożsamości. Wzmocnienie oferty kulturalnej oraz rozwój edukacji regionalnej, w tym promocja języka i tradycji kaszubskiej, wpłyną na zwiększenie aktywności kulturalnej mieszkańców oraz utrwalanie dziedzictwa lokalnego. Efektem będzie wzrost liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby uczestników zajęć i inicjatyw organizowanych przez instytucje kultury i organizacje społeczne.

Postęp realizacji Celu strategicznego 1 oraz jego celów szczegółowych będzie monitorowany przy pomocy zestawu wskaźników produktu i rezultatu, umożliwiających ocenę skuteczności podejmowanych działań w perspektywie do 2035 r. Wskaźniki te pozwolą na bieżącą analizę zmian zachodzących w obszarze edukacji, usług społecznych, ochrony zdrowia, aktywności mieszkańców, bezpieczeństwa oraz uczestnictwa w kulturze. Monitorowanie wartości wskaźników stanowić będzie podstawę do oceny stopnia osiągnięcia celów Strategii oraz do podejmowania działań korygujących w przypadku pojawienia się nowych wyzwań lub zmiany uwarunkowań rozwojowych gminy.

Tabela 2. Efekty realizacji działań – sfera społeczna

Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa ¹⁹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym; ogółem; dzieci w wieku 3 - 5 lat	2024 r. – 81,8	wzrost	2035

¹⁹ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

Wyniki egzaminów ośmioklasisty średni wynik w % (OKE)	2025 r.: - język polski: 61,13; - język angielski: 54,48, - matematyka: 46,25.	wzrost	2035
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 (GUS)	2024 r. – 82,5	Wzrost	2035
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (GUS)	2024 r. – 822	spadek	2035
Podstawowa opieka zdrowotna – porady lekarskie w szt. (GUS)	2024 r. – 89 562	wzrost	2035
Specjalistyczna opieka zdrowotna – porady lekarskie w szt. (GUS)	2024 r. - 42 228	wzrost	2035
Koła / kluby / sekcje działające na terenie gminy w szt. (GUS)	2024 r. – 11	Wzrost	2035
Zdarzenia wymagające udziału jednostek ochrony przeciwpożarowej na 1000 ludności (GUS)	2024 r. – 12	spadek	2035
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, w powiecie kartuskim, w szt. (GUS)	2024 r. - 1 990	Spadek	2035
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie gminy w szt. (GUS)	2025 r. – 48	Wzrost	2032
Uczestnicy imprez (wydarzeń kulturalnych) organizowanych przez teatry i instytucje muzyczne, muzea, galerie sztuki, kina oraz centra, ośrodki kultury, domy kultury, kluby i świetlice w osobach (GUS)	2024 r. – 21 390	wzrost	2030
Uczestnicy zajęć prowadzonych w formie kół/klubów/sekcji oraz grup artystycznych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	2024 r. - 317	wzrost	2030

Realizacja działań w sferze gospodarczej i zrealizowanie założeń celu strategicznego 2 „Wzmacnianie konkurencyjności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości” będzie miała kluczowe znaczenie dla długofalowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Sierakowice. Podejmowane działania będą koncentrowały się na wzmacnianiu lokalnej przedsiębiorczości, poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz zwiększaniu atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Efektem wdrażania celu strategicznego będzie zwiększenie dynamiki rozwoju gospodarczego, wzrost liczby miejsc pracy oraz poprawa jakości i różnorodności lokalnej oferty usługowej i handlowej.

Ważnym rezultatem realizacji Strategii będzie wzmocnienie lokalnego rynku pracy, w tym zwiększenie możliwości zatrudnienia na terenie gminy oraz ograniczenie zjawiska emigracji zarobkowej. Działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorstw oraz tworzenie korzystnych warunków inwestycyjnych sprzyjać będą powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych i zwiększeniu aktywności inwestycyjnej. Oczekiwany efekt będzie także wzrost dochodów mieszkańców oraz poprawa sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych.

Jednym z kluczowych efektów realizacji Strategii w obszarze gospodarki będzie wyposażenie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę komunalną oraz zwiększenie dostępności przestrzeni przeznaczonej pod rozwój działalności gospodarczej. Działania związane z planowaniem przestrzennym, uzbrajaniem terenów oraz tworzeniem przejrzystych

warunków lokalizowania inwestycji, umożliwią skuteczniejsze przyciąganie nowych inwestorów i rozwój przedsiębiorstw funkcjonujących już na terenie gminy. Efektem tego będzie zwiększenie potencjału rozwojowego gminy oraz poprawa jej pozycji konkurencyjnej w skali regionu.

Strategia zakłada również wspieranie dywersyfikacji gospodarki lokalnej, co jest szczególnie istotne w kontekście dominacji mikroprzedsiębiorstw oraz tradycyjnych branż. Podejmowane działania umożliwią rozwój działalności o wyższej wartości dodanej, zwiększenie odporności gospodarki na wahania koniunktury oraz rozwój sektorów związanych z przetwórstwem, usługami specjalistycznymi i innowacyjnymi formami przedsiębiorczości. Efektem będzie wzrost stabilności gospodarczej gminy oraz zwiększenie zdolności lokalnych firm do ekspansji i rozwoju.

Istotnym rezultatem realizacji Strategii będzie także transformacja sektora rolnego oraz wzmocnienie gospodarki opartej na zasobach endogenicznych. Wsparcie dla rolnictwa w kierunku dywersyfikacji działalności, rozwoju produkcji ekologicznej oraz wzmocnienia przetwórstwa lokalnego pozwoli na utrzymanie aktywności gospodarczej na terenach wiejskich oraz ograniczenie ryzyka zaniku gospodarstw rolnych. Efektem tych działań będzie poprawa opłacalności działalności rolniczej oraz zwiększenie znaczenia rolnictwa jako elementu lokalnej gospodarki i tradycji regionu.

Ważnym elementem efektów gospodarczych będzie również rozwój i promocja produktów lokalnych, które mogą stać się rozpoznawalnym wyróżnikiem gminy oraz źródłem dodatkowych dochodów dla mieszkańców. Działania związane z budową marki produktów lokalnych, promocją sprzedaży bezpośredniej oraz wspieraniem lokalnych producentów przyczynią się do wzrostu wartości dodanej wytwarzanej na terenie gminy. Modernizacja targowiska oraz poprawa warunków handlu lokalnego wpłyną na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni handlowych, wzrost liczby klientów oraz poprawę jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców i odwiedzających.

Efektem realizacji celów gospodarczych będzie także wzmocnienie funkcji turystycznej gminy Sierakowice, wynikającej z jej położenia w regionie Szwajcarii Kaszubskiej oraz posiadanych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Rozwój infrastruktury turystycznej, poprawa dostępności atrakcji oraz budowa spójnej oferty turystyki aktywnej przyczynią się do zwiększenia liczby odwiedzających, wydłużenia sezonu turystycznego oraz rozwoju usług noclegowych i gastronomicznych. W konsekwencji wzrośnie znaczenie turystyki jako istotnego sektora gospodarki lokalnej oraz źródła zatrudnienia.

Równoległe realizacja Strategii będzie sprzyjała budowaniu rozpoznawalności gminy na rynku regionalnym i krajowym, zarówno jako atrakcyjnego miejsca do życia i wypoczynku, jak i obszaru przyjaznego inwestycjom. Wzmocnienie działań promocyjnych oraz współpracy z podmiotami branżowymi i gminami sąsiednimi pozwoli na tworzenie produktów sieciowych oraz zwiększenie skali oddziaływania podejmowanych działań. Efektem będzie poprawa wizerunku gminy oraz zwiększenie jej zdolności do konkurowania o inwestorów, turystów i nowych mieszkańców.

Istotnym wynikiem realizacji Strategii będzie również zwiększenie skuteczności gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz wykorzystania trendów związanych ze zrównoważonym rozwojem i zieloną transformacją. Podejmowane działania umożliwią realizację inwestycji gospodarczych oraz wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem

funduszy krajowych i unijnych, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do utrzymania wysokiej dynamiki rozwoju gminy.

Postęp realizacji Celu strategicznego 2 oraz celów szczegółowych będzie monitorowany za pomocą zestawu wskaźników produktu i rezultatu, które pozwolą ocenić efektywność podejmowanych działań w zakresie przedsiębiorczości, rynku pracy, przygotowania terenów inwestycyjnych, rozwoju turystyki oraz wzmacniania produktów lokalnych. System wskaźników umożliwi bieżącą analizę zmian gospodarczych zachodzących na terenie gminy, a także ocenę stopnia osiągnięcia celów Strategii i skuteczności podejmowanych interwencji.

Tabela 3. Efekty realizacji działań – sfera gospodarcza

Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa ²⁰	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia
Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności w powiecie kartuskim (GUS)	2024 r. – 589,15	wzrost	2031
Miejsca noclegowe ogółem w szt. (GUS)	2024 r. - 314	wzrost	2031
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (w sekcji I w szt. - GUS)	2024 r. - 51	wzrost	2031
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy w szt. (GUS)	2024 r. – 2 311	wzrost	2030
Pracujący w sektorze rolniczym w osobach (GUS)	2024 r. – 1 616	spadek	2035

Realizacja Celu strategicznego 3 „Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy” będzie miała kluczowe znaczenie dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy Sierakowice. Podejmowane działania skoncentrowane będą na modernizacji i rozbudowie infrastruktury transportowej, wodno-kanalizacyjnej, energetycznej i cyfrowej, a także na poprawie jakości zagospodarowania przestrzeni. Efektem wdrażania celu strategicznego będzie zwiększenie funkcjonalności infrastruktury technicznej gminy, poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego, ograniczenie barier rozwojowych oraz podniesienie poziomu odporności gminy na ekstremalne zjawiska przyrodnicze

Jednym z kluczowych rezultatów realizacji Strategii w tym obszarze będzie poprawa dostępności transportowej oraz usprawnienie systemu komunikacyjnego gminy. Inwestycje w modernizację dróg, rozwój infrastruktury pieszko-rowerowej oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego przyczynią się do zwiększenia komfortu codziennego przemieszczania się mieszkańców, ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego oraz poprawy warunków do rozwoju działalności gospodarczej. Rozwój transportu zbiorowego oraz integracja systemu komunikacyjnego z rozwiązaniami regionalnymi i metropolitalnymi będą sprzyjały zwiększeniu mobilności mieszkańców oraz zmniejszeniu presji transportu indywidualnego. Istotnym efektem realizacji celów infrastrukturalnych będzie także poprawa jakości infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Działania ukierunkowane na modernizację ujęć wody, stacji uzdatniania oraz sieci przesyłowych przyczynią się do zwiększenia niezawodności

²⁰ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

systemu oraz poprawy bezpieczeństwa dostaw wody. Rozbudowa kanalizacji oraz modernizacja oczyszczalni ścieków będą wpływać na poprawę warunków sanitarnych, ograniczenie presji na środowisko oraz zwiększenie możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej i inwestycyjnej.

W kontekście intensyfikacji gwałtownych zjawisk pogodowych kluczowym rezultatem będzie rozwój systemów retencji i zagospodarowania wód opadowych. Podejmowane działania w zakresie melioracji, małej retencji oraz budowy zbiorników retencyjnych pozwolą na ograniczenie ryzyka lokalnych podtopień, przeciwdziałanie skutkom suszy oraz poprawę warunków funkcjonowania terenów rolniczych i inwestycyjnych. Efektem realizacji tych przedsięwzięć będzie wzmocnienie bezpieczeństwa środowiskowego gminy oraz zwiększenie jej odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe.

Strategia zakłada również zwiększenie efektywności energetycznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii, co przełoży się na poprawę jakości powietrza oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. Wdrażanie działań termomodernizacyjnych, rozwój instalacji OZE na obiektach publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła przyczynią się do ograniczenia niskiej emisji, zmniejszenia kosztów energii oraz wzrostu bezpieczeństwa energetycznego gminy. Efektem będzie również zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnienie działań prośrodowiskowych.

Ważnym rezultatem realizacji Strategii będzie poprawa dostępności infrastruktury cyfrowej i rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną. Rozbudowa sieci światłowodowej oraz działania edukacyjne w zakresie kompetencji cyfrowych przyczynią się do ograniczenia wykluczenia cyfrowego mieszkańców, zwiększenia możliwości korzystania z pracy i edukacji zdalnej oraz podniesienia konkurencyjności gminy jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Efektem realizacji działań infrastrukturalnych będzie również poprawa jakości zagospodarowania przestrzeni oraz uporządkowanie ładu przestrzennego gminy. Opracowanie planu ogólnego oraz rozwój planowania miejscowego (MPZP) umożliwią lepszą kontrolę procesów urbanizacyjnych, ograniczenie chaotycznego rozpraszania zabudowy oraz bardziej racjonalne kształtowanie terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych. W konsekwencji zmniejszą się koszty rozwoju infrastruktury, poprawi się estetyka przestrzeni publicznych, a także wzrośnie spójność funkcjonalna i przestrzenna gminy.

W ramach realizacji Strategii istotnym efektem będzie również poprawa dostępności infrastruktury dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Uwzględnianie zasad projektowania uniwersalnego w nowych inwestycjach oraz eliminacja barier architektonicznych przyczynią się do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznych i usług oraz poprawy jakości życia mieszkańców wymagających szczególnego wsparcia.

Realizacja celów infrastrukturalnych obejmuje również usprawnienie systemu gospodarki odpadami. Podejmowane działania organizacyjne i edukacyjne będą sprzyjały poprawie jakości selektywnej zbiórki odpadów oraz zwiększeniu efektywności ekonomicznej systemu. Efektem będzie ograniczenie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami oraz zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

Postęp realizacji Celu strategicznego 3 oraz celów szczegółowych będzie monitorowany przy pomocy zestawu wskaźników produktu i rezultatu, umożliwiających ocenę stopnia realizacji inwestycji infrastrukturalnych oraz zmian zachodzących w zakresie dostępności transportowej,

gospodarki wodno-kanalizacyjnej, retencji, energetyki, cyfryzacji, ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Monitorowanie wartości wskaźników pozwoli na bieżącą ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz identyfikację obszarów wymagających dodatkowych interwencji w kolejnych latach wdrażania Strategii.

Tabela 4. Efekty realizacji działań – sfera infrastruktury, środowiska i gospodarowania przestrzenią

Wskaźnik (źródło)	Wartość bazowa ²¹	Pożądana zmiana	Rok osiągnięcia ²²
Korzystający z instalacji kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Sierakowice w % ludności aglomeracji ogółem (sprawozdanie roczne z realizacji KPOŚK)	2024 r. – 99,12	wzrost	2029
Korzystający z instalacji wodociągowej w % ludności ogółem	2024 r. – 91,1	wzrost	2029
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w % (GUS)	2024 r. – 55,1	wzrost	2030
Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w kg/rok (GUS)	2024 r. - 334	spadek	2030
Wzrost poziomu recyklingu i przekazania do ponownego użycia odpadów w % (roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sierakowice)	2024 r. – 49,89	wzrost	2030
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w powiecie kartuskim kWh/rok (GUS)	2024 r. – 865	spadek	2035
Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej w km (GUS)	2024 r. – 91,9	wzrost	2034
Długość dróg dla rowerów w km (GUS)	2024 r. – 18,5	wzrost	2034
Wypadki drogowe w szt. (GUS)	2024 r. – 8	spadek	2034
Czynne przystani komunikacji zbiorowej szt. (GUS)	2024 r. - 69	wzrost	2034
Liczba punktów adresowych w zasięgu stacjonarnego dostępu do usług szerokopasmowych (raport: Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do internetu – województwo pomorskie ²³)	2025 r. - 3 278	wzrost	2028
Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w % (GUS)	2024 r. - 12,9	wzrost	2028

²¹ Wartość bazową wskaźnika podano każdorazowo wg najnowszych dostępnych danych przed opracowaniem Strategii

²² Rozumiany każdorazowo jako docelowy rok, w którym zostanie zrealizowany dany wskaźnik

²³ Instytut Łączności, III kwartał 2025 r.

4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Określając strukturę sieci osadniczej gminy wraz z hierarchią jedenastek osadniczych, podzielono miejscowości na terenie gminy na 3 grupy, z uwagi na dominującą funkcję w przestrzeni osadniczej. Podstawą do wydzielenia tych grup była główna funkcja, jaką pełni dana miejscowość w systemie osadniczym gminy. W konsekwencji wydzielono 3 zasadnicze grupy miejscowości:

- centra rozwoju osadnictwa rozumianego przede wszystkim jako stałe miejsce zamieszkania mieszkańców;
- miejscowości o charakterze turystyczno – letniskowym, które cechują się zwiększonym czasowym użytkowaniem w okresie sezonu letniego,
- pozostałe miejscowości, które pełnią przede wszystkim rolę wsparcia zabudowy mieszkaniowej dla głównych jednostek osadniczych.

Jednocześnie określono hierarchię jednostek osadniczych, w której wzięto pod uwagę wielkość danej miejscowości oraz jej rolę w rozwoju społecznym i gospodarczym gminy. Z tego tytułu wydzielono 3 rodzaje miejscowości:

- miejscowości I rzędu, które odgrywają dominującą rolę w układzie osadniczym gminy i stanowią lokalne centra rozwoju społecznego i gospodarczego.
- miejscowości II rzędu, które obejmują przede wszystkim najważniejsze miejscowości sołectkie poza miejscowościami I rzędu.
- miejscowości III rzędu, które odgrywają zarówno pod względem swojej wielkości jak i funkcji najmniejszą rolę w układzie osadniczym gminy.

W analizie wzięto pod uwagę jedynie miejscowości sołectkie. Struktura sieci osadniczej w zakresie wyżej wymienionych 2 kryteriów została przedstawiona na poniższym rysunku.

Jak wynika z zaprezentowanego zestawienia w zakresie funkcji turystyczno - letniskowej miejscowości tego typu koncentrują się w sąsiedztwie najważniejszych atrakcji turystycznych gminy (jezior). Do tej grupy miejscowości zaliczono 3 sołectwa: Gowidlino (zlokalizowane nad Jeziorem Gowidlińskim, które wraz z otoczeniem stanowi najbardziej wykorzystywany turystycznie i rekreacyjnie obszar gminy), Kamienica Królewska (leżące w sąsiedztwie trzech atrakcyjnych jezior: Kamienickiego, Junno i Białego oraz w sąsiedztwie kompleksu Lasów Mirachowskich) oraz Łyśniewo Sierakowickie (położone w sąsiedztwie 3 atrakcyjnych jezior: Miemino, Trzono i Długie). W sołectwach tych koncentruje się baza noclegowa a w konsekwencji także ruch turystyczny gminy. Należy jednakże podkreślić, że - szczególnie w przypadku Gowidlina i Kamienicy Królewskiej – miejscowości te należą do największych pod względem liczby ludności na terenie gminy i pełnią również ważną rolę osadniczą.

Funkcja osadnicza gminy koncentruje się przede wszystkim w największych pod względem liczby mieszkańców sołectwach na terenie gminy, które notują jednocześnie dynamiczny przyrost liczby ludności w ostatnich latach. Miejscowości te rozłożone są równomiernie w strukturze osadniczej gminy.

Pozostałe miejscowości należą do jednostek o funkcji wspierającej zabudowę mieszkaniową – ich koncentracja widoczna jest przede wszystkim na peryferiach gminy, z dala od głównych szlaków komunikacyjnych.

W kontekście hierarchii i znaczenia miejscowości w układzie osadniczym gminy, do jednostek I rzędu zaliczono 5 największych miejscowości na terenie gminy, które stanowią jednocześnie centra rozwoju społecznego i gospodarczego. Do miejscowości tych należą: Gowidlino, Kamienica Królewska, Puzdrowo, Tuchlino i Sierakowice. Miejscowości te są zlokalizowane równomiernie w różnych częściach gminy.

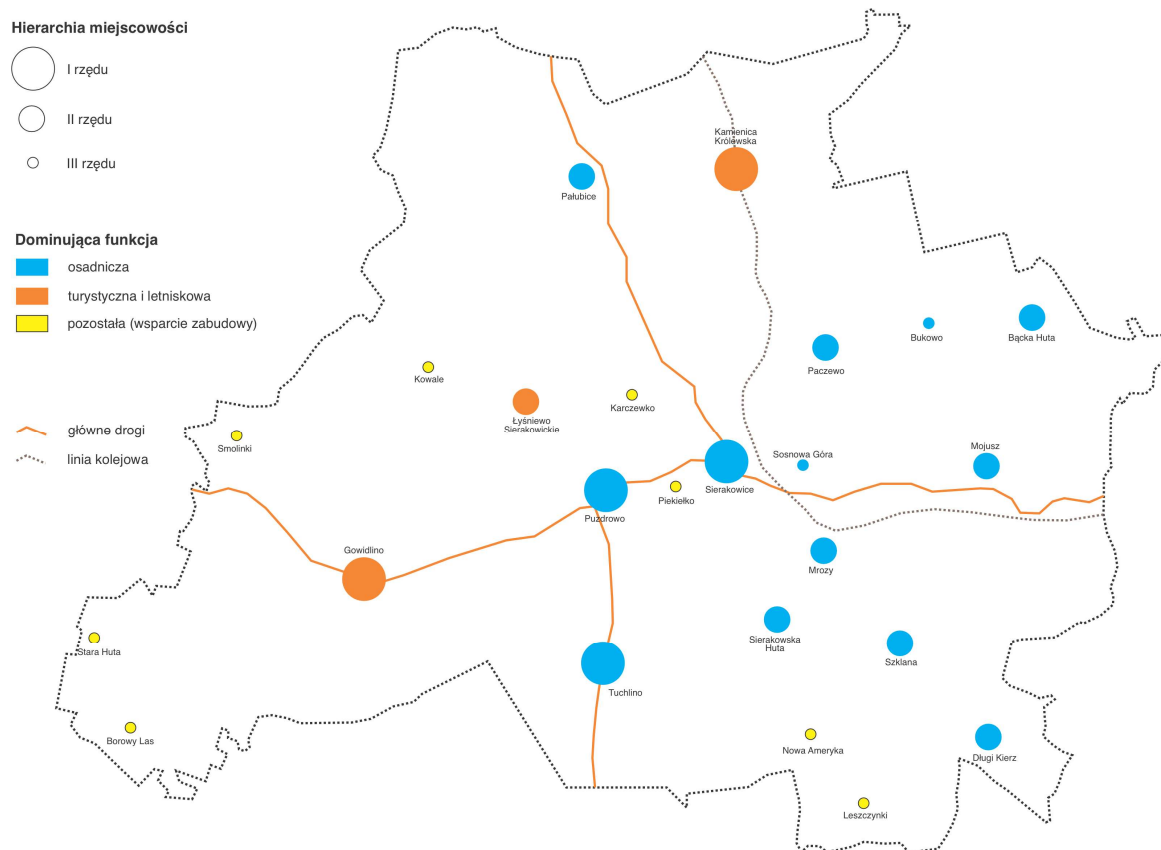
Do miejscowości II rzędu zaliczono 9 kolejnych, największych miejscowości sołeckich na terenie gminy: Bącka Huta, Długi Kierz, Łyśniewo Sierakowickie, Mojusz, Mrozy, Paczewo, Pałubice, Sierakowska Huta, Szklana.

Do miejscowości III rzędu zaliczono 10 najmniejszych miejscowości sołeckich na terenie gminy: Borowy Las, Bukowo, Karczewko, Kowale, Leszczyńki, Nowa Ameryka, Smolniki, Stara Huta, Piekiełko, Sosnowa Góra.

Przewiduje się, że w perspektywie realizacji niniejszej Strategii przedstawiona struktura osadnicza gminy nie ulegnie zasadniczym zmianom. Należy prognozować, że w okresie do 2035 r. dominującą rolę w układzie osadniczym gminy będzie odgrywało wyżej wymienionych 5 największych miejscowości sołeckich. Z uwagi na uruchomienie w najbliższych latach połączeń kolejowych przebiegających przez teren gminy, należy jednocześnie zakładać dynamiczny rozwój przede wszystkim gminnej miejscowości Sierakowice, która będzie pełniła rolę głównego węzła transportowego nie tylko gminy ale także terenów sąsiednich. Przewiduje się wzrost znaczenia Sierakowic jako lokalnego centrum rozwoju a jednocześnie węzła tranzytowego, łączącego transport kolejowy z transportem autobusowym, samochodowym i rowerowym. Prognoza ta ma swoje uzasadnienie także w fakcie, że w latach 2018-2020 stworzono w Sierakowicach transportowy węzeł integracyjny, przygotowujący do obsługi rewitalizowanej obecnie linii kolejowej. Zrealizowana inwestycja polegała na budowie węzła na trasie Pomorskiej Kolei Metropolitarnej, w ramach którego przebudowano i wyremontowano istniejący budynek dworca kolejowego, wybudowano obiekt do obsługi systemu roweru metropolitalnego, przystanek autobusowy z miejscem dla 2 autobusów oraz wiatą przystankową, parking typu "Park and Ride" dla samochodów osobowych, objęto całość terenu węzła systemem monitoringu zintegrowanego z gminnym systemem monitoringu, przebudowano kolidującą infrastrukturę teletechniczną oraz wybudowano ok. 9,65 km ścieżek rowerowych stanowiących drogi dojazdowe do węzła integracyjnego.

W kontekście rozwoju funkcjonalnego gminy należy przewidywać dalszy wzrost liczby ludności całej gminy, który będzie koncentrował się przede wszystkim tak jak dotychczas w największych, najlepiej skomunikowanych i najlepiej wyposażonych w infrastrukturę miejscowościach. Także w tym kontekście można przewidywać dynamiczny rozwój demograficzny samych Sierakowic, który poza utrzymanym wysokim przyrostem naturalnym będzie potęgowany narastającymi zjawiskami migracji do gminnej miejscowości.

Należy także zakładać wzrost znaczenia atrakcyjnych turystycznie obszarów gminy dla ruchu turystycznego, który dotychczas koncentrował się w innych, bardziej znanych i posiadających do niedawna lepszą infrastrukturę rejonach Kaszub. Szczególnie wysoki potencjał do rozwoju turystyki widoczny jest w północno - wschodniej części gminy oraz w sąsiedztwie Jeziora Gowidlińskiego. Tereny te mimo ich atrakcyjności są obecnie poddane znacznie mniejszej presji turystycznej niż inne, bardziej eksploatowane tereny gmin sąsiednich (np. Stężycza, Chmielno).

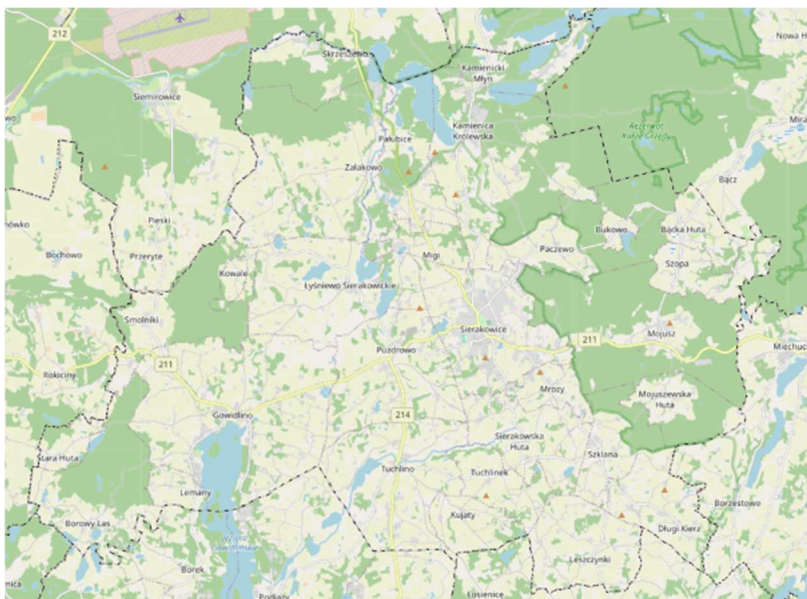

Rysunek 3. Struktura sieci osadniczej gminy

Źródło: opracowanie własne

System powiązań przyrodniczych

Na poniższym rysunku przedstawiono rozmieszczenie głównych zbiorowisk leśnych na terenie gminy Sierakowice oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Jak wynika z przedstawionego rysunku, lasy koncentrują się w północno – wschodniej, północnej oraz zachodniej części gminy. Szczególnie cenne pod względem zarówno przyrodniczym jak i turystycznym są lasy zlokalizowane w północno - wschodniej części gminy, stanowiące część kompleksu tzw. Lasów Mirachowskich, które w znacznej części objęte są powierzchniowymi oraz punktowymi formami ochrony przyrody. Lasy zlokalizowane w północnej oraz wschodniej części gminy stanowią główny obok jezior walor przyrodniczy gminy.

Rysunek 4. Siedliska leśne na terenie gminy Sierakowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

W zakresie wód powierzchniowych, pod względem geograficznym obszar gminy położony jest w zlewni 4 rzek:

- w systemie zlewni Łupawy (dopływ Bukowina z Czarną Wodą, dopływ Dolina Jadwigi),
- w systemie zlewni Słupi,
- w systemie zlewni Łeby – niewielki obszar we wschodniej części gminy
- w systemie zlewni Martwej Wisły – w tym w zlewni Motławy – w tym w zlewni Raduni (dopływ Borucinka) – niewielki obszar w południowo-wschodniej części gminy,

Głównymi ciekami wodnymi przepływającymi przez teren gminy są rzeki: Słupia, Bukowina z Czarną Wodą oraz Dolina Jadwigi. Rzeki te mają charakter potoków podgórskich o bardzo dużym i dużym potencjale faunistycznym, szczególnie w zakresie ichtiofauny. Ponadto rzeka Słupia oraz częściowo także Bukowina posiadają duży i wykorzystywany potencjał dla rozwoju turystyki kajakowej.

Ważnym i cennym elementem układu hydrograficznego gminy są liczne jeziora zgromadzone na jej terenie i wynikające z polodowcowego charakteru tego obszaru. Największymi zbiornikami wodnymi na terenie gminy a jednocześnie wykorzystywanymi intensywnie w turystyce są jeziora: Kamienickie (większa część w gminie), Gowidlińskie (częściowo), Junno, Białe, Odnoga, Potęgowskie (częściowo), Bukowskie, Trzciniowe (Trzono), Okońskie, Świniewo, Tuchlińskie, Mileńka. Szczególne znaczenie w gospodarce wodnej gminy stanowią jeziora lobeliowe – Długie (pow. 28,5 ha), Miemino (19,5 ha), Czarne (7,1 ha), Drzywko (2,5 ha), Ostrowite (11 ha), Maleńkie (4,5 ha), Święte (częściowo na terenie gminy) – o dużych potencjałach retencji wody i florystycznym, podlegające jednak niekorzystnej antropopresji. Uzupełnieniem tych zbiorników wodnych są małe jeziora i stawy bez nazwy – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym oraz o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody. Koncentracja naturalnych zbiorników wodnych widoczna jest w północnej oraz południowo – zachodniej części gminy.

W kontekście objęcia terenu gminy zasięgiem jednolitych części wód, obszar gminy leży w obrębie 2 jednolitych części wód podziemnych oraz 16 jednolitych części wód powierzchniowych (w tym 10 typu rzeczno i 6 typu jeziornego), tj.:

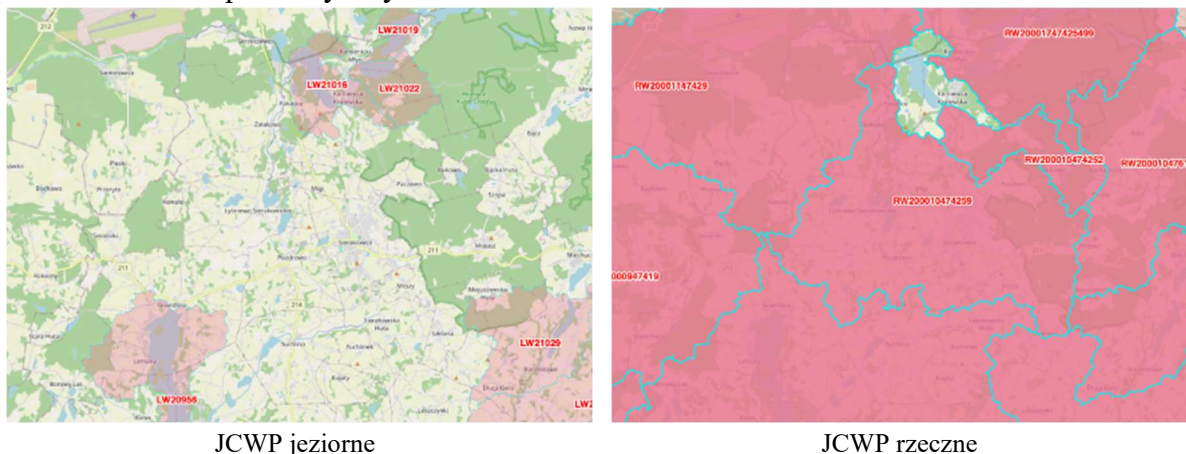
a. JCWPd:

- GW200013
- GW200011

b. JCWP:

- RW2000204721739 - Słupia do jez. Żukówko
- RW200010474139 - Łupawa do dopływu z Mydlity
- RW20000947419 - Łupawa z dopływem z Mydlity do Bukowiny
- RW20001147429 - Bukowina od jez. Kamienickiego do ujścia
- RW2000104761349 - Struga Mirachowska
- RW200010474259 - Bukowina
- LW21022 - Junno
- LW20715 - Raduńskie Dolne
- LW20956 - Gowidlińskie
- LW21029 – Długie
- RW2000174761199 - Łeba do Dębnicy
- RW200010474252 - Dopływ z jez. Bukowskiego
- RW20002048681759 - Radunia do jez. Ostrzyckiego
- RW20001747425499 - Struga Potęgowska
- LW21016 - Kamienickie
- LW21019 - Potęgowskie Duże

Rozmieszczenie granic JCWP jeziornych i rzecznych na tle granic gminy Sierakowice przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 5. Gmina Sierakowice na tle jednolitych części wód powierzchniowych.

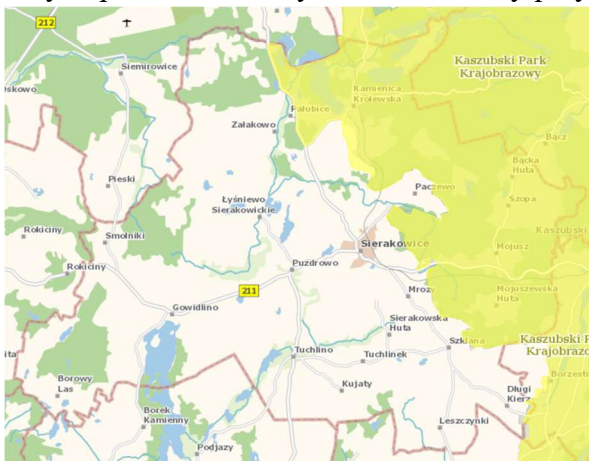
Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl>

W odniesieniu do terenów podlegających prawnej ochronie przyrody zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na terenie gminy występują wszystkie najważniejsze poza parkami narodowymi powierzchniowe formy ochrony przyrody. Północno - wschodni fragment gminy pokryty jest najważniejszą formą ochrony przyrody na terenie gminy tj. zasięgiem Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Środkowa części gminy

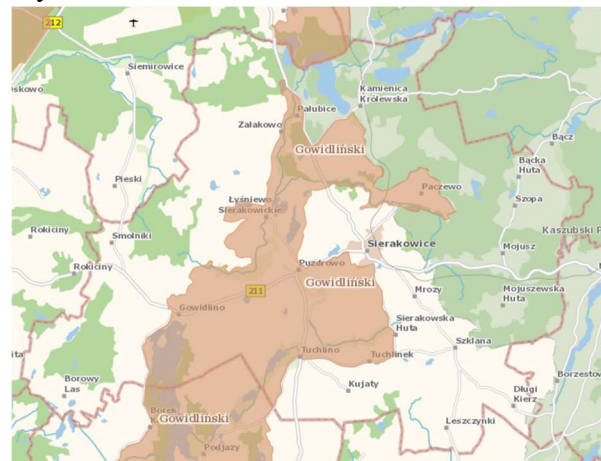
znajduje się w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W odniesieniu do obszarów sieci Natura 2000 obejmują one cenne przyrodniczo tereny w północno - wschodniej oraz fragment południowo - zachodniej części gminy; ponadto północno - wschodnia część gminy pokryta jest także częściowo zasięgiem zespołu przyrodniczo – krajobrazowego. W zachodniej części gminy występują także rezerваты przyrody. Lokalizację poszczególnych form ochrony przyrody w terenie przedstawiono na poniższych rysunkach.

W zakresie innych terenów zielonych, w gminie występują parki w Sierakowicach i Tuchlinie oraz stare cmentarze. Poza tym brak jest innych parków, zieleńców itp. Wynika to przede wszystkim z typowo wiejskiego charakteru gminy oraz znacznej powierzchni terenów leśnych, które poza funkcją gospodarczą pełnią także funkcję rekreacyjną i turystyczną, zarówno dla mieszkańców jak i turystów odwiedzających teren gminy.

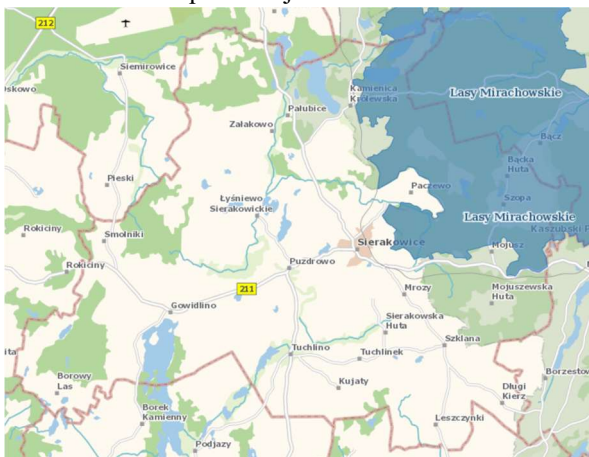
Istniejący model przestrzenny w opisanym zakresie nie ulegnie zmianie w okresie realizacji Strategii. Dotyczy to przede wszystkim obszarów chronionych, w przypadku których nie planuje się w najbliższym czasie zwiększenia powierzchni istniejących lub tworzenia nowych powierzchniowych form ochrony przyrody.

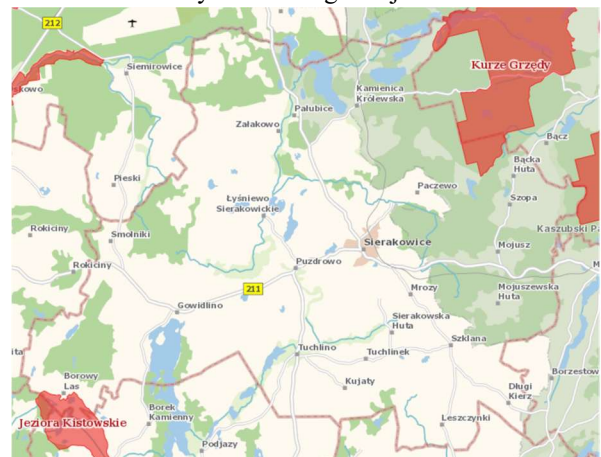
parki krajobrazowe

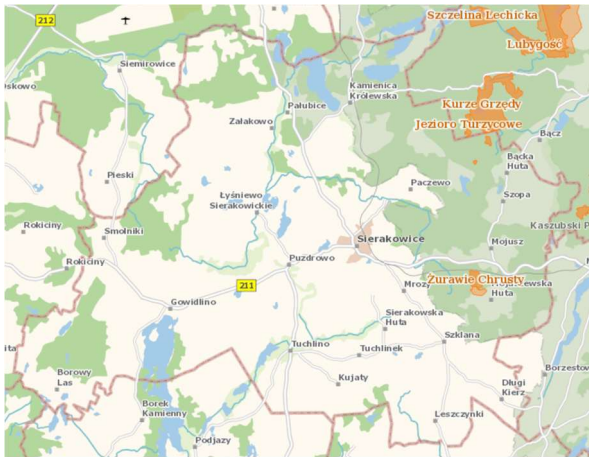
obszary chronionego krajobrazu

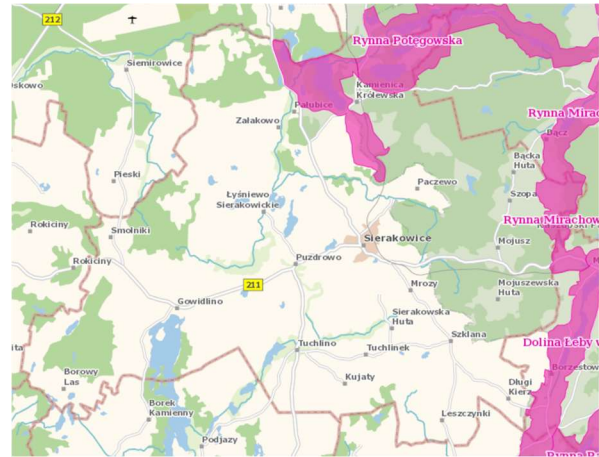
Obszary Natura 2000 – obszary ptasie

Obszary Natura 2000 – obszary siedliskowe

rezerwy przyrody

zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

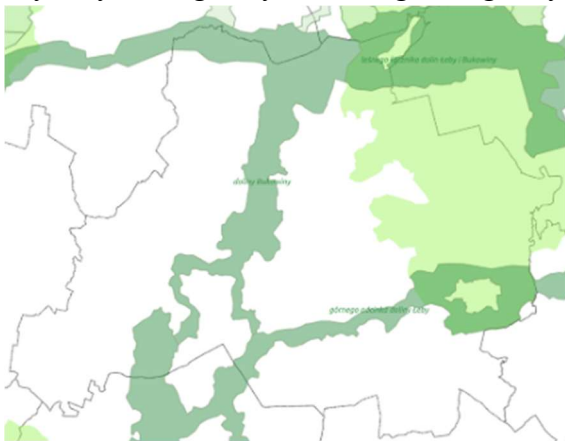
Rysunek 6. Obszary prawnie chronione na terenie gminy Sierakowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

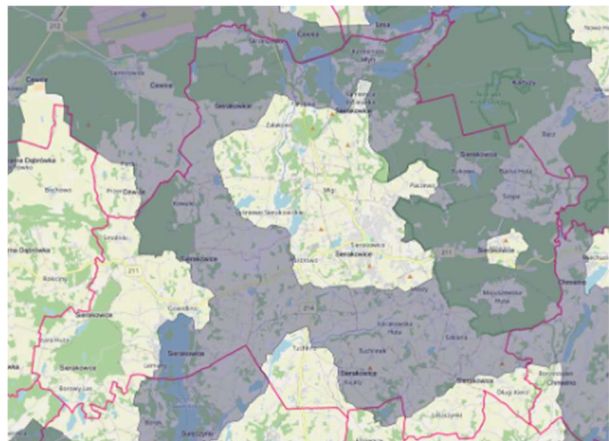
Ważną cechą lokalnego systemu ekologicznego gminy jest objęcie jej terenu zasięgiem korytarzy ekologicznych tj. obszarów umożliwiających migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Przez teren gminy z przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- a. korytarz rangi krajowej: Kaszuby KPn-20B,
- b. korytarze ranki subregionalnej: doliny Bukowiny, górnego odcinka doliny Łeby, leśnego łącznika dolin Łeby i Bukowiny,

Korytarze te uzupełnione są przebiegiem płatów ekologicznych – na terenie gminy występuje w tym zakresie Kaszubski Płat Ekologiczny. Na poniższych rysunkach przedstawiono granice korytarzy ekologicznych na tle granic gminy Sierakowice.

rangi subregionalnej, ponadregionalnej i regionalnej

rangi krajowej

Rysunek 7. Korytarze ekologiczne na terenie gminy Sierakowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://mapa.korytarze.pl> oraz <https://mapy.pbpr.pomorskie.pl>

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

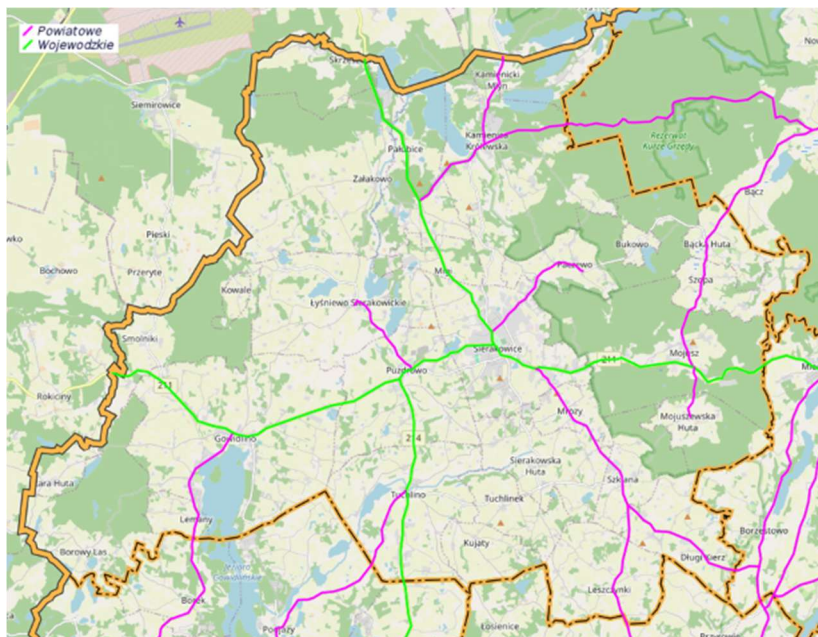
Układ komunikacyjny gminy Sierakowice oparty jest obecnie przede wszystkim o transport drogowy, skoncentrowany na drogach wojewódzkich, drogach powiatowych oraz gminnych; przez teren gminy nie przebiegają drogi krajowe. W perspektywie realizacji Strategii bardzo ważną kwestią będzie przywrócenie transportu kolejowego przebiegającego przez teren

gminy na docinku Kartuzy – Lębork. Te 2 dziedziny transportu (transport drogowy i kolejowy) uzupełnione są o komunikację rowerową i pieszą.

Analizując położenie gminy w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych można ocenić, że charakteryzuje się ona stosunkowo dobrą dostępnością komunikacyjną, leżąc na skrzyżowaniu regionalnych tras komunikacyjnych - dróg wojewódzkich nr 211 i 214. W tym zakresie widoczna jest relatywnie dobra sytuacja w gminie pod względem liczby dróg i dostępności poszczególnych obszarów gminy – mniej korzystnie przedstawia się sytuacja w zakresie jakości istniejących połączeń drogowych, które wymagają przede wszystkim zabiegów w poprawę stanu nawierzchni dróg. Należy jednocześnie zwrócić uwagę na brak obwodnicy gminnej miejscowości Sierakowice, która leżąc na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych jest szczególnie obciążana przez ruch samochodowy, w tym tranzytowy. Krytycznymi punktami w sieci drogowej na terenie gminy Sierakowice są skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 214 i nr 211 w Sierakowicach i w Puzdrowie, które w sezonie letnim oraz w weekendy są znacznie obciążone ruchem.

Drogi wojewódzkiej jako główne trasy komunikacyjne gminy przecinają gminę w kierunku wschód - zachód (droga wojewódzka numer 211) oraz północ – południe (droga wojewódzka nr 214). Drogi te uzupełnione są odcinkami dróg powiatowych, które stanowią połączenie odcinków dróg wojewódzkich z najważniejszymi miejscowościami przede wszystkim w gminach sąsiednich. Uzupełnieniem sieci dróg wojewódzkich i powiatowych jest gęsta sieć dróg gminnych łączących drogi wyższego rzędu. Szczegółowy przebieg układu drogowego w gminie Sierakowice przedstawia zamieszczony poniżej rysunek.

W perspektywie realizacji strategii nie planuje się zasadniczej zmiany układu sieci drogowej na terenie gminy. Nie planuje się budowy nowych odcinków dróg krajowych, wojewódzkich czy powiatowych. Podobnie także sieć dróg gminnych jest wystarczająca dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej gminy. Główne kierunki rozwoju układu komunikacyjnego będą związane z sukcesywną modernizacją sieci dróg i zwiększeniem odsetka dróg o nawierzchni utwardzonej, w tym bitumicznej. Pożądana jest także budowa infrastruktury towarzyszącej drogom, w postaci np. chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulicznego, elementów zapewniających bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz pieszych.

drogi wojewódzkie i powiatowe

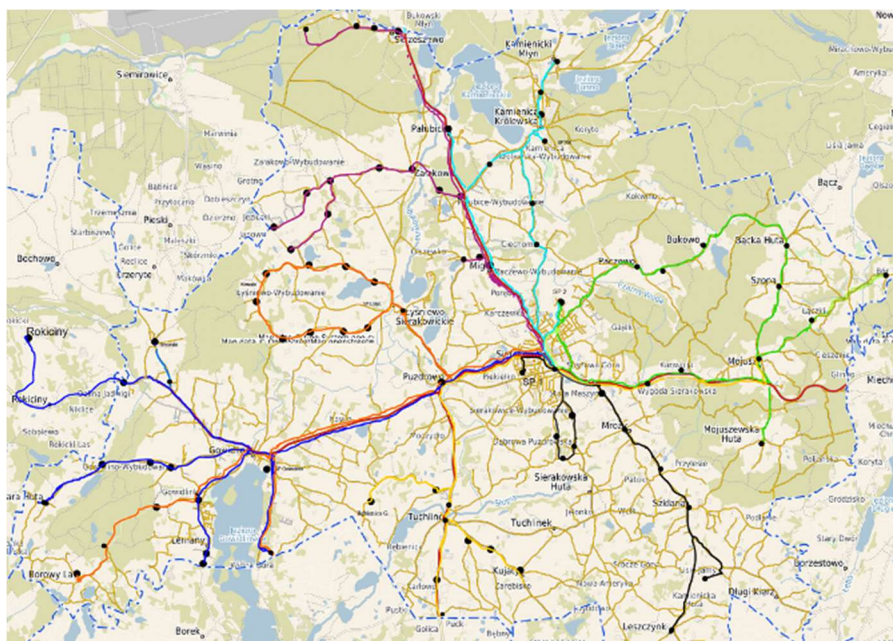
ogólny układ drogowy gminy

Rysunek 8. Sieć drogową na terenie gminy Sierakowice

Źródło: <https://powiatkartuzy.lp-portal.pl/mini/#map=siecdrog>

W zakresie komunikacji publicznej obecnie teren gminy obsługiwany jest przede wszystkim przez autobusową komunikację zbiorową świadczoną przez prywatnego przewoźnika - Przedsiębiorstwo Autobusowe Gryf. Na poniższym rysunku przedstawiono schemat linii połączeń autobusowych oferowanych przez PA Gryf - wraz z lokalizacją przystanków komunikacji autobusowej. Jak wynika z przedstawionego rysunku mieszkańcy gminy mają bezpośredni lub pośredni dostęp do komunikacji autobusowej w kierunku Kartuz, Żukowa, Lęborka, Gdańska, Sulęczyzna czy Stężycy.

Poniższy rysunek zawiera schemat linii komunikacyjnych obsługiwanych przez w/w przewoźnika w 2026 roku.

Rysunek 10. Schemat linii komunikacyjnych obsługiwanych przez firmę ALBATROS Mieczysław Tryba w 2026 roku.

Źródło: https://www.sierakowice.pl/strona-1084-rozklad_jazdy_na_rok_2026.html

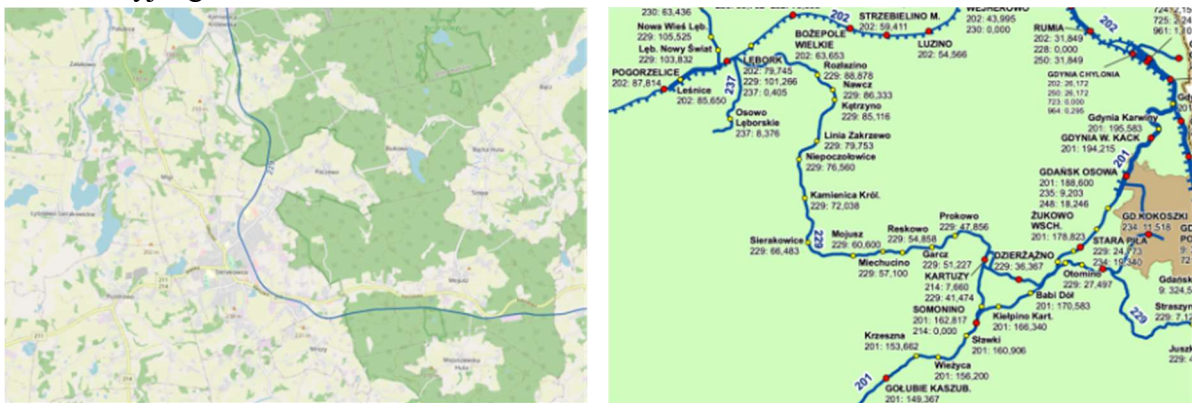
W konsekwencji należy wskazać, że komunikacja autobusowa na terenie gminy jest obecnie relatywnie dobrze rozwinięta i zapewnia mieszkańcom zarówno sprawne poruszanie się między większością głównych miejscowości na terenie gminy jak i połączenie z okolicznymi miastami (Kartuzy, Lębork) a pośrednio także z Trójmiastem.

W perspektywie realizacji Strategii nie planuje się zasadniczej zmiany systemu komunikacji autobusowej – należy w tym zakresie zakładać natomiast zwiększenie gęstości oraz ilości połączeń komunikacji autobusowej przebiegającej przez gminę, w tym zapewnienie dostępu wszystkich mieszkańców gminy do przystanków komunikacji kolejowej, która zostanie uruchomiona w najbliższych latach.

W zakresie połączeń komunikacji kolejowej obecnie przez teren gminy przebiega linia kolejowa numer 229 biegnąca z Kartuz do Lęborka. Linia jest od ponad 20 lat nieczynna – obecnie trwa proces inwestycyjnych polegający na rewitalizacji tej linii i przywróceniu jej do ruchu zarówno pasażerskiego jak i towarowego. Linia będzie ważnym ciągiem komunikacyjnym, stanowiącym zarówno przedłużenie połączeń kolei metropolitarnej Trójmiasta jak i elementem połączeń komunikacyjnych związanych z obsługą bezpośrednią lub pośrednią budowanej elektrowni atomowej Lubiato-Kopalino. Z perspektywy rozwoju gminy Sierakowice zrewitalizowana linia pozwoli na uruchomienie połączeń pasażerskich z Kartuzami i dalej Trójmiastem oraz z Lęborkiem, co znacznie poprawi dostępność dla mieszkańców gminy do miejsc nauki, pracy, usług itp. w regionie. Jednocześnie gmina stanie się znacznie bardziej dostępna pod względem komunikacyjnym, co będzie miało znaczenie w kontekście np. szerszego wykorzystania jej walorów turystycznych przez osoby z zewnątrz.

Według założeń projektowanych obowiązujących w momencie opracowywania Strategii, na terenie gminy zlokalizowane zostaną 4 przystanki kolejowe, w miejscowościach: Mojusz, Sierakowice, Sierakowice Szkoła, Kamienica Królewska. Przebieg sieci kolejowej na terenie gminy przedstawiają poniższe rysunki.

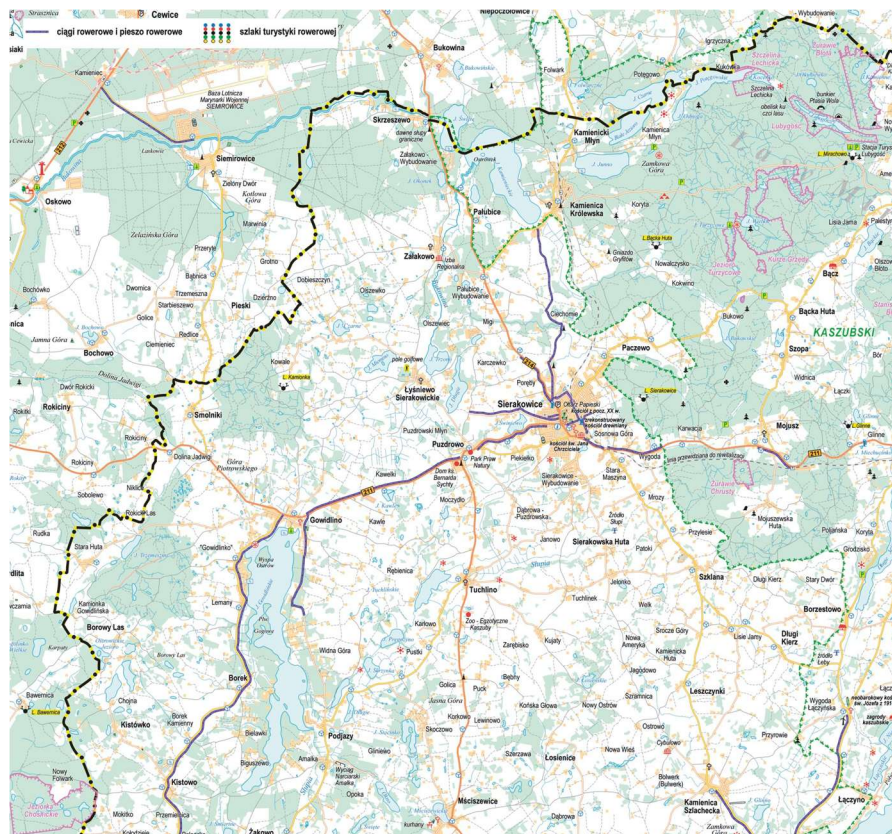
W perspektywie realizacji Strategii planowane jest zakończenie inwestycji rewitalizacyjnej i uruchomienie połączeń gminy z Kartuzami, Trójmiastem, Lęborkiem oraz innymi miejscowościami w regionie. Sytuacja ta będzie miała bardzo duże znaczenie w kontekście poprawy dostępności komunikacyjnej gminy i poza w/w efektami doprowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności i wzrostu znaczenie Sierakowic jako ważnego węzła komunikacyjnego.

Rysunek 11. Mapa linii kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na terenie gminy Sierakowice i w jej bezpośrednim sąsiedztwie

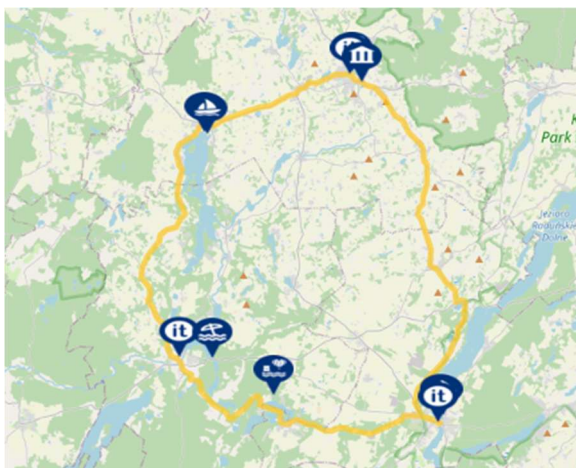
Źródło: <https://www.plk-sa.pl>

W kontekście rozwoju infrastruktury rowerowej obecnie na terenie gminy istnieją funkcjonalne odcinki utwardzonych tras rowerowych. Biorąc pod uwagę potrzeby w tym zakresie oraz przygotowywane uruchomienie połączeń kolejowych przebiegających przez teren gminy, obecna sieć dróg rowerowych jest niewystarczająca. Obecny stan rozwoju infrastruktury rowerowej przedstawiano na poniższym rysunku.

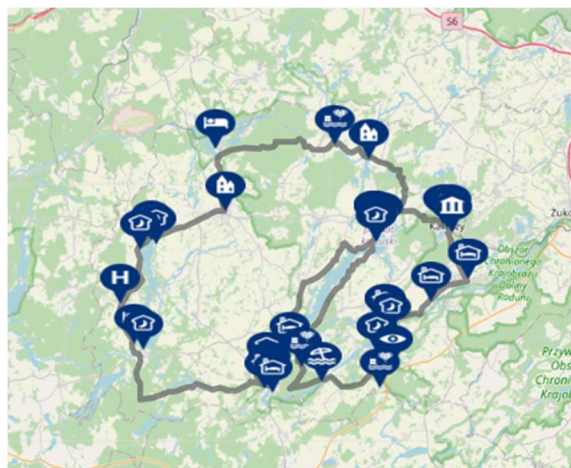

Rysunek 12. Wybrane elementy infrastruktury rowerowej w gminie Sierakowice
 Źródło: Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby

Ponadto na terenie gminy istnieje system oznakowanych i nieoznakowanych (częściowo bazujących na istniejących ścieżkach utwardzonych) szlaków turystyki rowerowej, mających znaczenie przede wszystkim turystyczne. Szlaki te zostały zewidencjonowane i opisane oraz wyznaczono dla nich ślad GPS. Dostęp do tych informacji znajduje się na portalu www.szwajcariakaszubska.com i aplikacji SzwajcariaKaszubska prowadzonych przez Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby, którego członkiem jest gmina Sierakowice. W ramach spójnego rozwoju infrastruktury i informacji turystycznej na terenie całej Szwajcarii Kaszubskiej obszar gminy objęty jest także zakresem wyznaczonych szlaków turystyki rowerowej o zasięgu szerszym, przebiegających przez teren gminy oraz gmin sąsiednich – przykładem tego typu szlaku jest Pętla Szwajcarii Kaszubskiej o długości 144 km - obejmująca większość gmin powiatu kartuskiego czy szlak „Lasy i jeziora Szwajcarii Kaszubskiej” o długości ponad 55 km. Przebieg w/w dwóch tras rowerowych przedstawiono na poniższych rysunkach.

Lasy i jeziora Szwajcarii Kaszubskiej

Pętla Szwajcarii Kaszubskiej

Rysunek 13. Szlaki turystyki rowerowej na terenie gminy Sierakowice (nieoznakowane).

Źródło: Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby - www.szwajcariakaszubska.com

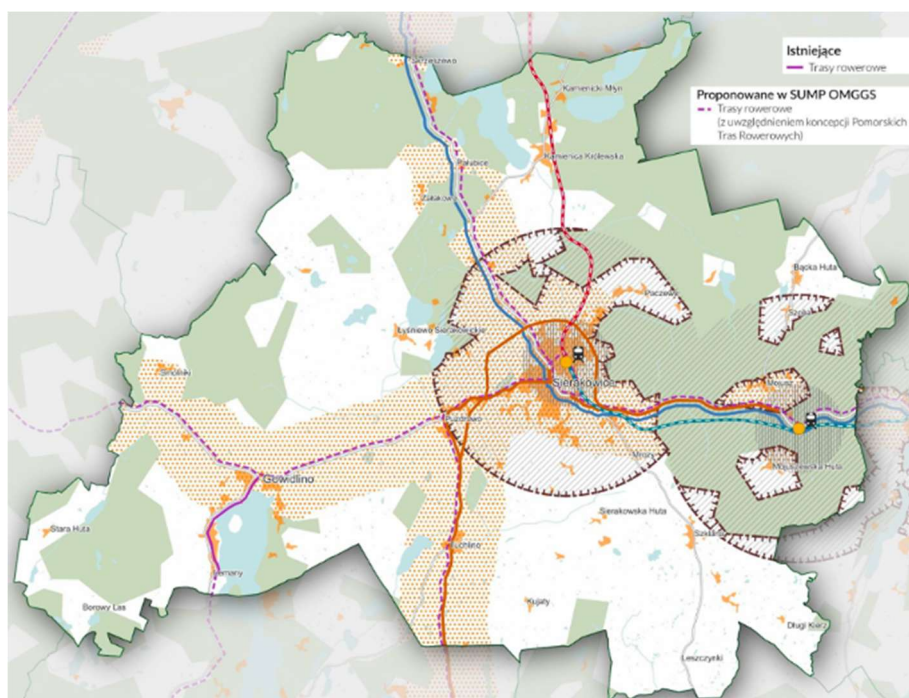
W zakresie rozwoju systemu transportu rowerowego w perspektywie realizacji Strategii należy wskazać, że tak jak wynika to m.in. z zapisów celów Strategii, planuje się systematyczny rozwój systemu ścieżek rowerowych, w tym współpracę z gminami sąsiednimi oraz Powiatem Kartuskim i Samorządem Województwa Pomorskiego w celu połączenie gminnych tras rowerowych z funkcjonującą siecią powiatu i województwa. W kontekście planowanego rozwoju gminy w innych aspektach, budowane trasy będą miały dwójaki, nakładający się z sobą charakter:

- a. tras komunikacyjnych służących mieszkańcom gminy w przemieszczaniu się, w tym tras pozwalających na łatwiejszy dostęp do przystanków kolejowych, które zostaną zlokalizowane na terenie gminy w ramach rewitalizacji linii kolejowej. W tym drugim zakresie rozbudowa systemu dróg rowerowych będzie miała za zadanie zapewnić (tak jak ma to miejsce w innych gminach do których dociera kolej metropolitarna) dostęp do kolejowego transportu zbiorowego dla mieszkańców zamieszkujących poza miejscowościami, w których zostaną zlokalizowane przystanki komunikacji kolejowej,
- b. tras turystycznych, mających zarówno zapewnić dostęp do głównych atrakcji turystycznych na terenie gminy jak i stanowić same w sobie atrakcje dla osób zainteresowanych uprawianiem turystyki rowerowej. W tym przypadku szczególne znaczenie będzie miało połączenie rowerowych dróg gminnych z drogami zlokalizowanymi w gminach sąsiednich i stworzenie regionalnej sieci funkcjonalnych tras rowerowych dla turystów.

Obecnie w fazie opracowywania jest koncepcja rozwoju ścieżek rowerowych na terenie całego powiatu kartuskiego, która realizowana jest przez Powiat w partnerstwie z poszczególnymi gminami, w tym gminą Sierakowice. Jednocześnie zapisy SUMP OMGGS opracowanego dla obszaru metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot, którego częścią jest gmina Sierakowice, wskazują na główne kierunki i formę rozbudowy infrastruktury rowerowej na terenie gminy. Na poniższym rysunku zamieszczono schemat docelowego układu sieci dróg rowerowych według zapisów powyższego dokumentu. Jak wynika z przedstawionej grafiki z punktu widzenia rozwoju metropolii Strategia proponuje budowę tras rowerowych w kierunku Lęborka, Kartuz i Czarnej Dąbrówki. Wskazane trasy rowerowe stanowią człon, na którym

opierała się będzie oś transportu rowerowego na terenie gminy. Należy przy tym wskazać, że budowa planowanych do stworzenia tras wzdłuż dróg wojewódzkich czy powiatowych będzie leżała w gestii przede wszystkim Zarządu Dróg Wojewódzkich czy Zarządu Dróg Powiatowych przy ewentualnym udziale gminy jako partnera tego typu inwestycji.

W konsekwencji należy wskazać, że w kontekście terminu realizacji Strategii zakłada się stopniową rozbudowę systemu dróg rowerowych, której celem będzie zarówno poprawa systemu transportowego skierowanego na potrzeby mieszkańców, w tym dostęp do przystanków kolejowych jakie będą funkcjonowały w ramach rewitalizowanej linii kolejowej jak i poprawa atrakcyjności turystycznej gminy w kontekście dostępu za pomocą transportu rowerowego do głównych atrakcji turystycznych, zarówno na terenie gminy jak i w gminach sąsiednich.

Rysunek 14. Trasy rowerowe na terenie gminy proponowane do realizacji w ramach SUMP OMGGS.

Źródło: Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot Załącznik nr 3 – Fiszka dla gminy Sierakowice

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania oraz założenia zawarte w celach niniejszej Strategii, w perspektywie jej realizacji system transportowy gminy ulegnie znacznemu przekształceniu. Uruchomienie pasażerskich połączeń kolejowych przebiegających przez teren gminy spowoduje, że transport kolejowy stanie się podstawową formą, na której będzie opierał się transport zbiorowy na terenie gminy. Stan ten będzie zgodny z założeniami Planu zrównoważonej mobilności miejskiej dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, który wskazuje, że „Kręgosłupem” transportu zbiorowego na terenie metropolii ma być kolej”. W kontekście uruchomienia transportu kolejowego uzupełnieniu ulegną także priorytety rozwoju dotyczące pozostałych form transportu – co znalazło swoje odzwierciedlenie m.in. w zapisach celów niniejszej Strategii. Jako jeden z priorytetów rozwoju transportu należy uznać umożliwienie dostępu jak największej liczbie mieszkańców gminy do transportu kolejowego – zarówno w formie autobusowego transportu zbiorowego jak i transportu samochodowego czy

rowerowego. Kwestia ta będzie wymagała przeprowadzenia szeregu inwestycji w rozwój infrastruktury transportowej oraz infrastruktury towarzyszącej (np. parkingi przy przystankach kolejowych). Wciąż ważnym celem związanym z usprawnieniem systemu transportowego gminy pozostaje budowa obwodnicy Sierakowic.

Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

a. Zaopatrzenie w wodę: wodociągi, ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, sieci dystrybucji wody.

Woda z wodociągów wiejskich dociera do ponad 90% mieszkańców gminy. Pozostali, nieliczni mieszkańcy korzystają z ujęć własnych. Część mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowych obsługiwanych przez gminy sąsiednie.

Na obszarze gminy woda pitna pobierana jest z 13 gminnych ujęć wód podziemnych wyposażonych w studnie głębinowe i stacje uzdatniania, a każde z nich posiada nadwyżki zatwierdzonych zasobów w stosunku do aktualnego poboru. Wszystkie funkcjonujące na tym terenie ujęcia wody posiadają ważne pozwolenia wodno-prawne, wydane przez PGW Wody Polskie. Przedmiotowe ujęcia zlokalizowane są w miejscowościach: Sierakowice, Janowo, Jelonko, Szklana, Lisie Jamy, Kamienica Królewska, Puzdrowo, Kujaty, Gowidlino, Stara Huta, Tuchlino, Mojusz i Bącka Huta. Istniejące ujęcia zapewniają w pełni zaspokojenie zapotrzebowania mieszkańców gminy na wodę wodociągową.

W okresie obowiązywania Strategii nie przewiduje się, aby sposób funkcjonowania systemu wodociągowego na terenie gminy uległ istotnym przeobrażeniom. Nadal będzie on opierał się na eksploatacji istniejących ujęć wody, które poprzez sieć wodociągową zapewniają zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę przeznaczoną do celów bytowych i gospodarczych. Jednocześnie w najbliższych latach niezbędne będzie prowadzenie dalszych działań inwestycyjnych związanych zarówno z rozbudową sieci wodociągowej – szczególnie na obszarach przewidywanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz letniskowej – jak i z systematyczną modernizacją infrastruktury, mającą na celu utrzymanie jej sprawności technicznej i dostosowanie do rosnących potrzeb użytkowników.

Istotnym wyzwaniem w kontekście dalszego rozwoju systemu wodociągowego pozostaje również zapewnienie stabilności dostaw wody oraz utrzymanie jej właściwych parametrów jakościowych, zwłaszcza w warunkach postępujących problemów z zaopatrzeniem w wodę. Szczególne znaczenie ma w tym zakresie obserwowany spadek poziomu wód gruntowych, który może wpływać na wydajność ujęć oraz ograniczać dostępność zasobów wodnych w okresach zwiększonego zapotrzebowania. Już obecnie zauważalne są sygnały wskazujące na występowanie niedoborów wody w systemach komunalnych w regionie, przede wszystkim w miesiącach letnich, kiedy zużycie wody znacząco wzrasta.

Zjawisko to jest dodatkowo wzmacniane przez sezonowy napływ użytkowników terenów turystycznych i rekreacyjnych, co powoduje czasowe, ale intensywne obciążenie infrastruktury wodociągowej. W perspektywie realizacji Strategii może to oznaczać konieczność podejmowania działań wykraczających poza rozbudowę samej sieci, obejmujących również inwestycje w zwiększenie wydajności istniejących ujęć wody, a także modernizację oraz rozbudowę stacji uzdatniania wody. Działania te będą miały kluczowe znaczenie dla

zapewnienia bezpieczeństwa wodnego gminy oraz utrzymania odpowiedniego poziomu usług komunalnych w długim horyzoncie czasowym.

b. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków: kanalizacja sanitarna, oczyszczalnie ścieków.

Oczyszczanie ścieków na terenie gminy odbywa się w oparciu o gminną oczyszczalnię ścieków znajdującą się w Sierakowicach. System oczyszczania ścieków oparty jest o aglomerację ściekową Sierakowice wyznaczoną Uchwałą nr XXII/320/20 Rady Gminy Sierakowice z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Sierakowice. Aglomeracja obejmuje swoim zasięgiem teren 2 gmin: Sierakowice i Sulęczyno. Na terenie gminy Sierakowice obejmuje wszystkie miejscowości określone w statucie Gminy Sierakowice. Obecnie wszystkie miejscowości znajdujące się w granicach aglomeracji posiadają dostęp do sieci kanalizacyjnej a poziom jej skanalizowania przekracza 98%. W tym kontekście należy wskazać, że mieszkańcy największych miejscowości na terenie gminy posiadają dostęp do kanalizacji zbiorczej, pozostali mieszkańcy zagospodarowują ścieki w sposób indywidualny poprzez ich oczyszczenie w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub gromadzenie w zbiornikach bezodpływowych i wywóz na teren oczyszczalni ścieków.

W perspektywie realizacji strategii obecny system oczyszczalni ścieków na terenie gminy zostanie utrzymany i będzie oparty o funkcjonowanie gminnej oczyszczalni ścieków w Sierakowicach oraz gminną sieć kanalizacyjną docierającą do największych miejscowości na terenie gminy, do terenów, na których istnieje ekonomiczne i techniczne uzasadnienie dla budowy sieci kanalizacyjnej. Istniejąca sieć na tych obszarach będzie systematycznie rozbudowywana o nowe obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej i letniskowej. W przypadku terenów o zabudowie rozproszonej lub znacznie oddalonych od istniejącej sieci - tak jak dotychczas - przewiduje się zastosowanie rozwiązań indywidualnych w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków bądź szczelnych zbiorników bezodpływowych. W tym zakresie każdorazowo przeprowadzona będzie analiza zasadności tak technicznej jak i ekonomicznej rozbudowy sieci kanalizacyjnej i doprowadzenie jej do kolejnych zabudowań na terenie gminy. Układ przestrzenny aglomeracji ściekowej Sierakowice nie ulegnie w perspektywie realizacji strategii zasadniczym zmianom – do aglomeracji zostaną natomiast docelowo włączone tereny znajdujące się obecnie poza jej granicami, na terenie których zostanie wybudowana sieć kanalizacyjna.

c. Gospodarka odpadami: składowiska odpadów, instalacje do segregacji i przetwarzania odpadów, spalarnie.

Gminny system odbierania odpadów komunalnych odbywa się w oparciu o Zakład Zagospodarowania Odpadów w Chlewnicy oraz Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Sierakowicach.

System gospodarki odpadami na terenie gminy oparty jest obecnie o odbiór odpadów od mieszkańców przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwo i ich transport na teren instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, która znajduje się poza obszarem gminy (na terenie gminy Potęgowo). Na terenie gminy nie funkcjonują obecnie czynne składowiska odpadów, instalacje do segregacji przetwarzania odpadów komunalnych czy spalarnie odpadów.

W perspektywie realizacji Strategii nie przewiduje się zmiany funkcjonowania tego systemu, w tym nie planuje się na terenie gminy lokalizacji składowisk odpadów, instalacji do segregacji i przetwarzania odpadów bądź spalarni odpadów.

e. Odprowadzenie wód opadowych.

W granicach gminy rozbudowany system kanalizacji deszczowej występuje w praktyce przede wszystkim na terenie miejscowości gminnej Sierakowice. Poza tym obszarem sieć odprowadzania wód opadowych ma charakter punktowy i obejmuje jedynie krótkie odcinki kanalizacji zlokalizowane głównie w rejonach zwartej zabudowy największych miejscowości oraz w pasach drogowych najważniejszych ulic i ciągów komunikacyjnych.

Na terenach zabudowy jednorodzinnej wody opadowe są obecnie zagospodarowywane przede wszystkim w obrębie poszczególnych posesji, przez właścicieli nieruchomości, w ramach rozwiązań indywidualnych. Taki model postępowania z wodami opadowymi będzie utrzymany również w okresie realizacji Strategii. W związku z tym nie przewiduje się prowadzenia działań polegających na kompleksowej, systemowej rozbudowie kanalizacji deszczowej w skali całej gminy.

Jednocześnie, mając na uwadze nasilające się skutki zmian warunków wodnych oraz obserwowane problemy związane z dostępnością zasobów wodnych, założenia Strategii zakładają stopniowe rozwijanie rozwiązań opartych na małej retencji oraz wdrażanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury. Działania te będą koncentrować się na zwiększaniu zdolności zatrzymywania i magazynowania wód opadowych w środowisku, w tym poprzez realizację przedsięwzięć o charakterze melioracyjnym i retencyjnym. Mogą one obejmować m.in. budowę zbiorników na wody opadowe, zbiorników retencyjnych, modernizację i utrzymanie rowów melioracyjnych oraz cieków wodnych, a także działania związane z poprawą warunków melioracyjnych na terenach rolnych oraz obszarach przeznaczonych pod rozwój inwestycyjny.

d. Energetyka: sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe, oświetlenie uliczne, sieci gazownicze.

Całość obszaru gminy jest objęta dostępem do sieci elektroenergetycznej. W perspektywie realizacji Strategii działania w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną będą koncentrować się przede wszystkim na modernizacji istniejącej infrastruktury sieciowej. Szczęólnego znaczenia nabierze dostosowanie sieci do rosnącego udziału odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza mikroinstalacji fotowoltaicznych, co wiąże się z koniecznością zwiększenia możliwości odbioru i przesyłu energii wytwarzanej przez tego typu instalacje. Równoległe zakłada się, że wraz z rozwojem budownictwa mieszkaniowego oraz nowych terenów inwestycyjnych pojawi się potrzeba rozbudowy sieci elektroenergetycznej na obszarach przeznaczonych pod dalszą zabudowę.

W zakresie zaopatrzenia w gaz należy wskazać, że na terenie gminy dostęp do gazu sieciowego posiada jedynie część mieszkańców, natomiast pozostałe gospodarstwa domowe korzystają z rozwiązań indywidualnych, w tym m.in. zbiorników gazowych lub innych źródeł energii. W okresie obowiązywania Strategii rozbudowa sieci gazowej uzależniona będzie od możliwości technicznych oraz uwarunkowań prawnych.

Istotnym elementem infrastruktury technicznej gminy jest również system oświetlenia ulicznego. Obecnie funkcjonująca infrastruktura zapewnia oświetlenie przede wszystkim w centrach największych miejscowości oraz na obszarach charakteryzujących się największą intensywnością zabudowy. W perspektywie realizacji Strategii zakłada się stopniowe rozszerzanie zasięgu oświetlenia ulicznego, w szczególności na tereny zwartej zabudowy, w rejonie głównych ciągów komunikacyjnych i węzłów transportowych, a także w miejscach wymagających podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego. Dotyczy to m.in. otoczenia obiektów użyteczności publicznej, terenów rekreacyjnych, przestrzeni wspólnych oraz innych lokalizacji o dużym natężeniu ruchu pieszych.

Jednocześnie planowana rozbudowa oświetlenia będzie – w miarę dostępnych środków finansowych oraz możliwości technicznych – opierać się na rozwiązaniach energooszczędnych, w tym na zastosowaniu nowoczesnych technologii oświetleniowych oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, co pozwoli ograniczyć koszty eksploatacji i wpłynie na poprawę efektywności energetycznej infrastruktury gminnej.

W kwestii zaopatrzenia w energię elektryczną obecny system zostanie zachowany także w okresie realizacji Strategii. Planowane jest wspieranie działań na rzecz rozbudowy linii elektrycznej 110kV, stanowiącej awaryjne zasilanie dla podstacji w Sierakowicach.

e. Ciepłownictwo: sieci ciepłownicze, kotłownie, węzły cieplne.

Na terenie gminy obecnie nie funkcjonuje zintegrowany, zorganizowany system ciepłowniczy o charakterze sieciowym. Zapotrzebowanie na energię cieplną zaspokajane jest przede wszystkim poprzez indywidualne źródła ogrzewania, w tym lokalne kotłownie obsługujące pojedyncze budynki lub niewielkie zespoły zabudowy. W strukturze wykorzystywanych nośników energii w dalszym ciągu dominują paliwa tradycyjne i konwencjonalne, jednak jednocześnie zauważalny jest systematyczny wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii, które coraz częściej wykorzystywane są w gospodarstwach domowych i obiektach prywatnych.

W perspektywie realizacji Strategii nie przewiduje się zasadniczej zmiany obowiązującego modelu zaopatrzenia w ciepło. System nadal będzie opierał się na rozwiązaniach indywidualnych. Jednocześnie kierunki działań określone w Strategii zakładają podejmowanie przedsięwzięć mających na celu stopniowe unowocześnianie istniejących źródeł ciepła, w tym wymianę przestarzałych instalacji grzewczych na bardziej efektywne i mniej emisyjne rozwiązania.

Istotnym elementem planowanych działań będzie również modernizacja energetyczna budynków, obejmująca m.in. poprawę izolacyjności cieplnej, termomodernizację oraz wdrażanie technologii ograniczających straty energii. Działania te przyczynią się do zwiększenia efektywności energetycznej systemu zaopatrzenia w ciepło w skali całej gminy, a jednocześnie pozwolą na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, związanych z produkcją energii cieplnej i elektrycznej. W odniesieniu do nowej zabudowy zakłada się natomiast promowanie oraz stosowanie rozwiązań energooszczędnych, w tym technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, co będzie sprzyjać realizacji celów klimatycznych oraz poprawie jakości powietrza na terenie gminy.

f. sieci telekomunikacyjne (w tym szerokopasmowy Internet).

W obszarze dostępu do internetu, w tym w szczególności internetu szerokopasmowego, sytuacja na terenie gminy jest zróżnicowana przestrzennie. Najlepsza dostępność do sieci oraz najwyższa jakość przesyłu danych występują przede wszystkim w centralnych częściach największych miejscowości, obejmujących obszary zwartej zabudowy, a także na terenach charakteryzujących się korzystnym ukształtowaniem terenu. W tych lokalizacjach mieszkańcy mogą korzystać z internetu szerokopasmowego zapewniającego stabilne parametry połączenia oraz odpowiednią prędkość transmisji danych.

Na pozostałych obszarach gminy dostęp do internetu jest jednak mniej satysfakcjonujący, co wynika m.in. z rozproszonej struktury osadniczej oraz warunków terenowych utrudniających rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. W związku z tym w perspektywie realizacji Strategii istotnym kierunkiem działań pozostaje dążenie do poprawy dostępności usług telekomunikacyjnych oraz zwiększenia zasięgu internetu szerokopasmowego tak, aby możliwe było zapewnienie mieszkańcom równych warunków korzystania z nowoczesnych usług cyfrowych niezależnie od miejsca zamieszkania.

Jednocześnie należy podkreślić, że rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym budowa i rozbudowa sieci internetowej, nie należy bezpośrednio do zadań własnych samorządu gminnego, gdyż usługi te są realizowane przez podmioty prywatne – operatorów telekomunikacyjnych. Rola gminy w tym zakresie polega przede wszystkim na podejmowaniu działań wspierających, w tym utrzymywaniu stałej współpracy z operatorami oraz tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi infrastruktury cyfrowej na terenie gminy.

Założenia Strategii przewidują zatem podejmowanie działań ukierunkowanych na współdziałanie z operatorami telekomunikacyjnymi w celu poprawy zasięgu sieci, zwiększenia dostępności usług oraz podnoszenia jakości i szybkości połączeń internetowych. Docelowo w okresie realizacji Strategii zakłada się znaczący wzrost liczby mieszkańców gminy Sierakowice, którzy będą posiadali stabilny i niezakłócony dostęp do szybkiego internetu szerokopasmowego, co będzie sprzyjać rozwojowi usług publicznych, edukacji, przedsiębiorczości oraz poprawie jakości życia.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

W dalszej części rozdziału przedstawiono charakterystykę wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną, uwzględniając zarówno stan istniejący, jak i uwarunkowania jej rozwoju w perspektywie realizacji Strategii. Analiza dotyczy rozmieszczenia kluczowych elementów infrastruktury społecznej na obszarze gminy, obejmujących usługi i obiekty związane m.in. z edukacją, ochroną zdrowia, kulturą, sportem i rekreacją, pomocą społeczną, administracją publiczną, bezpieczeństwem publicznym, a także funkcjonowaniem obiektów sakralnych.

Charakterystyka wskazuje, że obecnie najważniejsze zasoby infrastruktury społecznej skoncentrowane są przede wszystkim w miejscowości gminnej Sierakowice, pełniącej funkcję głównego ośrodka administracyjnego i usługowego. To właśnie w tej części gminy zlokalizowana jest największa liczba instytucji zapewniających mieszkańcom dostęp do podstawowych usług społecznych, realizowanych na poziomie lokalnym. Jednocześnie relatywnie dobre powiązania komunikacyjne pomiędzy Sierakowicami a pozostałymi miejscowościami gminy wpływają korzystnie na dostępność usług publicznych, umożliwiając mieszkańcom sprawne korzystanie z infrastruktury społecznej skupionej w centrum gminy.

W zakresie infrastruktury edukacyjnej system oparty jest przede wszystkim o funkcjonowanie gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych, tj. 11 szkół podstawowych – zlokalizowanych w największych miejscowościach na terenie gminy, 2 przedszkoli, Branżowej Szkoła I stopnia im. ks. Bernarda Łosińskiego w Sierakowicach oraz Powiatowy Zespół Szkół w Sierakowicach.

System ten zostanie utrzymany w okresie realizacji Strategii – gmina w tym zakresie nie planuje zmian organizacyjnych lub lokalizacyjnych; gmina nie planuje obecnie likwidacji istniejących lub tworzenia nowych jednostek organizacyjnych o charakterze edukacyjnym. Układ drogowy i system komunikacji autobusowej zapewniają mieszkańcom całej gminy dobry dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym.

W zakresie ochrony zdrowia usługi na terenie gminy świadczone są przez Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach, które obsługuje swoim zasięgiem co do zasady obszar całej gminy. Istniejący układ dotyczący koncentracji usług zdrowotnych w gminnej miejscowości będzie podtrzymany także w przyszłości.

W zakresie pomocy społecznej podmiotem świadczącym usługi na terenie gminy jest przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach oraz nowopowstały Dom Dziennego Pobytu "Radosna Przystań" – jako jednostki organizacyjne gminy Sierakowice. Podmioty te swoją działalnością obejmują teren całej gminy. Istotnym wsparciem dla instytucji pomocy społecznej jest funkcjonowanie punktu konsultacyjnego ds. uzależnień i pomocy rodzinie „Harmonia” oraz działania realizowane przez pełnomocnika Wójta gminy ds. przeciwdziałania uzależnieniom i Referat Spraw Społecznych Urzędu Gminy. Dodatkowe usługi tego typu realizowane są także przez organizacje pozarządowe działające w regionie. System ten zostanie utrzymany także w okresie realizacji Strategii.

Rozwój kulturalny gminy pod względem instytucjonalnym jest skoncentrowany w gminnej miejscowości Sierakowice i oparty o działalność Centrum Kultury w Sierakowicach. Obok Centrum jednostkami organizacyjnymi gminy działającymi w sferze kultury są Biblioteka Publiczna Gminy Sierakowice i Biblioteka Publiczna Filia w Gowidlinie. Instytucje te obsługują teren całej gminy. Funkcjonowanie tych instytucji zostanie utrzymane także w okresie realizacji Strategii.

Na terenie gminy swoją siedzibę ma 5 jednostek ochotniczej straży pożarnej, w tym 3 włączone do KSRG (w Gowidlinie, Kamienicy Królewskiej, Sierakowicach) oraz 2 funkcjonujące, poza tym systemem (w Mojuszu i Tuchlinie). Także w tym zakresie nie przewiduje się zmiany zarówno lokalizacji, jak i liczebności tych jednostek.

Osobnym elementem dotyczącymi infrastruktury społecznej są obiekty zabytkowe występujące na terenie gminy. Zabytki koncentrują się w największych miejscowościach i obejmują przede wszystkim obiekty kubaturowe, związane z lokalną architekturą oraz obiektami sakralnymi. W perspektywie realizacji Strategii nie przewiduje się znaczących zmian w rejestrze zabytków.

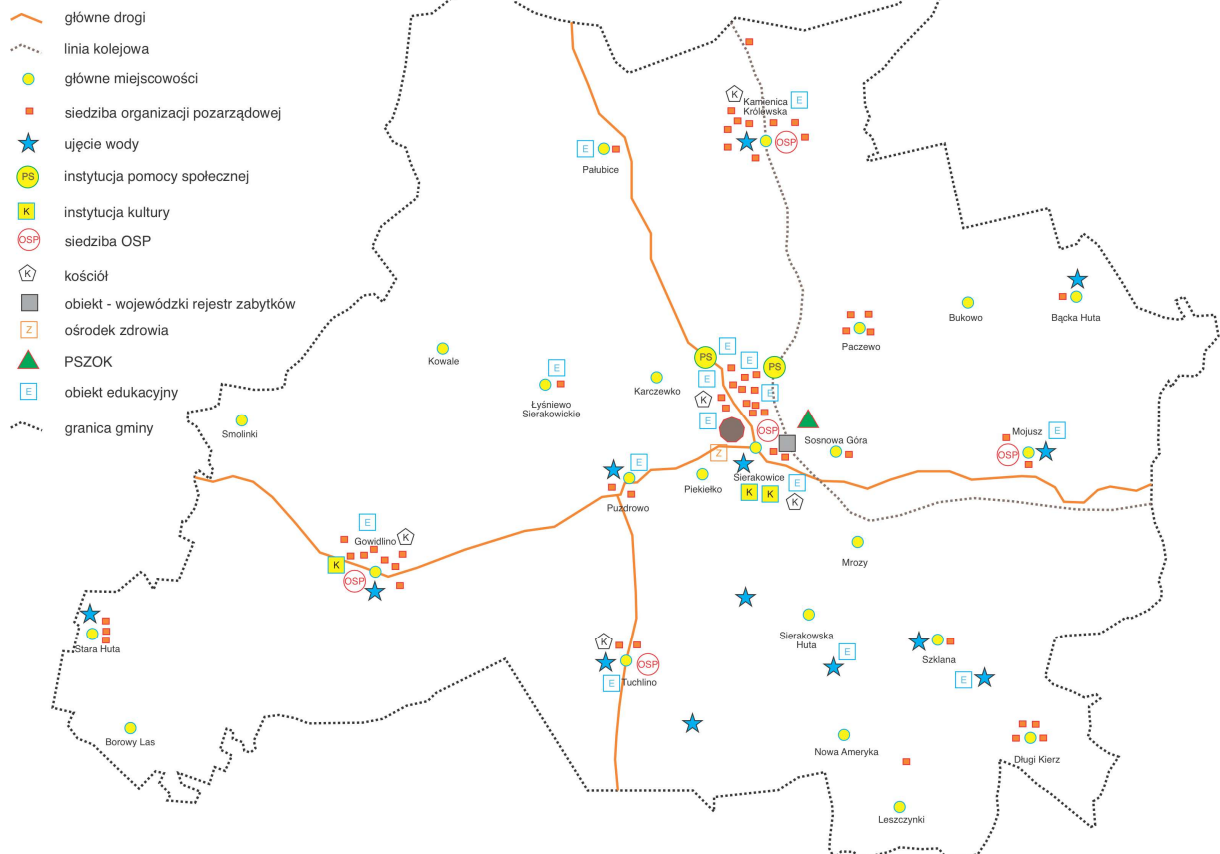
Na terenie gminy funkcjonuje 5 parafii rzymskokatolickich – poniżej przedstawiono ich wykaz wraz z listą przynależnych do danej parafii miejscowości:

a. Parafia pw. Świętego Jana Chrzciciela Sierakowice. Przynależność miejscowości i ulic do parafii:

- Sierakowice, ul.: Dębowa, Gryfa Pomorskiego, Hallera, Jana Pawła II, Kartuska od nr 18, Kaszubska, Klonowa, Kopernika, Kościerska, Ks. Czapiewskiego, Lipowa, Ogrodowa, Orła Białego, Piwna (część), Piłsudskiego, Podgórna, Pogodna, Polna, Sambora, Wiejska, Wichrowe Wzgórze (bloki 1-4), Zielone Wzgórze
- miejscowości: Bączka Huta, Dąbrowa, Janowo, Jelonko, Mojusz, Mojuszewska Huta, Mrozy, Patoki, Piekiełko, Sierakowska Huta, Sosnowa Huta, Stara Maszyna, Szklana, Szopa, Welk, Wygoda
- b. Parafia pw. Świętego Marcina Sierakowice. Przynależność miejscowości i ulic do parafii:
 - Sierakowice, ul.: Abrahama, Brzozowa, Bursztynowa, Ceynowy, Cicha, Chłopska, Dworcowa, Derdowskiego, Jeziorna, Kartuska, Kochanowskiego, Kwiatowa, Krasickiego, Kubusia Puchatka, Leśna, Lęborska, 11 Listopada, Łakowa, ks. Łosińskiego, Majkowskiego, Mickiewicza, Mirachowska, Nad Potokiem, ks. Nowickiego, Nowe Osiedle, Okrężna, Orzeszkowej, Parkowa, Piwna, Północna, Prusa, Przedszkolna, Reja, Rynek, Sienkiewicza, Skarpowa, Skłodowskiej, Słoneczna, Słupska, Spacerowa, Stolema, ks. Sychty, kard. Stefana Wyszyńskiego, Wojska Polskiego, Wybickiego, Zielona, Złota
 - miejscowości: Bukowo, Karczewko, Kokwino, Migi, Łyśniewo, Paczewo, Poręby, Puzdrowo
- c. Parafia pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy Kamienica Królewska. Przynależność miejscowości do parafii: Ciechomie (większa część), Kamienicki Młyn, Pałubice, Skrzyszewo, Załakowo,
- d. Parafia pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny Gowidlino. Przynależność miejscowości do parafii: Borowy Las, Dolina Jadwigi, Kamionka, Kowale, Łyśniewo, Smolniki, Stara Huta, Widna Góra
- e. Parafia pw. Matki Boskiej Częstochowskiej Tuchlino. Przynależność miejscowości do parafii: Karłowo, Kujaty, Łąki, Podjazzy Wyb., Moczydło, Rębienica, Tuchlino, Tuchlinek, Uciekanka, Zrębiska

Podsumowaniem przedstawionej powyżej analizy jest poniższy rysunek, obrazujący rozmieszczenie na terenie gminy najważniejszych elementów infrastruktury społecznej i technicznej. Jak wynika z przedstawionego schematu, głównym centrum gminy w kontekście zaspokajania usług społecznych oraz infrastruktury technicznej jest - jak wskazano powyżej - gminna miejscowość Sierakowice. Należy, jednakże wskazać, że dobry dostęp do w/w infrastruktury zapewniają także inne większe miejscowości na terenie gminy.

Legenda

Rysunek 15. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej na terenie gminy Sierakowice.

Źródło: Opracowanie własne

5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

W poniższym rozdziale opisano ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, odnoszące się do poszczególnych aspektów funkcjonowania gminy zgodnie z zapisami Ustawy o samorządzie gminnym.

a) zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu.

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w gminie Sierakowice powinno uwzględniać szczególne uwarunkowania środowiskowe gminy, wynikające z wysokich walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz obecności obszarów cennych przyrodniczo i wrażliwych na presję inwestycyjną. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów stanowią istotny element realizacji Strategii Rozwoju Gminy, określając ramy dla lokalizacji i realizacji zagospodarowania przestrzennego w sposób sprzyjający zachowaniu jakości środowiska, ochronie bioróżnorodności czy poprawie jakości powietrza. Ich stosowanie ma na celu zapewnienie równowagi pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym gminy a zachowaniem jej unikatowych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Zasady kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie w tym zakresie obejmują przedstawione poniżej kwestie.

1. Ograniczanie emisji z indywidualnych źródeł ciepła – rekomendowanie odchodzenia od paliw stałych na rzecz źródeł niskoemisyjnych i OZE (w tym w nowej zabudowie oraz przy modernizacji istniejącej).
2. Rozwój OZE z poszanowaniem uwarunkowań środowiskowych i krajobrazowych – zaleca się dopuszczanie lokalizacji OZE w sposób selektywny (preferencja dla terenów przekształconych / mniej wrażliwych), z unikaniem presji inwestycyjnej na obszary o wysokiej wrażliwości przyrodniczej.
3. Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej – sugeruje się promowanie modernizacji energetycznej budynków oraz standardów ograniczających zapotrzebowanie na energię w nowej zabudowie.
4. Ograniczanie emisji transportowej poprzez politykę przestrzenną – pożądane jest wspieranie zwartej struktury osadniczej i ograniczanie rozpraszania zabudowy, z równoległym promowaniem transportu zbiorowego i form mobilności aktywnej.
5. Wzmacnianie roli zieleni w poprawie jakości powietrza – sugerowany jest rozwój terenów zieleni, zadrzewień i pasów zieleni izolacyjnej (szczególnie w sąsiedztwie terenów usługowo-gospodarczych i głównych ciągów komunikacyjnych).
6. Zasada pierwszeństwa ochrony obszarów cennych przyrodniczo – zaleca się zastosowanie priorytetu dla utrzymania i ochrony obszarów objętych formami ochrony przyrody oraz obszarów wskazywanych jako cenne (w tym mokradeł, torfowisk, jezior, lasów ochronnych).
7. Ochrona i wzmacnianie korytarzy ekologicznych – zaleca się utrzymanie ciągłości korytarzy oraz unikanie lokalizacji barier przestrzennych, które ograniczają migrację gatunków i fragmentują siedliska; w razie potrzeby – wzmocnienie korytarzy przez dolesienia i zakrzaczenia.
8. Ochrona wód i terenów wodno-błotnych jako kluczowych zasobów przyrodniczych – pożądane jest zachowanie wód powierzchniowych, terenów podmokłych, bagiennych i torfowisk oraz ich funkcji retencyjnych i siedliskowych; wspieranie działań ograniczających ryzyko suszy i podtopień poprzez małą retencję.
9. Zasada „nie pogarszania stanu wód” – konieczne jest planowanie i lokalizacja nowych funkcji w sposób niedopuszczający do pogorszenia stanu rzek i cieków oraz jezior (w tym ograniczanie źródeł zanieczyszczeń obszarowych i punktowych).
10. Ochrona stref brzegowych jezior i dolin rzecznych – sugeruje się dążenie do zachowania brzegów jezior wolnych od presji zabudowy oraz ograniczanie intensyfikacji zagospodarowania w dolinach rzecznych (z dopuszczeniem funkcji rekreacyjnych w formach niekonfliktowych).
11. Szczególna ochrona jezior lobeliowych i ich zlewni – pożądane jest unikanie lokalizowania zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie, ograniczanie źródeł eutrofizacji (rolnictwo intensywne, nieszczelna gospodarka ściekowa), przeciwdziałanie presji rekreacyjnej i rozpraszaniu zabudowy letniskowej.
12. Ochrona lasów (w tym lasów wodo- i glebochronnych) oraz minimalizacja presji rekreacyjnej – zaleca się ograniczanie konfliktów funkcjonalnych, utrzymywanie buforów i właściwych odległości zabudowy od terenów leśnych; prowadzenie działań renaturyzacyjnych i poprawy składu gatunkowego drzewostanów tam, gdzie to uzasadnione.

13. Wymóg analiz przyrodniczych dla obszarów wrażliwych – rekomendacja wykonywania opracowań ekofizjograficznych (a dla terenów presji turystycznej – również ocen chłonności rekreacyjnej) jako warunku rzetelnego planowania i ograniczania konfliktów środowiskowych.
14. Harmonijne kształtowanie zabudowy w krajobrazie – sugeruje się wprowadzanie wytycznych dla architektury (skala, forma, materiały, kolorystyka) tak, aby nowa zabudowa nie powodowała dysharmonii i wpisywała się w lokalny krajobraz (przyrodniczy i kulturowy).
15. Ochrona miejsc o walorach widokowych – pożądana jest identyfikacja i zabezpieczenie stref ekspozycji widokowej przed zabudową dominującą oraz niepożądanymi przekształceniami.
16. Ograniczanie chaosu reklamowego – rozważenie lokalnych regulacji dotyczących sytuowania reklam i szyldów w celu ochrony estetyki przestrzeni i krajobrazu.
17. Zieleń jako narzędzie ochrony krajobrazu i ograniczania uciążliwości – sugeruje się stosowanie zieleni izolacyjnej i osłonowej dla maskowania elementów dysharmonijnych oraz minimalizowania wpływu działalności gospodarczej na otoczenie.
18. Zasada prewencji i ostrożności w lokalizacji inwestycji na obszarach chronionych – przedsięwzięcia mogące potencjalnie oddziaływać na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony powinny podlegać rygorom oceny oddziaływania i być sytuowane w sposób minimalizujący presję, fragmentację siedlisk i konflikt z celami ochrony.
19. Ograniczenia i warunki dla eksploatacji kopalni – dopuszczanie ewentualnej eksploatacji jedynie po analizie oddziaływań środowiskowych i krajobrazowych oraz z wprowadzeniem warunków minimalizujących przekształcenia (m.in. filary ochronne, ochrona wód podziemnych, ograniczanie wycinki, rekultywacja poeksploatacyjna).
20. Preferowanie lokalizacji przedsięwzięć na terenach mniej wrażliwych – zaleca się kierowanie rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych i inwestycji infrastrukturalnych na obszary już przekształcone, przy równoczesnym utrzymaniu terenów otwartych i systemów zieleni jako „kręgosłupa” środowiska.

b) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w gminie Sierakowice powinno uwzględniać ochronę dziedzictwa kulturowego jako istotnego elementu tożsamości lokalnej, ładu przestrzennego oraz atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy. Zasady ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej mają na celu zachowanie wartości historycznych, kulturowych i krajobrazowych, przy jednoczesnym umożliwieniu racjonalnego i funkcjonalnego rozwoju przestrzennego. W tej kwestii pożądanym jest stosowanie się do następujących zasad:

1. Zasada ochrony i zachowania zabytków nieruchomości i ich otoczenia – zapewnienie ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz ich bezpośredniego i pośredniego otoczenia poprzez odpowiednie zapisy planistyczne i decyzje przestrzenne.
2. Zasada poszanowania historycznych układów przestrzennych – zachowanie czytelności i integralności historycznie ukształtowanych układów ruralistycznych i

urbanistycznych, w szczególności w centrach miejscowości oraz na obszarach o utrwalonej strukturze zabudowy.

3. Zasada harmonijnego wpisywania nowej zabudowy w kontekst kulturowy – kształtowanie nowej zabudowy w sposób nienaruszający wartości kulturowych i krajobrazowych, poprzez dostosowanie skali, formy architektonicznej, materiałów i kolorystyki do lokalnych uwarunkowań.
4. Ochrona krajobrazu kulturowego jako całości – traktowanie dziedzictwa kulturowego nie tylko jako zbioru pojedynczych obiektów, lecz jako elementu szerszego krajobrazu kulturowego, obejmującego zabudowę, układ pól, dróg, zadrzewień oraz relacje widokowe.
5. Zasada zachowania osi widokowych i ekspozycji obiektów zabytkowych – ochrona panoram, przedpól widokowych oraz ekspozycji dominant kulturowych przed zabudową zakłócającą ich odbiór przestrzenny.
6. Zasada adaptacji i rewaloryzacji zabytków – wspieranie działań polegających na adaptacji obiektów zabytkowych do nowych funkcji, pod warunkiem zachowania ich wartości historycznych, architektonicznych i kulturowych.
7. Ochrona i promocja dziedzictwa niematerialnego – uwzględnianie w polityce przestrzennej elementów dziedzictwa niematerialnego, w tym tradycji kaszubskich, języka, zwyczajów i form lokalnej aktywności kulturowej, jako ważnego składnika tożsamości gminy.
8. Zasada ochrony dóbr kultury współczesnej – identyfikacja i poszanowanie obiektów oraz przestrzeni powstałych współcześnie, które posiadają wartość kulturową, społeczną lub architektoniczną i stanowią ważny element lokalnego krajobrazu.
9. Integracja ochrony dziedzictwa z rozwojem turystyki i funkcji społecznych – wykorzystywanie zasobów dziedzictwa kulturowego w sposób zrównoważony, sprzyjający rozwojowi oferty kulturalnej i turystycznej, bez nadmiernej presji inwestycyjnej.
10. Zasada współpracy z organami ochrony zabytków – prowadzenie działań planistycznych i inwestycyjnych w ścisłej współpracy z właściwymi służbami konserwatorskimi, w celu zapewnienia spójności ochrony dziedzictwa kulturowego na poziomie lokalnym i regionalnym.

c) kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,

Kształtowanie struktury zagospodarowania terenów w gminie Sierakowice powinno zmierzać do zapewnienia zrównoważonego i uporządkowanego rozwoju przestrzennego, odpowiadającego na potrzeby mieszkaniowe mieszkańców, możliwości infrastrukturalne gminy oraz uwarunkowania środowiskowe i krajobrazowe. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania mają na celu ograniczenie rozpraszania zabudowy, wzmocnienie funkcji osadniczych istniejących miejscowości oraz poprawę jakości i dostępności przestrzeni zamieszkania, poprzez stosowanie następujących zasad:

1. Preferowanie koncentracji zabudowy w istniejących strukturach osadniczych - nowa zabudowa, w szczególności mieszkaniowa, powinna być lokalizowana przede wszystkim w granicach istniejących miejscowości lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie,

w sposób uzupełniający i porządkujący strukturę przestrzenną, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej.

2. Ograniczanie rozpraszania zabudowy na terenach otwartych - dążyć należy do ograniczania lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej na terenach rolnych, leśnych i przyrodniczo cennych, w szczególności poza zwartą strukturą osadniczą, co pozwoli na zachowanie ładu przestrzennego, ograniczenie kosztów infrastrukturalnych oraz presji na środowisko.
3. Zróżnicowanie form zabudowy mieszkaniowej - struktura nowej zabudowy mieszkaniowej powinna odpowiadać na zróżnicowane potrzeby demograficzne i społeczne mieszkańców, obejmując zarówno zabudowę jednorodzinną, jak i formy zabudowy o większej intensywności, w tym zabudowę wielorodzinną i mieszkaniową o funkcjach uzupełniających.
4. Rozwój zabudowy mieszkaniowej w powiązaniu z dostępnością usług i transportu - nowa zabudowa mieszkaniowa powinna być lokalizowana w miejscach zapewniających dostęp do podstawowych usług publicznych, transportu zbiorowego oraz infrastruktury społecznej, co sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców i ograniczaniu zależności od transportu indywidualnego.
5. Uwzględnienie potrzeb mieszkaniowych szczególnych grup społecznych - w polityce przestrzennej gminy należy uwzględniać potrzeby mieszkaniowe osób starszych, rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających wsparcia, w tym poprzez tworzenie warunków dla rozwoju mieszkań komunalnych, wspomaganych i dostosowanych funkcjonalnie.
6. Rozwój zabudowy mieszkaniowej z poszanowaniem uwarunkowań środowiskowych - lokalizacja nowej zabudowy powinna uwzględniać ograniczenia wynikające z ochrony wód, terenów zalewowych, obszarów cennych przyrodniczo oraz uwarunkowań klimatycznych, a także sprzyjać stosowaniu rozwiązań proekologicznych i adaptacyjnych.
7. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni zamieszkania - rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien iść w parze z zapewnieniem odpowiedniej jakości przestrzeni publicznych, terenów zieleni, ciągów pieszych i rekreacyjnych oraz infrastruktury społecznej, sprzyjających integracji mieszkańców i poprawie komfortu życia.
8. Porządkowanie i rewitalizacja istniejących obszarów zabudowy - kierunkiem działań powinno być również uzupełnianie i modernizacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz rewitalizacja obszarów zdegradowanych, zamiast niekontrolowanej ekspansji przestrzennej na nowe tereny.
9. Dostosowanie intensywności zabudowy do charakteru miejscowości - intensywność, skala i forma nowej zabudowy mieszkaniowej powinny być dostosowane do charakteru poszczególnych miejscowości, ich funkcji oraz uwarunkowań krajobrazowych i kulturowych, tak aby zachować czytelność i tożsamość przestrzenną gminy.
10. Zapewnienie spójności rozwoju mieszkaniowego z planowaniem infrastruktury - rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien być ściśle powiązany z możliwościami rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej, w szczególności sieci wodno-kanalizacyjnej, transportu oraz systemów energetycznych.

d) zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),

Lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenie gminy Sierakowice powinna być prowadzona w sposób selektywny i podporządkowany celom ładu przestrzennego, ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju lokalnej gospodarki. Zasady te mają na celu ograniczenie negatywnego wpływu obiektów wielkopowierzchniowych na strukturę osadniczą, system transportowy, krajobraz oraz funkcjonowanie lokalnego handlu. W tym kontekście zaleca się uwzględnienie następujących zasad:

1. Zasada koncentracji lokalizacji - obiekty handlu wielkopowierzchniowego powinny być lokalizowane wyłącznie na terenach wyznaczonych w dokumentach planistycznych, w szczególności w miejscach o dobrej dostępności komunikacyjnej, preferencyjnie w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych.
2. Zasada ochrony centrów miejscowości - lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego nie powinna prowadzić do osłabienia funkcji handlowych i usługowych centrów miejscowości, w szczególności centrum Sierakowic oraz lokalnych centrów usługowych w sołectwach.
3. Zasada dostępności transportowej i obsługi komunikacyjnej - lokalizacja obiektów powinna zapewniać obsługę komunikacyjną w oparciu o istniejącą lub planowaną infrastrukturę drogową, z uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz możliwości obsługi transportem zbiorowym, pieszym i rowerowym.
4. Zasada ograniczania uciążliwości dla terenów mieszkaniowych - obiekty handlu wielkopowierzchniowego powinny być sytuowane w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na tereny zabudowy mieszkaniowej, w szczególności w zakresie hałasu, wzmożonego ruchu samochodowego, emisji zanieczyszczeń oraz presji parkingowej.
5. Zasada ochrony środowiska i krajobrazu - lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna uwzględniać uwarunkowania środowiskowe i krajobrazowe, w tym ochronę obszarów cennych przyrodniczo oraz walorów widokowych, a także wymóg stosowania rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ obiektów na krajobraz.
6. Zasada spójności z polityką przestrzenną gminy - dopuszczalność lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna wynikać z ustaleń Planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a ich skala i funkcja powinny być dostosowane do roli gminy w strukturze osadniczej regionu.
7. Zasada etapowania i kontroli rozwoju - lokalizacja i rozwój obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinny podlegać kontroli samorządu w zakresie skali, intensywności i oddziaływania, tak aby nie powodowały nadmiernej koncentracji funkcji handlowych i nie zaburzały lokalnego rynku.
8. Zasada integracji z otoczeniem - obiekty handlu wielkopowierzchniowego powinny być projektowane w sposób umożliwiający ich funkcjonalne i przestrzenne powiązanie z otaczającą zabudową, w tym poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej, odpowiednich rozwiązań architektonicznych oraz infrastruktury towarzyszącej.
9. Zasada preferencji dla terenów przekształconych - w pierwszej kolejności należy rozważać lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenach już

zurbanizowanych lub zdegradowanych, w celu ograniczenia presji inwestycyjnej na tereny otwarte i przyrodniczo cenne.

10. Zasada zgodności z przepisami szczególnymi - lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna odbywać się z poszanowaniem przepisów odrębnych, w tym w zakresie ochrony środowiska, ochrony zabytków, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ładu architektonicznego.

e) zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,

Lokalizacja kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie gminy Sierakowice powinna służyć realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy, zapewnieniu dostępności usług publicznych dla mieszkańców oraz wzmacnianiu spójności przestrzennej i funkcjonalnej gminy. Zasady te mają na celu racjonalne rozmieszczenie inwestycji publicznych przy jednoczesnym poszanowaniu uwarunkowań środowiskowych, społecznych i krajobrazowych. W tym zakresie sugeruje się stosowanie do poniższych zasad:

1. Zasada koncentracji funkcji publicznych - kluczowe inwestycje celu publicznego powinny być lokalizowane w sposób sprzyjający koncentracji funkcji publicznych, w szczególności w centrach miejscowości oraz w obszarach o dobrej dostępności komunikacyjnej, co zwiększa efektywność ich wykorzystania i ogranicza koszty obsługi.
2. Zasada dostępności dla mieszkańców - lokalizacja inwestycji celu publicznego powinna zapewniać możliwie najlepszy dostęp dla mieszkańców, w tym osób starszych, dzieci i osób z niepełnosprawnościami, poprzez powiązanie z transportem publicznym, siecią pieszą i rowerową oraz eliminację barier architektonicznych.
3. Zasada spójności z siecią osadniczą gminy - inwestycje publiczne powinny być rozmieszczane w sposób odpowiadający strukturze osadniczej gminy, tak aby zapewnić równomierny dostęp do usług publicznych zarówno w Sierakowicach, jak i w pozostałych miejscowościach.
4. Zasada wykorzystania terenów już zurbanizowanych - preferowana jest lokalizacja inwestycji celu publicznego na terenach już zagospodarowanych lub zdegradowanych, w tym poprzez adaptację i modernizację istniejących obiektów, co pozwala ograniczyć presję na tereny otwarte i przyrodniczo cenne.
5. Zasada poszanowania uwarunkowań środowiskowych - lokalizacja inwestycji celu publicznego powinna uwzględniać ograniczenia wynikające z ochrony środowiska, w szczególności ochrony wód, obszarów cennych przyrodniczo oraz terenów zagrożonych podtopieniami, a także sprzyjać stosowaniu rozwiązań minimalizujących oddziaływanie na środowisko.
6. Zasada ładu przestrzennego i jakości architektury - inwestycje celu publicznego powinny być realizowane z dbałością o ład przestrzenny, estetykę oraz jakość architektury, tak aby stanowiły pozytywny element przestrzeni publicznej i wzmacniały tożsamość miejscowości.
7. Zasada komplementarności funkcjonalnej - lokalizacja inwestycji publicznych powinna sprzyjać ich funkcjonalnemu powiązaniu z innymi elementami infrastruktury społecznej, technicznej i rekreacyjnej, tworząc spójne i wielofunkcyjne przestrzenie publiczne.

8. Zasada bezpieczeństwa i odporności infrastruktury - kluczowe inwestycje celu publicznego powinny być lokalizowane w miejscach zapewniających bezpieczeństwo użytkowników oraz odporność infrastruktury na zagrożenia, w tym awarie techniczne oraz sytuacje kryzysowe.
9. Zasada etapowania i racjonalizacji rozwoju - lokalizacja i realizacja inwestycji celu publicznego powinna być dostosowana do rzeczywistych potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych gminy, z uwzględnieniem etapowania inwestycji i ich długofalowej efektywności.
10. Zasada zgodności z dokumentami planistycznymi i strategicznymi - inwestycje celu publicznego powinny być lokalizowane w sposób zgodny z ustaleniami Strategii Rozwoju Gminy, Planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniając spójność polityki przestrzennej i inwestycyjnej gminy.

f) kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,

Rozwój systemów komunikacji oraz infrastruktury technicznej i społecznej w gminie Sierakowice powinien stanowić spójne i komplementarne wsparcie dla realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy, odpowiadając na potrzeby mieszkańców, wyzwania demograficzne oraz uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne. Kierunki rozwoju tych systemów mają na celu poprawę dostępności, bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnym zapewnieniu efektywnego i zrównoważonego wykorzystania zasobów. Sugeruje się w rozwoju tych systemów stosowanie następujących zasad:

1. Kierunki rozwoju systemu komunikacji

- a. Poprawa dostępności transportowej gminy - dążyć należy do poprawy powiązań komunikacyjnych gminy z otoczeniem zewnętrznym oraz do usprawnienia wewnętrznego układu transportowego, w tym jak najszerzej dostępności do transportu kolejowego (w momencie uruchomienia linii kolejowej) i regionalnego transportu zbiorowego.
- b. Rozwój transportu zbiorowego i jego integracja – sugeruje się rozwój i racjonalizację systemu transportu publicznego, w tym integrację różnych środków transportu, poprawę dostępności komunikacji autobusowej oraz wzmocnienie powiązań transportowych pomiędzy sołectwami a centrum gminy.
- c. Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej - rozbudowa sieci ciągów pieszych i rowerowych powinna sprzyjać bezpiecznej i ekologicznej mobilności mieszkańców, ograniczaniu ruchu samochodowego oraz poprawie dostępności przestrzeni publicznych.
- d. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego - działania w zakresie rozwoju systemu komunikacji powinny priorytetowo traktować poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności w obszarach zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu szkół i obiektów użyteczności publicznej.
- e. W planowaniu rozwoju systemu komunikacyjnego gminy zaleca się uwzględnienie rekomendacji i zaleceń zawartych w Planie zrównoważonej mobilności miejskiej dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot - Załącznik nr 3 – Fiszka dla gminy Sierakowice.

2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

- a. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej - kierunkiem rozwoju jest zapewnienie stabilnych i wysokiej jakości usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, w tym rozbudowa sieci na terenach rozwoju zabudowy oraz modernizacja istniejących systemów.
- b. Wzmacnianie systemów retencji i gospodarowania wodami opadowymi - infrastruktura techniczna powinna wspierać adaptację do zmian stosunków wodnych poprzez rozwój małej i dużej retencji, racjonalne gospodarowanie wodami opadowymi oraz ograniczanie ryzyka suszy i podtopień.
- c. Rozwój infrastruktury energetycznej i OZE - kierunkiem działań jest zwiększanie efektywności energetycznej, rozwój odnawialnych źródeł energii oraz modernizacja sieci energetycznych w sposób zapewniający bezpieczeństwo energetyczne gminy.
- d. Cyfryzacja i rozwój infrastruktury teleinformatycznej - rozwój infrastruktury technicznej powinien obejmować zwiększanie dostępności nowoczesnych sieci teleinformatycznych oraz wspieranie rozwoju e-usług publicznych, przeciwdziałając wykluczeniu cyfrowemu.
- e. Racjonalizacja systemu gospodarki odpadami - kierunki rozwoju obejmują poprawę efektywności organizacyjnej i ekonomicznej systemu gospodarki odpadami oraz wzmacnianie działań edukacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki i ograniczania ilości odpadów.

3. Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

- a. Rozwój infrastruktury edukacyjnej - infrastruktura edukacyjna powinna być dostosowywana do potrzeb demograficznych oraz wymogów jakościowych, w tym poprzez modernizację placówek, rozwój zaplecza sportowego i poprawę dostępności.
- b. Wzmacnianie infrastruktury usług społecznych i zdrowotnych - kierunkiem działań jest rozwój infrastruktury wspierającej świadczenie usług społecznych i zdrowotnych, w szczególności dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup wymagających wsparcia.
- c. Rozwój infrastruktury kultury, sportu i rekreacji - rozwój infrastruktury społecznej powinien sprzyjać aktywności mieszkańców, integracji społecznej i poprawie jakości życia poprzez tworzenie i modernizację obiektów kultury, sportu oraz przestrzeni rekreacyjnych.
- d. Zapewnienie równomiernego dostępu do infrastruktury społecznej - kierunkiem rozwoju jest dążenie do równomiernego rozmieszczenia infrastruktury społecznej w strukturze osadniczej gminy, tak aby mieszkańcy wszystkich miejscowości mieli dostęp do podstawowych usług publicznych.
- e. Integracja infrastruktury społecznej z przestrzenią publiczną - nowe i modernizowane obiekty infrastruktury społecznej powinny być powiązane z przestrzeniami publicznymi, zielenią oraz systemami komunikacji, tworząc spójne i funkcjonalne centra aktywności lokalnej.

g) zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,

Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW na terenie gminy Sierakowice powinna odbywać się w sposób selektywny i kontrolowany,

z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych i przestrzennych oraz zasad zrównoważonego rozwoju. Celem przyjętych zasad jest wspieranie transformacji energetycznej gminy przy jednoczesnym ograniczaniu potencjalnych konfliktów przestrzennych i społecznych. Zaleca się w tym zakresie stosowanie następujących rekomendacji:

1. Zasada zgodności z dokumentami planistycznymi - lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW powinna wynikać z ustaleń Planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z jednoznacznym określeniem dopuszczalnych terenów i warunków realizacji inwestycji.
2. Preferencja dla terenów przekształconych i zdegradowanych - w pierwszej kolejności należy rozważać lokalizację instalacji energetycznych na terenach już przekształconych, przemysłowych, infrastrukturalnych lub o obniżonych walorach krajobrazowych, w celu ograniczenia presji na tereny otwarte i cenne przyrodniczo.
3. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo - lokalizacja urządzeń wytwarzających energię powinna wykluczać obszary objęte formami ochrony przyrody, ich otoczenie oraz tereny o wysokich walorach krajobrazowych, a także obszary pełniące funkcje korytarzy ekologicznych.
4. Minimalizacja oddziaływań na krajobraz - inwestycje energetyczne powinny być sytuowane i projektowane w sposób ograniczający ich ekspozycję w krajobrazie, w szczególności poprzez dobór lokalizacji, skali instalacji, zastosowanie zieleni izolacyjnej oraz rozwiązań architektonicznych i technicznych ograniczających dominację wizualną.
5. Zasada bezpieczeństwa i ograniczania uciążliwości - lokalizacja urządzeń wytwarzających energię powinna uwzględniać wymagania w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz ograniczania uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, w tym hałasu, emisji zapachów oraz zwiększonego ruchu transportowego.
6. Zasada ochrony zasobów wodnych i glebowych - inwestycje energetyczne powinny być lokalizowane w sposób niedopuszczający do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz degradacji gleb, w szczególności na obszarach o wysokiej wrażliwości hydrologicznej.
7. Zasada komplementarności z lokalnym systemem energetycznym - lokalizacja instalacji wytwarzających energię powinna sprzyjać efektywnemu włączeniu ich do lokalnej i regionalnej sieci energetycznej oraz wzmacniać bezpieczeństwo energetyczne gminy.
8. Zasada etapowania i kontroli rozwoju - rozwój instalacji o mocy przekraczającej 500 kW powinien następować w sposób stopniowy i kontrolowany, z uwzględnieniem łącznych oddziaływań przestrzennych, środowiskowych i społecznych.
9. Zasada uwzględniania wyników ocen oddziaływania na środowisko - lokalizacja urządzeń wytwarzających energię powinna być poprzedzona analizą oddziaływań na środowisko, a w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – oceną oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
10. Zasada dialogu społecznego i akceptacji lokalnej - planowanie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię powinno uwzględniać informowanie i konsultowanie

planowanych inwestycji z lokalną społecznością, w celu ograniczania konfliktów przestrzennych i społecznych.

h) zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

Lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie gminy Sierakowice powinna odbywać się w sposób szczególnie ostrożny i selektywny, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych, przestrzennych i społecznych. Celem przyjętych zasad jest ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko oraz zapewnienie równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym a ochroną zasobów naturalnych gminy, z zachowaniem następujących zasad:

1. Zasada zgodności z dokumentami planistycznymi i strategicznymi - lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinna wynikać z ustaleń Planu ogólnego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (jeśli występują), z jednoznacznym określeniem terenów dopuszczających tego typu inwestycje.
2. Zasada prewencji i ostrożności - w przypadku ryzyka wystąpienia istotnych oddziaływań na środowisko należy stosować zasadę prewencji i ostrożności, polegającą na ograniczaniu lokalizacji takich przedsięwzięć na obszarach wrażliwych oraz na preferowaniu rozwiązań najmniej ingerujących w środowisko.
3. Wykluczenie lokalizacji na obszarach szczególnie cennych przyrodniczo - przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko nie powinny być lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, w ich bezpośrednim otoczeniu, ani na terenach pełniących funkcje korytarzy ekologicznych i obszarów kluczowych dla zachowania bioróżnorodności.
4. Preferencja dla terenów przekształconych i zdegradowanych - w pierwszej kolejności należy rozważać lokalizację przedsięwzięć na terenach już zurbanizowanych, przemysłowych lub zdegradowanych, co pozwala ograniczyć presję inwestycyjną na tereny otwarte i przyrodniczo cenne.
5. Ochrona terenów zabudowy mieszkaniowej i funkcji wrażliwych - lokalizacja przedsięwzięć powinna zapewniać ochronę terenów zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów o funkcjach wrażliwych (m.in. oświata, ochrona zdrowia, opieka społeczna) przed nadmiernymi uciążliwościami, takimi jak hałas, emisje zanieczyszczeń, zapachy czy wzmożony ruch transportowy.
6. Minimalizacja oddziaływań na krajobraz - przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko powinny być lokalizowane i projektowane w sposób ograniczający ich negatywny wpływ na krajobraz, w szczególności poprzez odpowiedni dobór skali, formy oraz zastosowanie zieleni izolacyjnej i osłonowej.
7. Zasada ochrony zasobów wodnych i glebowych - lokalizacja przedsięwzięć powinna uwzględniać konieczność ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, w tym unikania terenów o wysokiej wrażliwości hydrologicznej, obszarów zalewowych oraz terenów o wysokiej klasie bonitacyjnej gleb.
8. Zasada kompleksowej oceny oddziaływań - lokalizacja przedsięwzięć powinna być poprzedzona rzetelną analizą oddziaływań środowiskowych, a w przypadkach

wymaganych przepisami – przeprowadzeniem procedury oceny oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem oddziaływań skumulowanych.

9. Zasada etapowania i kontroli rozwoju - rozwój przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinien następować w sposób kontrolowany i etapowy, z uwzględnieniem łącznych skutków przestrzennych, środowiskowych i społecznych.
10. Zasada informowania i dialogu społecznego - planowanie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinno obejmować rzetelne informowanie mieszkańców oraz prowadzenie dialogu społecznego, w celu ograniczania konfliktów przestrzennych i zwiększania akceptacji społecznej dla podejmowanych działań.

i) zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,

Kształtowanie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej w gminie Sierakowice powinno uwzględniać potrzebę zachowania funkcji produkcyjnych, ochrony zasobów przyrodniczych oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Zasady te mają na celu racjonalne gospodarowanie gruntami rolnymi i leśnymi, przy jednoczesnym ograniczaniu presji inwestycyjnej oraz zachowaniu walorów krajobrazowych i środowiskowych gminy. W tym kontekście sugeruje się zastosowanie następujących zaleceń:

1. Ochrona gruntów rolnych o wysokiej wartości produkcyjnej - dążyć należy do zachowania gruntów rolnych o wysokiej klasie bonitacyjnej dla celów rolniczych oraz ograniczania ich przeznaczania na cele nierolnicze, w szczególności w wyniku rozpraszania zabudowy.
2. Zasada ciągłości użytkowania rolniczego - kształtowanie przestrzeni rolniczej powinno sprzyjać zachowaniu ciągłości użytkowania gruntów rolnych, ograniczaniu ich fragmentacji oraz zapewnieniu odpowiednich warunków do prowadzenia działalności rolniczej.
3. Wspieranie zrównoważonych form rolnictwa - polityka przestrzenna gminy powinna sprzyjać rozwojowi rolnictwa przyjaznego środowisku, w tym praktyk ograniczających presję na gleby i wody, a także działań sprzyjających ochronie bioróżnorodności.
4. Ochrona i racjonalne użytkowanie terenów leśnych - tereny leśne powinny być chronione przed nieuzasadnioną zmianą przeznaczenia, a ich zagospodarowanie powinno uwzględniać funkcje produkcyjne, ochronne i społeczne lasów.
5. Zasada zachowania ciągłości kompleksów leśnych - należy dążyć do ograniczania fragmentacji terenów leśnych oraz zapewnienia ich ciągłości przestrzennej, co sprzyja ochronie bioróżnorodności i stabilności ekosystemów leśnych.
6. Ochrona funkcji wodo- i glebochronnych lasów - szczególną ochroną należy obejmować lasy pełniące funkcje wodochronne i glebochronne, zwłaszcza na terenach źródłiskowych, w dolinach cieków oraz na obszarach zagrożonych erozją.
7. Zasada ograniczania konfliktów między funkcjami produkcyjnymi a osadniczymi - kształtowanie przestrzeni rolniczej i leśnej powinno uwzględniać konieczność ograniczania konfliktów pomiędzy działalnością produkcyjną a zabudową mieszkaniową, poprzez odpowiednie strefowanie i stosowanie buforów funkcjonalnych.

8. Zasada ochrony krajobrazu rolniczego i leśnego - rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna powinna być kształtowana z poszanowaniem walorów krajobrazowych, w tym poprzez zachowanie miedz, zadrzewień śródpolnych, alei i naturalnych granic użytkowania.
9. Preferencja dla rozwoju zabudowy związanej z produkcją rolną i leśną - nowa zabudowa na terenach rolnych i leśnych powinna być związana przede wszystkim z prowadzoną działalnością rolniczą lub leśną, a jej skala i forma powinny być dostosowane do charakteru tych terenów.
10. Integracja funkcji produkcyjnych z ochroną środowiska - kształtowanie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej powinno uwzględniać konieczność ochrony zasobów środowiska, w tym wód, gleb i różnorodności biologicznej.

j) zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;

Na terenie gminy Sierakowice nie zostały wyznaczone obszary zdegradowane ani obszary rewitalizacji w rozumieniu przepisów odrębnych. Niemniej jednak polityka przestrzenna gminy powinna uwzględniać potrzebę podejmowania działań porządkujących i naprawczych na terenach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, w szczególności na obszarach zdegradowanych funkcjonalnie, środowiskowo lub przestrzennie. W tym zakresie sugeruje się stosowanie do następujących zasad:

1. Zasada identyfikacji obszarów wymagających przekształceń - gmina powinna identyfikować tereny o obniżonej jakości przestrzeni, nieuporządkowanym zagospodarowaniu lub negatywnych oddziaływaniach środowiskowych, które wymagają działań naprawczych, niezależnie od braku formalnego wyznaczenia obszarów rewitalizacji.
2. Preferencja dla ponownego wykorzystania terenów przekształconych - w pierwszej kolejności należy dążyć do zagospodarowania terenów już przekształconych, zdegradowanych funkcjonalnie lub środowiskowo, zamiast przeznaczania pod zabudowę nowych terenów otwartych.
3. Zasada poprawy ładu przestrzennego i jakości przestrzeni - działania podejmowane na obszarach wymagających przekształceń powinny zmierzać do uporządkowania struktury przestrzennej, poprawy estetyki zabudowy oraz jakości przestrzeni publicznych.
4. Zasada dostosowania nowych funkcji do uwarunkowań lokalnych - wprowadzanie nowych funkcji na terenach wymagających przekształceń powinno być dostosowane do istniejącego sąsiedztwa, dostępności infrastruktury oraz potrzeb społecznych, z zachowaniem zasad ładu przestrzennego.
5. Zasada rekultywacji i remediacji terenów zdegradowanych środowiskowo - na terenach dotkniętych degradacją środowiska należy dążyć do przywracania ich wartości użytkowych i przyrodniczych poprzez rekultywację, remediację lub inne działania naprawcze.
6. Zasada bezpieczeństwa użytkowania terenów - przekształcanie obszarów wymagających działań naprawczych powinno uwzględniać konieczność zapewnienia

bezpieczeństwa użytkowników oraz eliminacji zagrożeń środowiskowych i technicznych.

7. Zasada etapowania działań przekształceniowych - działania przekształceniowe powinny być planowane i realizowane etapowo, w sposób dostosowany do możliwości finansowych gminy oraz rzeczywistych potrzeb rozwojowych.
8. Zasada integracji działań przestrzennych, społecznych i środowiskowych - przekształcanie obszarów wymagających rehabilitacji lub rekultywacji powinno łączyć działania infrastrukturalne z poprawą jakości środowiska oraz funkcjonalności przestrzeni dla mieszkańców.
9. Zasada komplementarności z dokumentami planistycznymi - działania dotyczące przekształceń przestrzennych powinny być zgodne z ustaleniami Planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniając spójność polityki przestrzennej gminy.
10. Gotowość do uruchomienia procesów rewitalizacyjnych w przyszłości - w przypadku wystąpienia w przyszłości zjawisk degradacji społecznej, przestrzennej lub środowiskowej, gmina powinna być przygotowana do podjęcia formalnych działań rewitalizacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa

W świetle ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2025 r. poz. 198) pojęcie obszaru strategicznej interwencji (OSI) odnosi się do terytoriów wskazanych w dokumentach rozwojowych jako obszary wymagające szczególnej koncentracji działań publicznych oraz ukierunkowanego wsparcia. OSI obejmują zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i inne wyznaczone przestrzenie, które ze względu na swoje cechy funkcjonalne, społeczne lub gospodarcze odgrywają istotną rolę w procesach rozwoju lub mierzą się z barierami ograniczającymi ich potencjał. Są to obszary charakteryzujące się określonymi, już istniejącymi bądź możliwymi do ukształtowania w przyszłości powiązaniem funkcjonalnymi, w tym powiązaniem transportowymi, gospodarczymi i społecznymi, które determinują ich miejsce w regionalnym systemie osadniczym.

OSI mogą obejmować jednostki dotknięte szczególnymi problemami rozwojowymi, w tym niekorzystnymi zjawiskami demograficznymi, ograniczonym dostępem do usług publicznych, deficytami infrastrukturalnymi, niskim poziomem aktywności gospodarczej czy niewystarczającą spójnością przestrzenną. Jednocześnie mogą to być także terytoria dysponujące znaczącymi zasobami rozwojowymi, które – pomimo trwałego charakteru – nie są w pełni wykorzystywane lub wymagają dodatkowych impulsów inwestycyjnych i organizacyjnych. W praktyce oznacza to, że wyznaczenie OSI służy zarówno przezwyciężaniu barier i ograniczeń, jak i wzmocnieniu potencjałów umożliwiających dynamiczny rozwój.

Wsparcie kierowane na obszary strategicznej interwencji obejmuje różnorodne formy działań, w tym przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane z wykorzystaniem środków krajowych, regionalnych oraz funduszy Unii Europejskiej, jak również działania o charakterze organizacyjnym, regulacyjnym i planistycznym. Interwencje te mogą dotyczyć sfery gospodarczej, infrastrukturalnej, społecznej oraz środowiskowej, a ich celem jest zwiększenie spójności terytorialnej oraz poprawa warunków rozwoju jednostek samorządu terytorialnego. Istotnym elementem podejścia OSI jest ukierunkowanie wsparcia w sposób dopasowany do lokalnych uwarunkowań i potrzeb, co pozwala na skuteczniejsze wykorzystywanie zasobów publicznych oraz osiągnięcie trwałych efektów rozwojowych.

Na poziomie krajowym w ramach systemu OSI wyróżniono dwa podstawowe typy obszarów wymagających szczególnej uwagi i wsparcia. Są to, po pierwsze, obszary (gminy) zagrożone trwałą marginalizacją, charakteryzujące się ograniczoną dynamiką rozwoju, niższą dostępnością usług publicznych oraz gorszymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi. Drugą kategorię stanowią miasta średnie tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, w przypadku których obserwuje się osłabienie roli ośrodków miejskich, spadek aktywności gospodarczej lub procesy depopulacyjne. Gmina Sierakowice nie została zaliczona do żadnej z powyższych grup, co oznacza, że nie jest objęta dedykowanym, ukierunkowanym wsparciem wynikającym bezpośrednio z krajowych typologii OSI.

Terytorialny wymiar polityki rozwoju na poziomie regionalnym został określony w dokumentach strategicznych województwa pomorskiego, w tym przede wszystkim w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Założenia tej strategii zostały oparte na rozwiązaniach przyjętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030, który wyznacza model funkcjonalno-przestrzenny regionu oraz kierunki jego organizacji terytorialnej. Model ten stanowi podstawę identyfikacji obszarów

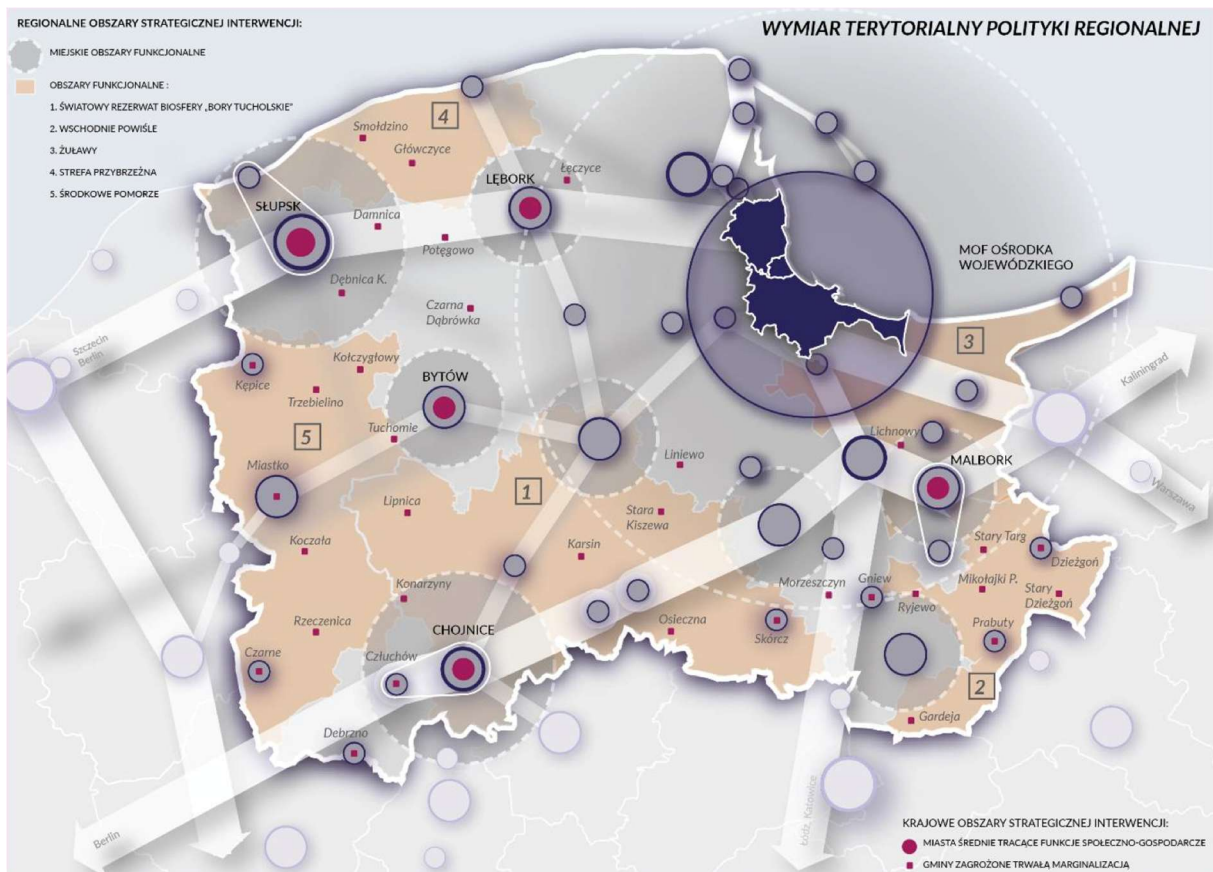
funkcjonalnych, które mają kluczowe znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju w skali województwa. W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 określono regionalne obszary strategicznej interwencji, obejmujące m.in. miejskie obszary funkcjonalne oraz inne wybrane obszary funkcjonalne o szczególnym znaczeniu dla realizacji działań prorozwojowych i podnoszenia konkurencyjności regionu.

Gmina Sierakowice nie została ujęta wśród regionalnych OSI wyznaczonych na potrzeby wdrażania Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Jednocześnie należy podkreślić, że jej położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa oraz powiązania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzą warunki sprzyjające współpracy ponadlokalnej. Powiązania te mogą stanowić podstawę do uczestnictwa w projektach partnerskich, w szczególności w zakresie rozwoju infrastruktury, usług publicznych, ochrony środowiska, transportu zbiorowego czy turystyki.

Warto wskazać, że realizacja polityki rozwoju w województwie pomorskim coraz częściej opiera się na instrumentach terytorialnych oraz mechanizmach współpracy samorządów, umożliwiających wdrażanie przedsięwzięć wykraczających poza granice administracyjne pojedynczych gmin. Dla gminy Sierakowice oznacza to możliwość korzystania z efektów współpracy regionalnej oraz udziału w inicjatywach o charakterze zintegrowanym, które mogą być finansowane z funduszy unijnych i krajowych. Z punktu widzenia gminy istotne jest również to, że funkcjonowanie w sieci powiązań przestrzennych i gospodarczych regionu może wzmacniać jej potencjał rozwojowy oraz sprzyjać zwiększaniu dostępności do sugerowanych instrumentów wsparcia, w tym projektów komplementarnych realizowanych na obszarach sąsiednich.

W tym zakresie, w wyniku położenia w bezpośrednim sąsiedztwie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego, gminy strefy zewnętrznej, w tym gmina Sierakowice, uzyskały status Obserwatora Związku ZIT. Umożliwia to dostęp do przedsięwzięć wynikających ze Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych tego ośrodka metropolitalnego. Należy także podkreślić, że gmina Sierakowice jest członkiem Obszaru Metropolitalnego Gdańsk–Gdynia–Sopot, co wzmacnia jej powiązania funkcjonalne z głównym biegunem rozwojowym regionu oraz stwarza dodatkowe szanse na udział w projektach o charakterze metropolitalnym.

Poniższy schemat przedstawia terytorialny wymiar regionalnej polityki rozwoju zgodny z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, wskazując miejsce gminy Sierakowice w szerszym układzie funkcjonalno-przestrzennym województwa pomorskiego oraz obrazując kontekst przestrzenny, w jakim realizowane będą działania rozwojowe przewidziane w niniejszej Strategii.

Rysunek 16. Wymiar terytorialny polityki regionalnej wynikającej ze SRWP 2030

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 - Załącznik do uchwały nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku

7. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy

W przedmiotowej Strategii nie zdefiniowano obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla gminy Sierakowice.

8. Harmonogram realizacji Strategii

Realizacja Strategii wymaga zaplanowania działań w sposób etapowy oraz zapewnienia spójności czasowej pomiędzy celami strategicznymi, celami szczegółowymi i przedsięwzięciami priorytetowymi. Harmonogram stanowi narzędzie porządkujące proces wdrażania Strategii i pozwala na określenie orientacyjnych ram czasowych realizacji poszczególnych działań w perspektywie wieloletniej.

Harmonogram realizacji Strategii został opracowany z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych obszarów interwencji, w tym działań społecznych, gospodarczych oraz infrastrukturalno-środowiskowych. Wskazuje on kolejność i planowany czas realizacji przedsięwzięć, a także umożliwia identyfikację działań, które powinny zostać podjęte w pierwszej kolejności ze względu na ich strategiczne znaczenie, pilność lub wpływ na realizację innych przedsięwzięć.

Przyjęty harmonogram uwzględnia fakt, że wdrażanie Strategii będzie procesem długofalowym, a realizacja części zadań będzie miała charakter ciągły lub cykliczny, w szczególności w zakresie działań społecznych, edukacyjnych, zdrowotnych, aktywizacyjnych, promocyjnych oraz organizacyjnych. Z kolei przedsięwzięcia inwestycyjne, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej, transportu, gospodarki wodno-kanalizacyjnej czy transformacji energetycznej, wymagają przygotowania dokumentacji technicznej, uzyskania decyzji administracyjnych oraz zapewnienia finansowania, co powoduje konieczność ich etapowania w czasie.

Harmonogram realizacji Strategii pełni również funkcję wspierającą proces zarządzania dokumentem, umożliwiając bieżące monitorowanie postępu wdrażania oraz ocenę stopnia realizacji celów w poszczególnych latach. Stanowi on podstawę do planowania budżetowego gminy, opracowywania wieloletnich planów inwestycyjnych oraz przygotowywania projektów do pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym funduszy Unii Europejskiej, programów krajowych oraz innych źródeł finansowania.

Należy podkreślić, że przedstawiony harmonogram ma charakter orientacyjny i może podlegać aktualizacji w trakcie wdrażania Strategii. Zmiany w harmonogramie mogą wynikać m.in. z pojawienia się nowych uwarunkowań rozwojowych, zmian legislacyjnych, dostępności środków finansowych, sytuacji gospodarczej lub potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców. W przypadku wystąpienia takich okoliczności dopuszcza się modyfikację terminów realizacji poszczególnych działań, przy zachowaniu nadrzędnego celu, jakim jest skuteczna realizacja Strategii i osiągnięcie zakładanych efektów rozwojowych.

Poniżej przedstawiono harmonogram realizacji celów i przedsięwzięć w formie graficznej (wykres Gantta), który umożliwia przejrzyste przedstawienie planowanych terminów wdrażania działań w całym okresie obowiązywania Strategii.

Tabela 5. Harmonogram realizacji Strategii

Cel główny	Cel szczegółowy	Okres wdrażania Strategii										
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Cel strategiczny I.	Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy											

	lokalnych produktów										
	Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy										
Cel strategiczny 3. Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy	Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu										
	Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody										
	Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii										
	Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców										
	Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska										
	Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami										

9. Ramy finansowe i źródła finansowania

Realizacja Strategii wymaga zapewnienia odpowiednich ram finansowych, umożliwiających skuteczne wdrażanie zaplanowanych celów strategicznych, celów szczegółowych oraz przedsięwzięć rozwojowych. Ze względu na szeroki zakres interwencji oraz długookresowy charakter Strategii, finansowanie działań będzie miało charakter wieloźródłowy, a jego struktura będzie uzależniona od dostępności środków publicznych oraz możliwości pozyskiwania wsparcia zewnętrznego.

Podstawowym źródłem finansowania działań przewidzianych w Strategii będą środki własne gminy, w tym środki zaplanowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej i budżetach rocznych. Budżet gminy będzie stanowił fundament finansowania zadań własnych oraz wkład własny w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych. W zależności od rodzaju przedsięwzięć, środki własne będą wykorzystywane zarówno do realizacji inwestycji infrastrukturalnych, jak i działań społecznych, organizacyjnych, edukacyjnych czy promocyjnych.

Niezmiernie istotnym elementem realizacji Strategii będzie również wykorzystanie funduszy zewnętrznych, w szczególności środków Unii Europejskiej dostępnych w ramach programów operacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym. W perspektywie finansowej 2021–2027 kluczową rolę w finansowaniu działań rozwojowych gminy mogą odgrywać środki programów: Fundusze Europejskie dla Pomorza oraz Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko oraz inne instrumenty wspierające rozwój infrastruktury, transformację energetyczną, usługi społeczne, edukację, gospodarkę i przedsiębiorczość. Zewnętrzne źródła finansowania będą szczególnie istotne w przypadku przedsięwzięć wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych, takich jak modernizacja infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej czy energetycznej.

Uzupełniającymi źródłami finansowania Strategii będą programy krajowe, w tym środki budżetu państwa, fundusze celowe oraz programy wspierające rozwój samorządów. W szczególności dotyczy to programów związanych z rozwojem infrastruktury drogowej, gospodarki wodnej, ochrony środowiska, edukacji, kultury oraz działań społecznych. Istotną rolę mogą odgrywać również środki instytucji takich jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, które umożliwiają finansowanie inwestycji związanych z transformacją energetyczną, gospodarką wodno-ściekową, odnawialnymi źródłami energii, ochroną powietrza czy gospodarką odpadami.

Ważnym elementem systemu finansowania mogą być także środki pozyskiwane w ramach współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami regionalnymi oraz partnerami zewnętrznymi. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym, realizowanych wspólnie z powiatem, województwem lub gminami sąsiednimi, w tym projektów infrastrukturalnych, transportowych i turystycznych. Współpraca ta może umożliwiać lepsze wykorzystanie dostępnych źródeł finansowania oraz zwiększenie skali oddziaływania projektów.

Strategia zakłada również możliwość angażowania środków prywatnych, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć, które mogą być realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego lub przy udziale inwestorów prywatnych. Dotyczy to przede wszystkim wybranych inwestycji gospodarczych, turystycznych i infrastrukturalnych, które mogą stanowić przedmiot

współpracy sektora publicznego i prywatnego. Uzupełniająco przewiduje się możliwość pozyskiwania środków od organizacji pozarządowych oraz w ramach inicjatyw społecznych, szczególnie w odniesieniu do projektów miękkich, działań animacyjnych i aktywizacyjnych.

Należy podkreślić, że ramy finansowe Strategii mają charakter elastyczny i mogą ulegać zmianom w trakcie jej wdrażania. Zmiany te mogą wynikać m.in. z aktualizacji programów operacyjnych, pojawienia się nowych instrumentów wsparcia, zmian w politykach krajowych i unijnych, a także z sytuacji gospodarczej i budżetowej gminy. W związku z tym kluczowym elementem skutecznej realizacji Strategii będzie bieżące monitorowanie dostępnych źródeł finansowania oraz przygotowanie gminy do pozyskiwania środków zewnętrznych poprzez opracowywanie dokumentacji projektowej, zapewnienie wkładu własnego oraz prowadzenie działań planistycznych i organizacyjnych.

Poniżej przedstawiono zestawienie proponowanych źródeł finansowania dla poszczególnych celów i przedsięwzięć ujętych w Strategii. Tabela stanowi narzędzie wspierające proces wdrażania dokumentu oraz ułatwia identyfikację możliwych źródeł finansowania w zależności od charakteru planowanych działań.

Tabela 6. Potencjalne źródła finansowania celów Strategii²⁴.

Cel główny	Cel szczegółowy	Źródła finansowania		
		środki własne	środki z funduszy UE	Środki krajowe
Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców	Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy	x	x	x
	Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (w tym osób starszych, chorych, samotnych i bezdomnych)	x	x	x
	Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców	x		x
	Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu	x	x	x
	Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców	x	x	x
	Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego	x	x	x
	Cel szczegółowy 1.7 Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej	x	x	x
Cel strategiczny 2. Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy	Cel szczegółowy 2.1 Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy.	x	x	
	Cel szczegółowy 2.2 Wspieranie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów	x	x	
	Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy	x	x	x
	Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu	x	x	x

²⁴ KPO – Krajowy Plan Odbudowy; FENIKS - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027; FEP – Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027; LGD – Lokalna Grupa Działania STOLEM; LGR – Lokalna Grupa Rybacka „MORENKA”; RFRD - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg; WFOSiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku; NFOSiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Cel główny	Cel szczegółowy	Źródła finansowania		
	Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody	x	x	x
Cel strategiczny 3. Rozwój owoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej	Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii	x	x	x
	Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców	x	x	x
	Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska	x	x	
	Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	x	x	x

10. System realizacji Strategii

10.1. Proces wdrażania Strategii

Wdrażanie Strategii stanowi kluczowy etap jej funkcjonowania, decydujący o skuteczności osiągnięcia zakładanych celów strategicznych, celów szczegółowych oraz realizacji przedsięwzięć rozwojowych. Strategia nie jest dokumentem o charakterze wyłącznie deklaracyjnym – jej rolą jest wskazanie kierunków rozwoju gminy oraz uporządkowanie działań inwestycyjnych i organizacyjnych podejmowanych w perspektywie długofalowej. Z tego względu proces wdrażania Strategii powinien być oparty na jasno określonym systemie realizacji, obejmującym zasady organizacyjne, mechanizmy współpracy, podział odpowiedzialności oraz narzędzia umożliwiające skuteczne zarządzanie jej realizacją.

Realizacja Strategii wymaga zaangażowania wielu podmiotów funkcjonujących na terenie gminy oraz współdziałania sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Strategia stanowi bowiem nadrzędny plan rozwoju gminy, który powinien być wdrażany zarówno poprzez działania własne samorządu, jak i poprzez aktywność partnerów zewnętrznych, w tym przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz mieszkańców. Taki model wdrażania pozwala na uzyskanie efektu synergii i zwiększa szanse na trwałość podejmowanych działań.

Wdrażanie Strategii realizowane będzie w oparciu o strukturę instytucjonalną gminy oraz współpracę z partnerami zewnętrznymi. Kluczową rolę w systemie realizacji Strategii pełnią następujące podmioty:

- a. Wójt Gminy Sierakowice jako organ wykonawczy odpowiedzialny jest za inicjowanie, koordynowanie oraz nadzorowanie działań zmierzających do realizacji celów Strategii. Wójt pełni funkcję integratora procesu wdrażania, mobilizując zasoby organizacyjne, finansowe i społeczne oraz podejmując działania sprzyjające budowaniu partnerstw i pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
- b. Rada Gminy Sierakowice jako organ stanowiący i kontrolny pełni rolę wspierającą w zakresie podejmowania decyzji strategicznych oraz zapewnienia zgodności działań gminy z kierunkami rozwoju określonymi w Strategii. Rada Gminy odpowiada również za uchwalanie dokumentów wykonawczych, w tym budżetu gminy i Wieloletniej Prognozy Finansowej, które stanowią podstawowe narzędzia finansowania Strategii.
- c. Jednostka koordynująca wdrażanie Strategii (np. wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Gminy lub koordynator ds. Strategii) będzie odpowiedzialna za bieżące zarządzanie procesem wdrażania dokumentu. Do jej zadań należeć będzie m.in. koordynacja realizacji przedsięwzięć, współpraca z referatami Urzędu Gminy, gromadzenie danych dotyczących postępów wdrażania, przygotowywanie informacji sprawozdawczych, a także inicjowanie współpracy z partnerami zewnętrznymi.
- d. Komórki organizacyjne Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne gminy odpowiadają za realizację działań przypisanych do ich kompetencji, w szczególności w obszarach: polityki społecznej, edukacji, infrastruktury komunalnej, ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej, inwestycji, kultury, sportu oraz promocji gminy.

Ważnym elementem systemu wdrażania są również partnerzy realizacyjni, w tym instytucje publiczne (np. powiat, administracja rządowa, jednostki ochrony zdrowia), organizacje społeczne, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorcy oraz organizacje branżowe. Ich

udział w realizacji Strategii jest niezbędny zwłaszcza w odniesieniu do przedsięwzięć wymagających współfinansowania, współzarządzania lub realizacji działań partnerskich.

Proces wdrażania Strategii powinien opierać się na jasno określonych zasadach współpracy, zapewniających spójność działań oraz przejrzystość podejmowanych decyzji. Za kluczowe zasady realizacji Strategii należy uznać:

- a. partnerstwo i współodpowiedzialność – zakładające zaangażowanie różnych środowisk lokalnych i instytucji w realizację celów rozwojowych,
- b. otwartość – umożliwiającą włączanie kolejnych interesariuszy w proces wdrażania Strategii,
- c. transparentność – zapewniającą dostępność informacji o realizowanych działaniach i podejmowanych decyzjach,
- d. spójność i zintegrowane podejście – pozwalające łączyć działania inwestycyjne i społeczne w ramach wspólnych celów rozwojowych,
- e. efektywność – rozumianą jako racjonalne wykorzystywanie zasobów oraz koncentracja środków na działaniach priorytetowych,
- f. elastyczność – umożliwiającą dostosowywanie działań do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,
- g. konsekwencję w realizacji celów – zakładającą utrzymanie ciągłości działań strategicznych mimo zmieniających się okoliczności.

Wdrażanie Strategii wymaga stosowania odpowiednich mechanizmów zarządczych i koordynacyjnych, które umożliwią prowadzenie działań rozwojowych w sposób spójny oraz zapewnią współpracę pomiędzy różnymi podmiotami. Wśród kluczowych mechanizmów wdrażania Strategii należy wskazać:

- a. system zarządzania projektami i przedsięwzięciami, obejmujący planowanie, przygotowanie dokumentacji, realizację oraz rozliczanie projektów,
- b. rozwijanie współpracy z gminami sąsiednimi oraz instytucjami regionalnymi i krajowymi,
- c. wykorzystywanie instrumentów terytorialnych oraz partnerstw międzysektorowych,
- d. podejmowanie działań służących pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania,
- e. tworzenie zespołów zadaniowych dla wybranych obszarów tematycznych lub przedsięwzięć priorytetowych.

W przypadku przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym, istotnym narzędziem może być wykorzystanie form współpracy takich jak porozumienia międzygminne lub inne mechanizmy koordynacji działań rozwojowych, umożliwiające wspólne planowanie i realizację inwestycji.

Realizacja Strategii będzie odbywała się przy wykorzystaniu różnorodnych instrumentów, które umożliwią przekładanie zapisów dokumentu na konkretne działania. Instrumenty te obejmują w szczególności:

- instrumenty finansowe, w tym budżet gminy, Wieloletnią Prognozę Finansową, fundusze celowe, środki unijne oraz krajowe programy wsparcia,
- instrumenty planistyczne, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz dokumenty dotyczące infrastruktury technicznej i ochrony środowiska,
- instrumenty organizacyjno-zarządcze, obejmujące podział kompetencji w Urzędzie Gminy, regulaminy i procedury zarządzania projektami,

- instrumenty społeczne i informacyjne, takie jak kampanie informacyjne, konsultacje, działania edukacyjne oraz komunikacja w mediach,
- instrumenty prawne, w tym uchwały Rady Gminy, decyzje administracyjne oraz akty prawa miejscowego,
- instrumenty kadrowe, obejmujące rozwój kompetencji pracowników samorządowych, szkolenia i wymianę dobrych praktyk,
- instrumenty współpracy i koordynacji, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami oraz instytucjami publicznymi.

Dobór instrumentów wdrażania powinien być każdorazowo dostosowany do charakteru planowanego działania oraz uwarunkowań lokalnych, a także oparty na doświadczeniach gminy i sprawdzonych rozwiązaniach wdrożeniowych.

Ważnym elementem procesu wdrażania Strategii jest zapewnienie jej spójności z dokumentami planistycznymi i programowymi obowiązującymi w gminie. Strategia stanowi dokument nadrzędny, jednak jej realizacja wymaga doprecyzowania i uszczegółowienia poprzez dokumenty wykonawcze. W szczególności dotyczy to programów i planów funkcjonujących w następujących obszarach:

- planowanie przestrzenne i zarządzanie ładem przestrzennym,
- gospodarka komunalna, w tym gospodarka wodno-kanalizacyjna oraz gospodarka odpadami,
- energetyka i transformacja klimatyczna,
- transport i mobilność,
- polityka społeczna, zdrowotna i edukacyjna,
- ochrona środowiska,
- kultura, sport i rozwój turystyki,
- zarządzanie kryzysowe,
- finanse publiczne.

Strategia stanowi punkt odniesienia dla aktualizacji tych dokumentów, a także podstawę do opracowywania nowych programów i planów, w sytuacji gdy będzie to niezbędne do realizacji przyjętych kierunków rozwoju. Istotnym założeniem jest także nadawanie priorytetu finansowego przedsięwzięciom wskazanym w Strategii w ramach planowania budżetowego oraz działań inwestycyjnych gminy.

Dla zapewnienia skutecznego wdrażania Strategii konieczne jest prowadzenie działań koordynacyjnych, które pozwolą na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi celami i przedsięwzięciami. Dotyczy to zarówno inwestycji infrastrukturalnych, jak i działań społecznych czy gospodarczych, które często są ze sobą powiązane i wzajemnie warunkują osiągnięcie efektów rozwojowych.

Koordynacja działań obejmuje w szczególności:

- a. harmonizowanie działań realizowanych przez różne komórki organizacyjne Urzędu Gminy i jednostki podległe,
- b. integrowanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem partnerów zewnętrznych,
- c. zapewnienie komplementarności projektów finansowanych z różnych źródeł,
- d. identyfikowanie działań priorytetowych i etapowanie inwestycji w czasie,
- e. rozwój współpracy z instytucjami regionalnymi oraz sąsiednimi samorządami.

Ważnym elementem koordynacji jest również aktywna polityka informacyjna, umożliwiająca mieszkańcom oraz partnerom bieżące śledzenie działań realizowanych w ramach Strategii oraz wzmacniająca identyfikację społeczności lokalnej z kierunkami rozwoju gminy.

Wdrażanie Strategii będzie procesem długofalowym, wymagającym systematycznego podejmowania działań, zapewnienia finansowania, rozwijania partnerstw oraz dostosowywania narzędzi wdrożeniowych do zmieniających się warunków. Strategia będzie realizowana etapowo, z uwzględnieniem harmonogramu przedsięwzięć oraz możliwości organizacyjnych i finansowych gminy.

Należy podkreślić, że skuteczność wdrażania Strategii zależeć będzie nie tylko od działań podejmowanych przez samorząd, lecz również od poziomu aktywności mieszkańców i partnerów lokalnych, zdolności gminy do pozyskiwania środków zewnętrznych oraz efektywnej koordynacji działań w ujęciu międzysektorowym.

Przyjęty system wdrażania Strategii stanowi podstawę do dalszego opracowania mechanizmów partycypacji społecznej oraz systemu monitorowania, ewaluacji i aktualizacji dokumentu, które zapewnią trwałość i adekwatność Strategii w całym okresie jej obowiązywania.

W poniższej tabeli przedstawiono plan operacyjny strategii wskazujący w syntetyczny sposób podmioty odpowiedzialne za realizację i monitorowanie poszczególnych celów szczegółowych.

Tabela 7. Plan operacyjny strategii

Cele szczegółowe	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji
Cel szczegółowy 1.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynków pracy	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO Powiat Kartuski
Cel szczegółowy 1.2 Rozszerzenie oferty i jakości usług społecznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (w tym osób starszych, chorych, samotnych i bezdomnych)	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO
Cel szczegółowy 1.3 Poprawa dostępności i jakości usług zdrowotnych oraz rozwój działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach	NGO
Cel szczegółowy 1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO
Cel szczegółowy 1.5 Wspieranie aktywności społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz rozwój kompetencji mieszkańców	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO
Cel szczegółowy 1.6 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	OSP z terenu gminy Policja w Sierakowicach Policja w Kartuzach
Cel szczegółowy 1.7 Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocja lokalnej tożsamości kulturowej	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO

Cele szczegółowe	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji
Cel szczegółowy 2.1 Wsparcie transformacji rolnictwa oraz promocja i rozwój lokalnych produktów	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	ODR w Kartuzach ARiMR
Cel szczegółowy 2.2 Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy.	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	PUP w Kartuzach PWiK Sp. z o.o. w Sierakowicach Kaszubski Związek Pracodawców Związek Pracodawców Pracodawcy Pomorza
Cel szczegółowy 2.3 Rozwój i promocja oferty turystycznej gminy	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO Powiat Kartuski Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby
Cel szczegółowy 3.1 Rozwój zrównoważonego i bezpiecznego systemu transportu	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	Powiat Kartuski Samorząd Województwa Pomorskiego NGO
Cel szczegółowy 3.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz systemów retencji wody	PWiK Sp. z o.o. Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	mieszkańcy gminy
Cel szczegółowy 3.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO
Cel szczegółowy 3.4 Cyfryzacja gminy poprzez rozwój sieci internetowej i edukację cyfrową mieszkańców	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	NGO
Cel szczegółowy 3.5 Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny gminy z poszanowaniem ładu architektonicznego i środowiska	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	-
Cel szczegółowy 3.6 Poprawa efektywności funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	Gmina Sierakowice i gminne jednostki organizacyjne	-

Źródło: Opracowanie własne

10.2. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii

Skuteczna realizacja Strategii wymaga zapewnienia sprawnego systemu monitorowania, okresowej ewaluacji oraz możliwości aktualizacji dokumentu w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania rozwojowe. Strategia jest dokumentem o charakterze długookresowym, a jej wdrażanie obejmuje wiele lat oraz szeroki zakres działań inwestycyjnych i organizacyjnych. Z tego względu konieczne jest systematyczne śledzenie postępów realizacji celów strategicznych i przedsięwzięć, ocena skuteczności podejmowanych działań oraz weryfikacja ich adekwatności względem potrzeb społecznych i gospodarczych. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii stanowią integralny element zarządzania dokumentem i są niezbędne do zapewnienia jego efektywności oraz trwałości w całym okresie obowiązywania. Proces ten umożliwia również identyfikowanie ewentualnych opóźnień, barier

wdrożeniowych i ryzyk, a także pozwala na wprowadzanie działań korygujących w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów.

Podstawowym celem monitoringu jest bieżące gromadzenie informacji dotyczących realizacji Strategii, w szczególności stopnia wykonania przedsięwzięć, osiągania wartości wskaźników oraz zgodności realizowanych działań z przyjętymi kierunkami rozwoju. Monitoring pozwala na ocenę, czy działania podejmowane przez gminę prowadzą do osiągnięcia zamierzonych efektów w obszarach społecznych, gospodarczych oraz infrastrukturalno-środowiskowych.

Z kolei celem ewaluacji jest pogłębiona ocena skuteczności, efektywności i trafności realizowanych działań. Ewaluacja pozwala określić, czy wdrażane przedsięwzięcia odpowiadają na realne potrzeby mieszkańców, czy przyczyniają się do osiągnięcia celów strategicznych oraz czy wykorzystywane zasoby finansowe i organizacyjne przynoszą oczekiwane rezultaty.

System monitorowania i ewaluacji Strategii ma na celu:

- zapewnienie przejrzystości procesu wdrażania Strategii,
- ocenę postępów realizacji celów strategicznych i celów szczegółowych,
- identyfikację problemów i barier wdrożeniowych,
- umożliwienie podejmowania decyzji korygujących i zarządczych,
- weryfikację spójności Strategii z dokumentami nadrzędnymi i źródłami finansowania,
- dostarczanie informacji dla planowania budżetowego i inwestycyjnego gminy,
- budowanie świadomości mieszkańców w zakresie kierunków rozwoju gminy.

Za koordynację monitoringu Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Sierakowice, przy wsparciu wyznaczonej komórki organizacyjnej Urzędu Gminy. Do zadań jednostki odpowiedzialnej za monitoring należeć będzie gromadzenie danych dotyczących realizacji przedsięwzięć, analiza wskaźników oraz przygotowywanie okresowych raportów z postępu wdrażania Strategii.

Realizacja działań monitoringowych będzie opierała się na współpracy z poszczególnymi referatami Urzędu Gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy oraz partnerami realizującymi wybrane przedsięwzięcia. W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, dane dotyczące postępu rzeczowego i finansowego powinny być przekazywane do jednostki koordynującej zgodnie z przyjętym harmonogramem sprawozdawczości.

Rada Gminy Sierakowice będzie pełniła rolę organu zapoznającego się z wynikami monitoringu oraz podejmującego decyzje w zakresie ewentualnych zmian strategicznych i finansowych, szczególnie w sytuacji konieczności aktualizacji dokumentu lub modyfikacji kierunków interwencji.

Podstawowym narzędziem monitorowania Strategii będzie system wskaźników produktu i rezultatu, opracowany dla poszczególnych celów strategicznych i celów szczegółowych. Wskaźniki te umożliwią ocenę stopnia realizacji działań oraz analizę efektów osiągniętych w wyniku wdrażania Strategii.

Wskaźniki produktu odnoszą się do bezpośrednich efektów realizowanych przedsięwzięć, takich jak liczba zrealizowanych inwestycji, długość wybudowanej infrastruktury, liczba uczestników programów społecznych czy liczba podmiotów objętych wsparciem. Natomiast wskaźniki rezultatu mierzą zmiany zachodzące w gminie, wynikające z realizacji Strategii, w tym poprawę dostępności usług publicznych, wzrost poziomu aktywności społecznej, poprawę

jakości środowiska, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej czy wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Wskaźniki wskazane w Strategii są możliwe do zmierzenia i porównania w czasie, a ich wartości zostały oparte na danych pochodzących z wiarygodnych źródeł, takich jak GUS, dane Urzędu Gminy, dane jednostek organizacyjnych czy sprawozdania instytucji publicznych.

Monitoring realizacji Strategii będzie prowadzony w sposób ciągły, natomiast raportowanie postępów wdrażania dokumentu będzie odbywać się cyklicznie. Zakłada się, że przygotowywane będą okresowe raporty podsumowujące postęp realizacji Strategii, obejmujące analizę realizacji przedsięwzięć oraz stopień osiągnięcia wartości wskaźników.

Raporty z realizacji Strategii mogą być sporządzane w cyklu rocznym lub rzadszym, w zależności od możliwości organizacyjnych gminy oraz potrzeb zarządczych. Opracowania te będą stanowiły podstawę do oceny skuteczności podejmowanych działań oraz umożliwią wprowadzanie ewentualnych korekt w zakresie harmonogramu realizacji przedsięwzięć.

W ramach raportowania rekomenduje się uwzględnianie:

- a. opisu postępów realizacji celów i przedsięwzięć,
- b. analizy wartości wskaźników,
- c. informacji o wykorzystaniu źródeł finansowania,
- d. identyfikacji ryzyk i barier wdrożeniowych,
- e. wskazania działań naprawczych lub rekomendacji zmian.

Ewaluacja Strategii stanowi pogłębioną ocenę jej skuteczności i wpływu na rozwój gminy. Ewaluacja pozwala na ocenę stopnia osiągnięcia celów strategicznych oraz analizę, czy wdrażane działania prowadzą do trwałych zmian społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych. Pogłębiona ewaluacja Strategii będzie przeprowadzana na zakończenie realizacji Strategii, co pozwoli na ocenę jej efektów oraz przygotowanie gminy do opracowania nowego dokumentu dla okresu po 2035 r.

W ramach ewaluacji oceniane będą w szczególności:

- trafność celów Strategii względem potrzeb rozwojowych gminy,
- skuteczność realizowanych przedsięwzięć,
- efektywność wykorzystania zasobów finansowych i organizacyjnych,
- trwałość osiągniętych rezultatów,
- spójność Strategii z dokumentami nadrzędnymi oraz programami finansowania,
- poziom współpracy i zaangażowania partnerów w realizację działań.

Ewaluacja może być realizowana przez Urząd Gminy lub zlecona podmiotom zewnętrznym, co pozwoli na uzyskanie obiektywnej i niezależnej oceny wdrażania Strategii.

Ze względu na dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze, legislacyjne i finansowe, Strategia roku jest dokumentem elastycznym, umożliwiającym dostosowanie kierunków rozwoju do nowych wyzwań. Aktualizacja Strategii może być konieczna m.in. w sytuacji istotnych zmian w politykach publicznych, pojawienia się nowych programów finansowania, zmian w dokumentach nadrzędnych (krajowych i regionalnych), a także w przypadku wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych, takich jak kryzysy gospodarcze, zmiany demograficzne czy skutki zjawisk klimatycznych. Aktualizacja Strategii może dotyczyć w szczególności:

- dostosowania celów i przedsięwzięć do nowych potrzeb rozwojowych,
- uzupełnienia listy projektów priorytetowych,
- modyfikacji harmonogramu realizacji działań,

- zmiany wskaźników lub wartości docelowych,
- aktualizacji źródeł finansowania i ram finansowych,
- doprecyzowania mechanizmów wdrażania.

Proces aktualizacji będzie oparty na wynikach monitoringu i ewaluacji oraz na konsultacjach z interesariuszami lokalnymi. Wprowadzanie zmian do Strategii będzie następować w sposób uporządkowany i zgodny z obowiązującymi procedurami, w tym poprzez przyjęcie zmian przez Radę Gminy.

System monitorowania i ewaluacji Strategii będzie pełnił funkcję wspierającą zarządzanie rozwojem gminy. Wyniki analiz wskaźników oraz raporty z realizacji Strategii będą wykorzystywane w procesie planowania budżetowego, opracowywania wieloletnich planów inwestycyjnych oraz przygotowywania projektów do finansowania zewnętrznego. Umożliwi to koncentrację środków na przedsięwzięciach o największym znaczeniu rozwojowym oraz poprawę efektywności realizacji zadań.

Dzięki regularnemu monitorowaniu możliwe będzie również identyfikowanie przedsięwzięć opóźnionych lub wymagających korekty, a także reagowanie na nowe uwarunkowania rozwojowe. W konsekwencji Strategia będzie dokumentem żywym, wspierającym realne zarządzanie rozwojem gminy.

Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii stanowią podstawowe elementy zapewniające skuteczne wdrażanie dokumentu oraz osiągnięcie zakładanych efektów rozwojowych. Przyjęty system pozwoli na bieżącą ocenę realizacji celów, identyfikację barier oraz wprowadzanie działań korygujących. Dzięki temu Strategia będzie mogła być dostosowywana do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb mieszkańców, zapewniając spójny i trwały rozwój gminy w perspektywie długofalowej.

10.3. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia określa długofalową wizję rozwoju oraz cele strategiczne i kierunki działań w trzech kluczowych obszarach: sferze społecznej, gospodarczej oraz infrastruktury i środowiska. Z uwagi na swój charakter, Strategia stanowi dokument nadrzędny o wymiarze planistycznym i kierunkowym, a nie szczegółowy plan realizacyjny. Jej praktyczne wdrażanie wymaga jednak przekładania zapisów strategicznych na konkretne działania operacyjne, zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia organizacyjne.

Funkcję tę pełnią dokumenty wykonawcze, które stanowią rozwinięcie i uszczegółowienie zapisów Strategii oraz umożliwiają realizację jej celów w sposób uporządkowany i mierzalny. Dokumenty wykonawcze mogą mieć formę planów, programów, polityk sektorowych oraz opracowań tematycznych odnoszących się do poszczególnych obszarów funkcjonowania gminy, takich jak: infrastruktura techniczna, gospodarka wodno-kanalizacyjna, ochrona środowiska, energetyka, planowanie przestrzenne, edukacja, kultura, sport, zdrowie, polityka społeczna czy rozwój przedsiębiorczości.

Dokumenty wykonawcze obejmują zarówno opracowania obowiązkowe wynikające z przepisów prawa, jak i dokumenty fakultatywne, przygotowywane w odpowiedzi na potrzeby rozwojowe gminy lub możliwości pozyskania środków zewnętrznych. W zależności od zakresu mogą one dotyczyć całej gminy lub wybranych obszarów i grup odbiorców.

Dokumenty wykonawcze powinny pełnić funkcję narzędzi wdrożeniowych, umożliwiających systematyczne osiągnięcie celów Strategii poprzez realizację konkretnych projektów. Mogą one

stanowić podstawę do przygotowania inwestycji, planowania harmonogramów realizacji oraz szacowania kosztów. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się opracowanie dodatkowych dokumentów tematycznych, które doprecyzują wybrane cele strategiczne lub cele szczegółowe, w tym poprzez wskazanie listy projektów, ich zakresu, przewidywanego budżetu oraz planowanego terminu realizacji.

Zastosowanie dokumentów wykonawczych umożliwia również elastyczne reagowanie na zmieniające się warunki zewnętrzne, w szczególności w zakresie dostępności źródeł finansowania, zmian legislacyjnych lub pojawienia się nowych wyzwań rozwojowych.

Dokumenty wykonawcze przygotowywane i wdrażane na poziomie gminy powinny spełniać określone standardy, zapewniające ich przydatność oraz spójność z zapisami Strategii. W szczególności rekomenduje się stosowanie następujących zasad:

- 1) Zgodność ze Strategią. Każdy dokument wykonawczy powinien wynikać z celów strategicznych, celów szczegółowych oraz kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice. Dokumenty te powinny wspierać realizację przyjętej wizji rozwoju gminy i stanowić narzędzie osiągnięcia zakładanych efektów.
- 2) Spójność i uzupełnianie się działań. Przy opracowywaniu dokumentów wykonawczych należy dążyć do zachowania wzajemnej komplementarności oraz unikania powielania projektów i działań. Programy i plany sektorowe powinny tworzyć spójny system realizacji Strategii, w którym działania w różnych obszarach wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają.
- 3) Praktyczny i operacyjny charakter. Dokument wykonawczy powinien mieć charakter wdrożeniowy. Oznacza to konieczność określenia w nim konkretnych działań i projektów, wskazania harmonogramu realizacji, określenia źródeł finansowania oraz wskazania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.
- 4) Udział interesariuszy. W proces przygotowania dokumentów wykonawczych powinny być włączane podmioty lokalne, w szczególności mieszkańcy, organizacje społeczne, przedsiębiorcy oraz partnerzy instytucjonalni. Pozwala to zwiększyć trafność planowanych działań, ich akceptację społeczną oraz realność wdrożeniową.
- 5) Realność finansowa i organizacyjna. Zakres działań określonych w dokumentach wykonawczych powinien uwzględniać możliwości finansowe i organizacyjne gminy oraz potencjalnych partnerów. Dokumenty powinny umożliwiać racjonalne planowanie wydatków oraz etapowanie inwestycji w czasie.

Aby dokument wykonawczy mógł skutecznie wspierać wdrażanie Strategii, powinien zawierać co najmniej następujące elementy:

- opis aktualnej sytuacji oraz uzasadnienie potrzeby podjęcia interwencji (diagnoza problemów i potencjałów),
- cele i działania operacyjne powiązane z celami Strategii,
- wykaz zadań i przedsięwzięć (w tym inwestycyjnych i nieinwestycyjnych),
- przewidywane efekty realizacji działań oraz wskaźniki umożliwiające ich monitorowanie,
- harmonogram realizacji zadań (z podziałem na etapy),
- szacunkowe koszty i możliwe źródła finansowania,
- podmioty odpowiedzialne za wdrażanie oraz sposób organizacji realizacji.

Zaleca się, aby dokumenty wykonawcze w relacji do Strategii obejmowały krótszy horyzont czasowy niż sama Strategia, np. okres 2–5 lat. Pozwala to na bardziej precyzyjne

planowanie działań, dostosowanie ich do możliwości finansowych oraz elastyczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania. Programy tego typu powinny w szczególności:

- koncentrować się na działaniach wdrożeniowych, zawierając wykaz konkretnych projektów i zadań,
- wskazywać przewidywany budżet przedsięwzięć oraz możliwe źródła finansowania,
- określać jednostki odpowiedzialne i partnerów realizacyjnych,
- uwzględniać harmonogram działań, w tym priorytety krótkoterminowe,
- opierać się na potrzebach zidentyfikowanych w diagnozie strategicznej oraz wynikach badań społecznych i konsultacji z mieszkańcami,
- stanowić materiał wspierający przygotowanie Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz rocznych budżetów gminy.

Ważnym założeniem jest również, aby dokumenty wykonawcze zachowywały logiczne powiązanie ze strukturą Strategii, w tym odnosiły się do jej celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań.

W celu zapewnienia spójności prowadzonej polityki rozwoju, dokumenty opracowywane przez gminę – zarówno obowiązkowe, jak i fakultatywne – powinny pozostawać zgodne z niniejszą Strategią oraz wspierać realizację jej celów.

Do dokumentów, które powinny być analizowane pod kątem zgodności ze Strategią oraz aktualizowane w sposób zapewniający komplementarność działań, zalicza się w szczególności:

- a) dokumenty dotyczące zaopatrzenia w energię i paliwa, w tym projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- b) Program Ochrony Środowiska,
- c) plan ogólny gminy,
- d) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- e) Wieloletnią Prognozę Finansową,
- f) program opieki nad zabytkami,
- g) dokumenty dotyczące polityki społecznej, w tym gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych
- h) program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej,
- i) wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,
- j) inne programy sektorowe przygotowywane w zależności od potrzeb rozwojowych gminy.

Rekomenduje się, aby w procesie opracowywania lub aktualizacji dokumentów wykonawczych uwzględniano następujące podejście:

- a. każdy dokument powinien zostać przeanalizowany pod kątem jego powiązania z celami strategicznymi i celami szczegółowymi Strategii,
- b. dokumenty wykonawcze powinny zawierać syntetyczną informację o ich zgodności z zapisami Strategii (np. w formie krótkiego podrozdziału lub tabeli),
- c. dopuszcza się możliwość wprowadzania zmian w zakresie terminów realizacji, źródeł finansowania oraz wskazanych podmiotów odpowiedzialnych, gdy wynika to ze zmieniających się uwarunkowań lub dostępności środków zewnętrznych,
- d. dokumenty wykonawcze powinny zawierać wskaźniki umożliwiające pomiar efektów, spójne z systemem monitorowania Strategii, co ułatwi ocenę realizacji celów i prowadzenie ewaluacji w kolejnych latach.

10.4. Opis mechanizmów partycypacji społecznej w procesie przygotowania i wdrażania dokumentu

Partycypacja społeczna stanowi jeden z kluczowych elementów skutecznego zarządzania rozwojem lokalnym oraz budowania trwałej i spójnej wspólnoty samorządowej. W procesie przygotowania i wdrażania Strategii szczególną wagę przywiązano do zapewnienia udziału mieszkańców oraz szerokiego grona interesariuszy lokalnych w kształtowaniu kierunków rozwoju gminy. Strategia jest dokumentem o charakterze długofalowym, który powinien odpowiadać na rzeczywiste potrzeby społeczności lokalnej oraz uwzględniać potencjały i uwarunkowania wynikające z lokalnych zasobów. Z tego względu udział społeczności w procesie strategicznym został potraktowany jako istotne narzędzie podnoszenia jakości dokumentu, wzmacniania jego społecznej akceptacji oraz budowania współodpowiedzialności za realizację przyjętych celów.

Zgodnie z podejściem rekomendowanym w dokumentach metodycznych i poradnikach dotyczących planowania strategicznego, partycypacja społeczna nie powinna ograniczać się wyłącznie do etapu konsultacji końcowej, lecz stanowić proces prowadzony na kolejnych etapach tworzenia i wdrażania Strategii. Kluczowe znaczenie ma w tym zakresie zapewnienie przejrzystości działań samorządu, dostępności informacji oraz tworzenie przestrzeni do dialogu i wymiany opinii pomiędzy mieszkańcami, organizacjami społecznymi, sektorem gospodarczym oraz instytucjami publicznymi.

Podstawowym celem działań partycypacyjnych podejmowanych w ramach przygotowania i wdrażania Strategii było pozyskanie wiedzy i opinii mieszkańców oraz interesariuszy dotyczących najważniejszych problemów i wyzwań rozwojowych gminy, a także oczekiwań wobec przyszłych kierunków rozwoju. Partycypacja społeczna pełniła również funkcję wspierającą proces diagnozy, umożliwiając uzupełnienie danych statystycznych i analiz eksperckich o perspektywę mieszkańców.

Do najważniejszych celów partycypacji społecznej w procesie strategicznym należało:

- identyfikacja kluczowych potrzeb mieszkańców w obszarze usług publicznych i infrastruktury,
- określenie oczekiwań społeczności lokalnej wobec rozwoju gminy w perspektywie do 2035 r.,
- rozpoznanie lokalnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych,
- zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy oraz wzmacnianie kapitału społecznego,
- budowanie akceptacji społecznej dla planowanych kierunków działań i przedsięwzięć,
- zapewnienie transparentności procesu opracowania Strategii,
- stworzenie podstaw do stałej współpracy z interesariuszami w trakcie realizacji Strategii.

Proces przygotowania Strategii został oparty na zasadzie dialogu społecznego oraz włączania interesariuszy w kluczowe etapy opracowania dokumentu. Działania partycypacyjne prowadzone były w sposób umożliwiający zebranie opinii różnych grup społecznych, z uwzględnieniem zróżnicowania przestrzennego gminy oraz potrzeb poszczególnych sołectw. W ramach prac nad Strategią wykorzystano różne formy zaangażowania społeczności lokalnej, w tym w szczególności:

Badania ankietowe mieszkańców - jednym z podstawowych narzędzi partycypacji społecznej zastosowanych na etapie diagnozy były badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy. Badania te umożliwiły zebranie informacji na temat postrzegania jakości życia w gminie, oceny funkcjonowania usług publicznych oraz identyfikacji najważniejszych potrzeb inwestycyjnych i społecznych. Wyniki ankiet stanowiły istotny element diagnozy i zostały wykorzystane w procesie formułowania wniosków oraz wyzwań rozwojowych w trzech obszarach tematycznych Strategii. Zastosowanie ankiet pozwoliło również na zebranie opinii dotyczących rozwoju poszczególnych sołectw oraz rozpoznanie różnic w potrzebach pomiędzy miejscowościami centralnymi a obszarami peryferyjnymi.

Konsultacje i spotkania robocze - w procesie opracowania Strategii istotną rolę odegrały spotkania robocze i konsultacyjne z przedstawicielami władz samorządowych, pracownikami Urzędu Gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w realizację usług publicznych. Spotkania te umożliwiły identyfikację kluczowych problemów oraz ocenę wykonalności planowanych działań.

Włączanie pracowników samorządowych oraz jednostek organizacyjnych miało szczególne znaczenie w kontekście oceny potrzeb inwestycyjnych oraz organizacyjnych, a także weryfikacji kierunków działań w zakresie edukacji, polityki społecznej, gospodarki komunalnej, ochrony środowiska czy rozwoju infrastruktury.

Udział organizacji społecznych i środowisk lokalnych oraz podmiotów gospodarczych - w procesie opracowania Strategii w ramach spotkań roboczych i konsultacyjnych uwzględniono również perspektywę organizacji pozarządowych, instytucji kultury, podmiotów sportowych, środowisk lokalnych aktywnie działających na terenie gminy oraz podmiotów gospodarczych. Udział tych instytucji pozwolił na lepsze rozpoznanie problemów związanych z integracją społeczną, aktywizacją mieszkańców, rozwojem oferty kulturalnej, rozwojem gospodarczym gminy, rynkiem pracy oraz potrzebami różnych grup wiekowych i społecznych.

Konsultacje społeczne projektu dokumentu - Istotnym etapem partycypacji społecznej było przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Strategii, umożliwiających mieszkańcom zgłaszanie uwag i opinii do przygotowanego dokumentu. Konsultacje te miały na celu zapewnienie przejrzystości procesu oraz umożliwienie społeczności lokalnej zapoznania się z zapisami Strategii przed jej przyjęciem. Uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji zostały przeanalizowane i – w miarę zasadności – uwzględnione w finalnej wersji dokumentu.

Zasady prowadzenia działań partycypacyjnych - proces partycypacji społecznej w ramach Strategii został oparty na zasadach zapewniających jego rzetelność i dostępność. W szczególności uwzględniono:

- otwartość procesu – zapewnienie możliwości udziału mieszkańców i interesariuszy na różnych etapach prac,
- przejrzystość – udostępnianie informacji o przebiegu prac oraz o planowanych działaniach,
- dostępność – umożliwienie udziału w procesie osobom o różnych potrzebach, w tym poprzez zróżnicowane formy konsultacji,
- różnorodność narzędzi – wykorzystanie zarówno form bezpośrednich, jak i pośrednich (np. ankiety),
- sprzężenie zwrotne – analiza zgłaszanych opinii i uwag oraz uwzględnianie ich w procesie przygotowania Strategii,

- poszanowanie lokalnych uwarunkowań – uwzględnienie specyfiki gminy wiejskiej i rozproszonej struktury osadniczej.

Takie podejście pozwoliło na zwiększenie wiarygodności Strategii oraz jej zgodności z oczekiwaniami społeczności lokalnej.

Wdrażanie Strategii będzie procesem wieloletnim, wymagającym stałego dialogu społecznego oraz angażowania mieszkańców w działania rozwojowe. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Strategii ma szczególne znaczenie - umożliwia utrzymanie społecznej akceptacji dla realizowanych przedsięwzięć, zwiększa przejrzystość działań samorządu oraz wspiera proces podejmowania decyzji inwestycyjnych i organizacyjnych. W okresie realizacji Strategii rekomenduje się utrzymywanie stałych mechanizmów współpracy z interesariuszami, w tym poprzez:

- a. Konsultacje społeczne kluczowych przedsięwzięć - w przypadku realizacji istotnych inwestycji infrastrukturalnych lub przedsięwzięć mogących wywoływać znaczące skutki społeczne lub środowiskowe, zaleca się prowadzenie konsultacji społecznych umożliwiających mieszkańcom zgłaszanie uwag oraz poznanie planowanych rozwiązań. Dotyczy to w szczególności działań w zakresie zagospodarowania przestrzeni, rozwoju infrastruktury drogowej, gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz inwestycji w obszarze usług społecznych.
- b. Stałą współpracę z sołectwami i radami sołeckimi - ze względu na specyfikę przestrzenną gminy oraz znaczną rolę sołectw w funkcjonowaniu społeczności lokalnej, ważnym mechanizmem partycypacji będzie bieżąca współpraca z radami sołeckimi oraz sołtysami. Pozwoli to na identyfikowanie lokalnych potrzeb oraz ocenę skuteczności działań podejmowanych w poszczególnych miejscowościach.
- c. Wykorzystanie budżetu obywatelskiego i inicjatyw lokalnych - wdrażanie Strategii może być wspierane przez narzędzia umożliwiające bezpośrednie zaangażowanie mieszkańców w wybór działań rozwojowych, takie jak budżet obywatelski, fundusz sołeczki czy inicjatywa lokalna. Narzędzia te pozwalają na realizację mniejszych projektów, które mają duże znaczenie dla lokalnych społeczności i wzmacniają integrację mieszkańców.
- d. Współpracę z organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi - organizacje pozarządowe pełnią istotną rolę w realizacji działań społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i sportowych. W związku z tym istotnym mechanizmem partycypacji będzie rozwijanie współpracy z NGO poprzez system dotacji, konkursy ofert oraz program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi. Włączenie organizacji społecznych do realizacji celów Strategii zwiększa skuteczność interwencji i sprzyja budowaniu kapitału społecznego.
- e. Współpracę z przedsiębiorcami i sektorem gospodarczym - wdrażanie Strategii w obszarze gospodarczym powinno uwzględniać perspektywę lokalnych przedsiębiorców. W tym zakresie istotnym mechanizmem partycypacji będzie prowadzenie dialogu z sektorem gospodarczym oraz konsultowanie działań związanych z rozwojem infrastruktury inwestycyjnej, turystyki, promocji produktów lokalnych oraz planowania przestrzennego.
- f. Informowanie mieszkańców o postępach realizacji Strategii - kluczowym elementem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Strategii będzie systematyczne

informowanie mieszkańców o realizowanych przedsięwzięciach i postępach osiągnięcia celów. Informacje te mogą być przekazywane poprzez stronę internetową gminy, media społecznościowe, Biuletyn Informacji Publicznej, lokalne media oraz spotkania otwarte. Transparentna komunikacja sprzyja budowaniu zaufania społecznego oraz zwiększa identyfikację mieszkańców z procesem rozwoju gminy.

- g. Partycypacja społeczna jako element monitoringu i ewaluacji Strategii - Istotnym elementem wdrażania Strategii będzie również uwzględnianie perspektywy mieszkańców w procesie monitorowania i ewaluacji. W tym zakresie rekomenduje się okresowe prowadzenie badań ankietowych oraz konsultacji, które pozwolą ocenić poziom satysfakcji mieszkańców z realizowanych działań oraz zidentyfikować nowe potrzeby i problemy. Udział mieszkańców w procesie ewaluacji Strategii zwiększy wiarygodność wniosków i pozwoli na lepsze dostosowanie działań do oczekiwań społecznych.
- h. Partycypacja w procesie monitorowania może obejmować również udział interesariuszy w pracach zespołów doradczych lub konsultacyjnych, opiniujących kluczowe kierunki działań oraz proponowane aktualizacje Strategii.

Przyjęte mechanizmy partycypacji społecznej w procesie przygotowania i wdrażania Strategii mają na celu zapewnienie, aby dokument ten był zgodny z realnymi potrzebami mieszkańców oraz uwzględniał specyfikę lokalnych uwarunkowań rozwojowych. Partycypacja społeczna zwiększa jakość i trafność działań planowanych w Strategii, buduje społeczną akceptację dla przedsięwzięć oraz wzmacnia poczucie współodpowiedzialności mieszkańców za rozwój gminy. Dzięki wykorzystaniu różnorodnych form dialogu i konsultacji Strategia stanowi dokument tworzony w sposób otwarty i partnerski, a jej wdrażanie będzie procesem opartym na współpracy samorządu z mieszkańcami, organizacjami społecznymi, sektorem gospodarczym i instytucjami publicznymi.

11. Zgodność Strategii z aktami prawnymi i dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym

Charakter planowania strategicznego wymaga, aby niniejszy dokument, w tym w szczególności przyjęte cele oraz wskazane w jego ramach przedsięwzięcia, spełniały dwa podstawowe warunki. Po pierwsze, założenia Strategii muszą pozostawać w zgodności z obowiązującymi przepisami prawa krajowego oraz regulacjami międzynarodowymi, w tym wynikającymi z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Po drugie, dokument nie może być sprzeczny z kierunkami rozwoju określonymi w dokumentach strategicznych wyższego rzędu, opracowanych na poziomie regionalnym oraz krajowym. Istotne jest zatem zapewnienie, aby zapisy Strategii wzajemnie się uzupełniały z innymi dokumentami planistycznymi, a jednocześnie nie prowadziły do powielania działań lub rozbieżności w zakresie celów rozwojowych.

W związku z powyższym, na etapie opracowywania Strategii, w szczególności w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć oraz kierunków działań przewidzianych do realizacji w kolejnych latach, dokonano analizy ich zgodności z kluczowymi aktami prawnymi obowiązującymi na dzień sporządzenia dokumentu. Analizy te obejmowały zarówno ocenę zgodności w zakresie ogólnych kompetencji i zadań samorządu gminnego jako podmiotu odpowiedzialnego za wdrażanie Strategii, jak również weryfikację zgodności z przepisami szczegółowymi, odnoszącymi się do konkretnych obszarów interwencji, branż oraz sfer funkcjonowania gminy. Uwzględniono także akty prawne regulujące działalność instytucji i podmiotów, które mogą być zaangażowane w realizację działań strategicznych, co pozwala zapewnić spójność przyjętych założeń z uwarunkowaniami formalno-prawnymi oraz zasadami prowadzenia polityki rozwoju na poziomie lokalnym.

W odniesieniu do pierwszego rodzaju aktów prawnych przeanalizowano zgodność założeń Strategii z takimi aktami prawnymi jak:

- Ustawa o samorządzie gminnym (Ustawa z dnia 8 marca 1990 r.; Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436.),
- Ustawa o finansach publicznych (Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844, 1846.),
- Ustawa Prawo Budowlane (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.; Dz. U. z 2025 r. poz. 418, 1080, 1535, 1673, 1847.),
- Ustawa Prawo ochrony środowiska (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r.; Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080, 1812, 1863),

Równolegle w procesie opracowywania Strategii uwzględniono przesłanki wynikające z obowiązujących regulacji prawnych odnoszących się do poszczególnych dziedzin rozwoju gminy, jak również do funkcjonowania instytucji i podmiotów uczestniczących w realizacji działań strategicznych. Przy identyfikacji celów oraz przedsięwzięć kluczowe znaczenie miały w szczególności akty prawne regulujące takie obszary jak: edukacja i wychowanie, prowadzenie działalności gospodarczej, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, gospodarka komunalna oraz inne sfery mające bezpośredni wpływ na rozwój lokalny. Zastosowanie powyższego podejścia pozwoliło na właściwe osadzenie zapisów Strategii w realiach formalno-prawnych oraz zapewnienie możliwości ich skutecznego wdrażania.

Jednocześnie specyfika planowania strategicznego wymagała, aby Strategia pozostawała w pełnej zgodności z dokumentami strategicznymi opracowanymi na poziomie wyższym, tj. regionalnym oraz krajowym. Istotnym elementem prac było zatem zapewnienie spójności zapisów Strategii z kierunkami rozwoju określonymi w dokumentach nadrzędnych, tak aby działania planowane na poziomie lokalnym stanowiły ich uzupełnienie i realnie wspierały realizację szerszych celów rozwojowych. Założenia Strategii nie mogą bowiem pozostawać w sprzeczności z innymi dokumentami planistycznymi, lecz powinny być z nimi powiązane w sposób komplementarny i logiczny.

W ramach prac nad Strategią przeprowadzono szczegółową analizę jej zgodności z dokumentami strategicznymi obowiązującymi na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Celem tego działania było wykazanie, że wdrażanie Strategii stanowi istotny instrument rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz narzędzie umożliwiające osiągnięcie zakładanych kierunków rozwoju zarówno w skali całej gminy, jak i poszczególnych jej jednostek osadniczych.

Poniżej dokonano analizy dokumentów strategicznych na 3 zasadniczych szczeblach: lokalnym (powiatowym), regionalnym (województwa pomorskiego) oraz krajowym. W zakresie poziomu powiatowego podstawą była „Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030”. Na poziomie regionalnym punktem odniesienia była „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030” wraz z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego. Na szczeblu krajowym najważniejsze znaczenie miała „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” – podstawowy dokument kierunkujący politykę regionalną Polski.

W kontekście szczebla krajowego należy wskazać także na zgodność przedmiotowego dokumentu z podstawowymi dokumentami planistycznymi w gospodarce wodnej, tj.:

- a. Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)),
- b. Planem zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739).

W odniesieniu do każdego z analizowanych dokumentów strategicznych przeprowadzono ocenę powiązań i efektów synergii, wskazując w jaki sposób Strategia wpisuje się w obowiązujące już dokumenty planistyczne oraz jakie elementy tych dokumentów są zbieżne z celami i założeniami niniejszego opracowania. W szczególności zwrócono uwagę na konkretne zapisy odnoszące się do kierunków rozwoju określonych w tych dokumentach, takich jak priorytety, cele oraz działania, które pozostają spójne i komplementarne z celami strategicznymi oraz przedsięwzięciami przewidzianymi w Strategii Rozwoju Gminy. Jednocześnie w ramach analizy wskazano obszary, w których Strategia stanowi uzupełnienie istniejących dokumentów, a także te, w których jej realizacja może przyczynić się do wzmocnienia efektów i rezultatów planowanych na poziomie ponadlokalnym.

Opracowana w tym zakresie matryca logicznych powiązań pomiędzy dokumentami strategicznymi potwierdza, że niniejsza Strategia pozostaje spójna z kierunkami rozwoju wyznaczonymi zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym oraz krajowym. Należy

podkreślić, że w analizowanych dokumentach wyższego rzędu zidentyfikowano liczne obszary interwencji, cele oraz działania, do których bezpośrednio nawiązują zapisy Strategii. Oznacza to, że realizacja celów oraz przedsięwzięć przewidzianych w niniejszym dokumencie będzie sprzyjała osiągnięciu efektów rozwojowych zakładanych również w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

W dalszej części opracowania przedstawiono szczegółowe odniesienie do dokumentów strategicznych w podziale na poziomy administracyjne. Oddzielnie zaprezentowano zgodność Strategii z celami rozwoju określonymi na poziomie powiatu oraz kraju, natomiast w osobnej części przedstawiono odniesienie do dokumentów regionalnych, w szczególności Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego. Takie ujęcie wynika z faktu, że komplementarność niniejszej Strategii z polityką rozwoju województwa pomorskiego ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia możliwości realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym w ramach programów regionalnych.

A. Komplementarność Strategii Gminy Sierakowice ze Strategią Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030

Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r. została opracowana w sposób zapewniający jej spójność z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, w tym ze Strategią Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030. Powiatowy dokument strategiczny określa długofalowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu oraz wyznacza ramy prowadzenia polityki rozwoju w perspektywie do 2030 roku. Jego misja została sformułowana jako dążenie do budowy powiatu kartuskiego jako miejsca dobrego życia, innowacyjnego i zrównoważonego, opartego na walorach krajobrazowych oraz dziedzictwie kultury kaszubskiej.

Strategia Powiatu opiera się na pięciu priorytetach rozwojowych, które porządkują cele główne i kierunki działań: Środowisko i Przestrzeń, Gospodarka i Transport, Zdrowie i Integracja, Edukacja i Uczenie się oraz Kultura i Czas Wolny. Założenia te odpowiadają na kluczowe wyzwania współczesnego rozwoju, w tym cyfryzację życia społecznego, procesy demograficzne oraz potrzebę wzmacniania odporności infrastrukturalnej i społecznej.

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice zostały określone w trzech obszarach tematycznych: sferze społecznej, gospodarczej oraz infrastruktury i środowiska. Układ ten jest spójny z podejściem strategicznym przyjętym w Strategii Powiatu Kartuskiego, ponieważ obejmuje zarówno rozwój kapitału społecznego, edukacji i usług publicznych, jak również rozwój gospodarki lokalnej, transportu, infrastruktury technicznej, energetyki, ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

W konsekwencji realizacja Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice będzie wspierała osiągnięcie celów Strategii Powiatu Kartuskiego, a także wzmacniała spójność działań podejmowanych na poziomie gminnym i powiatowym. Zbieżność kierunków rozwoju stwarza również możliwość przygotowywania projektów partnerskich i ponadlokalnych, co jest szczególnie istotne w kontekście korzystania ze środków zewnętrznych oraz wdrażania polityki rozwoju opartej na współpracy samorządów.

Szczegółowa zgodność celów Strategii Gminy z priorytetami Strategii Powiatu Kartuskiego przedstawia się następująco:

- a. Cel strategiczny 1 – Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców.

Cel strategiczny 1 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice wykazuje silną komplementarność z priorytetami powiatowymi w obszarze rozwoju społecznego. W szczególności odpowiada on na cele główne Strategii Powiatu Kartuskiego odnoszące się do zdrowia, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych oraz aktywizacji mieszkańców. Strategia powiatowa podkreśla znaczenie rozwoju polityki senioralnej, profilaktyki zdrowotnej oraz poprawy jakości opieki medycznej, co jest spójne z kierunkami działań podejmowanymi na poziomie gminy.

Jednocześnie gminny cel strategiczny w sferze społecznej jest zgodny z priorytetem „Edukacja i Uczenie się”, w ramach którego powiat wskazuje konieczność podnoszenia jakości kapitału społecznego, rozwijania edukacji formalnej i nieformalnej oraz wzmacniania postaw prospołecznych. Podejście to odpowiada działaniom przewidzianym w Strategii Gminy Sierakowice, w tym w zakresie poprawy jakości edukacji i dostosowania kompetencji mieszkańców do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Komplementarność występuje także w odniesieniu do priorytetu „Kultura i Czas Wolny”, ponieważ Strategia Powiatu Kartuskiego wskazuje potrzebę rozwijania infrastruktury rekreacyjno-sportowej, aktywizacji fizycznej mieszkańców oraz tworzenia warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego. Cele te pozostają zbieżne z kierunkami rozwoju gminy w zakresie tworzenia przestrzeni do rekreacji i poprawy jakości życia.

- b. Cel strategiczny 2 – Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy

Cel strategiczny 2 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice pozostaje w bezpośredniej zgodności z priorytetem „Gospodarka i Transport” Strategii Powiatu Kartuskiego. Dokument powiatowy wskazuje potrzebę wzmacniania przedsiębiorczości, wspierania rozwoju firm rodzinnych, innowacyjności oraz poprawy warunków rozwoju gospodarczego poprzez rozwój infrastruktury transportowej i dostępności komunikacyjnej. Wskazane cele powiatowe odpowiadają lokalnym kierunkom rozwoju gminy w zakresie zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej oraz tworzenia warunków do rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych.

Istotnym elementem zgodności jest również rozwój turystyki, rekreacji i produktów lokalnych. Strategia powiatowa wskazuje potrzebę tworzenia warunków do rozwoju i pakietyzacji produktów turystycznych oraz wzmacniania promocji powiatu, co pozostaje spójne z celami gminy w zakresie rozwoju i promocji oferty turystycznej oraz wykorzystania potencjału przyrodniczego i kulturowego.

Dodatkowo gminny cel strategiczny związany z gospodarką wykazuje komplementarność z priorytetem „Środowisko i Przestrzeń” poprzez rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolnego, w tym ekologicznego, które zostało wskazane w Strategii Powiatu Kartuskiego jako istotny kierunek działań rozwojowych.

- c. Cel strategiczny 3 – Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy

Cel strategiczny 3 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice jest szczególnie silnie powiązany z priorytetem powiatowym „Środowisko i Przestrzeń”. Strategia Powiatu Kartuskiego podkreśla konieczność kształtowania zrównoważonej przestrzeni, poprawy ładu przestrzennego i estetyki, wspierania gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami, a także działań w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i polityki środowiskowej. Cele te są bezpośrednio zbieżne z gminnymi kierunkami rozwoju infrastruktury technicznej, energetycznej, komunalnej oraz działań służących ochronie środowiska.

Jednocześnie Strategia Powiatu Kartuskiego wskazuje na potrzebę rozwoju nowoczesnych systemów bezpieczeństwa oraz wzmocnienia zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, co znajduje odzwierciedlenie w gminnych działaniach infrastrukturalnych oraz planach poprawy bezpieczeństwa publicznego i odporności infrastruktury na sytuacje kryzysowe.

Zgodność występuje także w odniesieniu do priorytetu „Gospodarka i Transport”, gdzie powiat wskazuje na rozwój systemu transportowego, wzrost udziału mobilności aktywnej oraz wspieranie rozwoju połączeń kolejowych, w tym połączeń Kartuz z Sierakowicami. Jest to spójne z celami gminy w zakresie rozwoju zrównoważonego transportu i poprawy dostępności komunikacyjnej.

Ponadto cel strategiczny gminy obejmuje rozwój infrastruktury cyfrowej, co pozostaje zgodne z zapisami Strategii Powiatu Kartuskiego dotyczącymi ułatwiania dostępu do technologii i usług społeczeństwa informacyjnego oraz rozwoju e-usług.

Podsumowując należy wskazać, że Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice wykazuje wysoką zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030. Dokument gminny stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie kierunków rozwoju określonych na poziomie powiatu, uwzględniając jednocześnie lokalne uwarunkowania przestrzenne, społeczne i gospodarcze. Spójność ta zwiększa możliwość realizacji działań partnerskich i ponadlokalnych oraz umożliwi efektywniejsze korzystanie ze źródeł zewnętrznych, w tym funduszy krajowych i europejskich. Realizacja celów Strategii Gminy Sierakowice będzie jednocześnie wspierać osiąganie priorytetów i celów Strategii Powiatu Kartuskiego, wzmocniając spójność terytorialną oraz integrację działań rozwojowych podejmowanych na różnych szczeblach samorządu.

Tabela 8. Matryca komplementarności celów Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice ze Strategią Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030

Cele Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice	Środowisko i Przestrzeń (Powiat)	Gospodarka i Transport (Powiat)	Zdrowie i Integracja (Powiat)	Edukacja i Uczenie się (Powiat)	Kultura i Czas Wolny (Powiat)
Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców	Zgodność pośrednia – poprawa jakości przestrzeni życia, rozwój infrastruktury społecznej, bezpieczeństwo	Zgodność pośrednia – poprawa warunków życia wpływająca na aktywność zawodową i mobilność mieszkańców	Zgodność bezpośrednia – rozwój usług społecznych, wsparcie osób wymagających pomocy, integracja społeczna, profilaktyka zdrowotna	Zgodność bezpośrednia – rozwój edukacji, podnoszenie kompetencji i kapitału społecznego mieszkańców	Zgodność bezpośrednia – rozwój kultury, sportu i rekreacji, aktywne formy spędzania czasu wolnego

Cele Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice	Środowisko i Przestrzeń (Powiat)	Gospodarka i Transport (Powiat)	Zdrowie i Integracja (Powiat)	Edukacja i Uczenie się (Powiat)	Kultura i Czas Wolny (Powiat)
Cel strategiczny 2. Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy	Zgodność pośrednia – rozwój rolnictwa i produktów lokalnych, wykorzystanie zasobów środowiskowych przestrzennych	Zgodność bezpośrednia – rozwój przedsiębiorczości, poprawa atrakcyjności inwestycyjnej, rynek pracy, transport	Zgodność pośrednia – tworzenie warunków zatrudnienia i ograniczanie wykluczenia ekonomicznego	Zgodność pośrednia – rozwój kompetencji i dostosowanie edukacji do rynku pracy	Zgodność bezpośrednia – rozwój turystyki, promocja walorów regionu, rozwój usług czasu wolnego
Cel strategiczny 3. Rozwój nowoczesnej i przyjaznej infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy	Zgodność bezpośrednia – gospodarka wodno-ściekowa, odpady, OZE, ład przestrzenny, ochrona środowiska	Zgodność bezpośrednia – transport, drogi, mobilność aktywna, dostępność komunikacyjna	Zgodność pośrednia – bezpieczeństwo publiczne, odporność infrastruktury, zarządzanie kryzysowe	Zgodność pośrednia – cyfryzacja usług, rozwój społeczeństwa informacyjnego, internet szerokopasmowy	Zgodność pośrednia – infrastruktura rekreacyjna i turystyczna wspierająca aktywność mieszkańców

B. Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia Rozwoju Gminy została opracowana w sposób zapewniający jej spójność z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu na poziomie regionalnym, w tym w szczególności ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030). Strategia wojewódzka stanowi podstawowy dokument wyznaczający kierunki rozwoju regionu oraz ramy prowadzenia polityki rozwojowej w województwie pomorskim. Zawiera ona założenia dotyczące budowania odporności regionu na kryzysy, podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania konkurencyjności gospodarki regionalnej.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice, obejmujące trzy cele strategiczne (społeczny, gospodarczy oraz infrastrukturalno-środowiskowy), pozostają w wysokim stopniu komplementarne względem celów wojewódzkich. Strategia gminna uwzględnia regionalne wyzwania rozwojowe, w tym konieczność adaptacji do skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, rozwój odnawialnych źródeł energii, ograniczanie wykluczenia społecznego i transportowego, poprawę dostępności usług publicznych oraz rozwój gospodarki opartej na lokalnych zasobach.

Zgodność dokumentów ma istotne znaczenie praktyczne, ponieważ umożliwia lepsze dopasowanie przedsięwzięć planowanych na poziomie lokalnym do interwencji realizowanych na poziomie regionalnym, w tym w ramach programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Spójność Strategii Gminy Sierakowice z SRWP 2030 wzmacnia możliwość realizacji projektów partnerskich, w tym przedsięwzięć ponadlokalnych oraz działań wynikających z instrumentów terytorialnych wdrażanych w województwie pomorskim.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 opiera się na trzech celach strategicznych, które mają charakter nadrzędny i wyznaczają pożądane kierunki zmian rozwojowych. Są one zoperacjonalizowane poprzez 12 celów operacyjnych obejmujących sferę środowiskową, społeczną i gospodarczą:

a. Cel strategiczny 1 SRWP 2030 – Trwałe bezpieczeństwo

Cel strategiczny „Trwałe bezpieczeństwo” zakłada zapewnienie mieszkańcom województwa pomorskiego stabilnych warunków życia poprzez rozwój bezpieczeństwa środowiskowego, energetycznego, zdrowotnego i cyfrowego. Strategia wojewódzka podkreśla konieczność adaptacji regionu do zmian klimatu, ochrony zasobów wodnych,

poprawy jakości powietrza oraz wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym. Istotnym elementem tego celu jest również transformacja energetyczna, rozwój OZE, poprawa efektywności energetycznej oraz

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice, w szczególności w zakresie infrastruktury komunalnej, gospodarki wodnej, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz poprawy efektywności energetycznej, pozostają zgodne z tymi kierunkami. Działania planowane na poziomie gminnym sprzyjają budowaniu odporności na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego mieszkańców. Komplementarność występuje także w odniesieniu do bezpieczeństwa cyfrowego, w tym rozwoju infrastruktury teleinformatycznej oraz ograniczania wykluczenia cyfrowego.

b. Cel strategiczny 2 SRWP 2030 – Otwarta wspólnota regionalna

Cel strategiczny „Otwarta wspólnota regionalna” koncentruje się na rozwoju społecznym, budowaniu spójności i integracji oraz podnoszeniu jakości usług publicznych. SRWP 2030 podkreśla znaczenie inwestowania w edukację, rozwój kapitału społecznego i obywatelskiego, wzmacnianie sektora organizacji pozarządowych i ekonomii społecznej, a także zapewnienie dostępności usług społecznych i zdrowotnych. Strategia wojewódzka wskazuje również na potrzebę wspierania wrażliwych grup społecznych, w tym seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice w obszarze społecznym są bezpośrednio zbieżne z celami SRWP 2030, ponieważ zakładają rozwój infrastruktury społecznej, poprawę dostępności usług publicznych, rozwój edukacji, aktywizację społeczną oraz wzmacnianie integracji lokalnej wspólnoty. Szczególna zgodność dotyczy działań ukierunkowanych na budowę i rozwój kapitału społecznego oraz wspieranie aktywności mieszkańców, co wpisuje się w cel operacyjny SRWP dotyczący „Kapitału społecznego”.

Dodatkowo, strategia gminna wspiera realizację celu operacyjnego „Mobilność”, ponieważ zakłada poprawę dostępności transportowej, ograniczanie wykluczenia komunikacyjnego oraz rozwój bezpiecznej infrastruktury transportowej. Kierunki te są istotnym elementem polityki regionalnej, która wskazuje na potrzebę zwiększania dostępności usług i miejsc pracy poprzez rozwój systemów transportu publicznego i infrastruktury drogowej.

c. Cel strategiczny 3 SRWP 2030 – Odporna gospodarka

Cel strategiczny „Odporna gospodarka” w SRWP 2030 zakłada wzmacnianie konkurencyjności województwa poprzez rozwój gospodarki opartej na innowacjach, budowę silnego rynku pracy, rozwój sektora usług, zwiększanie odporności gospodarki na zmiany zewnętrzne oraz rozwój turystyki i oferty czasu wolnego. Strategia wojewódzka podkreśla również potrzebę integracji regionu z globalnym systemem transportowym oraz wzmacniania pozycji konkurencyjnej Pomorza.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice w sferze gospodarczej pozostają w wysokim stopniu spójne z tymi celami, szczególnie w zakresie wspierania przedsiębiorczości, tworzenia warunków dla rozwoju inwestycji oraz wzmacniania lokalnego rynku pracy. Strategia gminna zakłada również rozwój turystyki, usług czasu

wolnego oraz wykorzystanie walorów środowiskowych i kulturowych, co wpisuje się w cel operacyjny SRWP dotyczący „Oferty turystycznej i czasu wolnego”. Działania te mogą stanowić element wzmocnienia konkurencyjności gminy i całego regionu w oparciu o potencjały endogeniczne.

Komplementarność występuje także w odniesieniu do rozwoju infrastruktury transportowej i poprawy dostępności komunikacyjnej, co jest istotne z punktu widzenia budowania atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwoju gospodarczego. W tym zakresie Strategia gminna może wspierać realizację celu operacyjnego SRWP dotyczącego integracji z globalnym systemem transportowym, w szczególności poprzez poprawę lokalnych i regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej.

Podsumowując, Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r. pozostaje spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 zarówno na poziomie celów strategicznych, jak i operacyjnych. Cele gminne wspierają realizację regionalnych kierunków rozwoju związanych z budowaniem odporności środowiskowej i energetycznej, rozwojem usług społecznych, edukacji i kapitału społecznego, a także wzmocnieniem konkurencyjności gospodarki i rynku pracy.

Zbieżność dokumentów zwiększa możliwość realizacji przedsięwzięć zgodnych z regionalną polityką rozwoju oraz skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza 2021–2027. Strategia gminna stanowi tym samym istotny element wdrażania polityki rozwoju województwa na poziomie lokalnym, wzmocniając spójność terytorialną i funkcjonalną regionu pomorskiego.

Poniżej przedstawiono matrycę komplementarności celów operacyjnych SRWP 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice.

Tabela 9. Matryca komplementarności celów operacyjnych SRWP 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice.

Cele operacyjne SRWP 2030	Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców	Cel strategiczny 2. Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy	Cel strategiczny 3. Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy
Bezpieczeństwo środowiskowe	Zgodność pośrednia – poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych oraz działania sprzyjające ochronie środowiska	Zgodność pośrednia – rozwój gospodarki lokalnej z poszanowaniem zasobów środowiska oraz walorów przyrodniczych	Zgodność bezpośrednia – gospodarka wodna, retencja, kanalizacja, ochrona środowiska
Bezpieczeństwo energetyczne	Zgodność pośrednia – poprawa standardu życia mieszkańców poprzez ograniczanie ubóstwa energetycznego i wspieranie efektywności energetycznej	Zgodność pośrednia – rozwój OZE i poprawa efektywności energetycznej jako element wspierający rozwój gospodarczy	Zgodność bezpośrednia – modernizacja infrastruktury energetycznej, rozwój OZE, poprawa efektywności energetycznej budynków
Bezpieczeństwo zdrowotne	Zgodność bezpośrednia – rozwój profilaktyki zdrowotnej, poprawa dostępności usług medycznych, aktywizacja mieszkańców i promowanie zdrowego stylu życia	Zgodność pośrednia – poprawa zdrowia mieszkańców i jako czynnik wzrostu aktywności zawodowej i stabilności rynku pracy	Zgodność pośrednia – infrastruktura techniczna i komunalna ograniczająca ryzyka środowiskowe wpływające na zdrowie
Bezpieczeństwo cyfrowe	Zgodność bezpośrednia – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu oraz zwiększanie dostępności usług publicznych i informacji	Zgodność pośrednia – cyfryzacja gospodarki lokalnej i rozwój e-usług wspierających przedsiębiorczość	Zgodność bezpośrednia – rozwój infrastruktury teleinformatycznej, poprawa dostępności internetu szerokopasmowego
Fundamenty edukacji	Zgodność bezpośrednia – poprawa jakości edukacji, rozwój infrastruktury oświatowej i kompetencji mieszkańców	Zgodność pośrednia – rozwój kompetencji kluczowych i zawodowych jako element wspierający lokalny rynek pracy	Zgodność pośrednia – rozwój infrastruktury technicznej i cyfrowej wspierającej system edukacji
Wrażliwość społeczna	Zgodność bezpośrednia – rozwój usług społecznych, wsparcie seniorów, rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zgodność pośrednia – przeciwdziałanie wykluczeniu społeczno-zawodowemu oraz tworzenie warunków do aktywizacji	Zgodność pośrednia – infrastruktura publiczna wspierająca realizację usług społecznych i poprawę dostępności
Kapitał społeczny	Zgodność bezpośrednia – rozwój aktywności obywatelskiej, integracji społecznej i współpracy lokalnej	Zgodność pośrednia – rozwój współpracy międzysektorowej sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu i przedsiębiorczości	Zgodność pośrednia – rozwój przestrzeni publicznych i infrastruktury sprzyjającej integracji mieszkańców
Mobilność	Zgodność pośrednia – poprawa dostępności usług publicznych i ograniczanie wykluczenia transportowego mieszkańców	Zgodność pośrednia – poprawa mobilności mieszkańców jako warunek aktywności zawodowej i rozwoju rynku pracy	Zgodność bezpośrednia – rozwój infrastruktury drogowej, transportu publicznego oraz infrastruktury pieszo-rowerowej
Pozycja międzynarodowa	Zgodność pośrednia – budowanie atrakcyjności osiedleńczej i jakości życia jako element wspierający rozwój gminy w szerszym układzie regionalnym	Zgodność pośrednia – rozwój turystyki i gospodarki lokalnej jako element wzmacniający rozpoznawalność regionu	Zgodność pośrednia – rozwój infrastruktury technicznej i przestrzennej poprawiającej atrakcyjność gminy
Zasoby pracy	Zgodność pośrednia – rozwój edukacji i usług społecznych sprzyjający utrzymaniu aktywności zawodowej mieszkańców	Zgodność bezpośrednia – rozwój przedsiębiorczości, tworzenie miejsc pracy, wspieranie inwestycji	Zgodność bezpośrednia – infrastruktura techniczna jako warunek rozwoju gospodarki i zatrudnienia
Oferta czasu wolnego	Zgodność bezpośrednia – rozwój sportu, rekreacji, kultury oraz infrastruktury wspierającej aktywność mieszkańców	Zgodność bezpośrednia – rozwój turystyki, usług czasu wolnego i promocja walorów gminy	Zgodność bezpośrednia – rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej
Integracja z globalnym systemem transportowym	Zgodność pośrednia – poprawa dostępności transportowej wpływająca na jakość życia i dostęp do usług	Zgodność pośrednia – poprawa dostępności komunikacyjnej jako czynnik atrakcyjności inwestycyjnej i gospodarczej	Zgodność pośrednia – rozwój infrastruktury drogowej i powiązań transportowych z układem regionalnym

W kontekście wskazanej zgodności Strategii z celami SRWP 2030, przeanalizowano także jej założenia w odniesieniu do zapisów innych dokumentów strategicznych obowiązujących na terenie województwa. W wyniku tej analizy należy wskazać, że przedmiotowy dokument jest zgodny z zapisami następujących dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego:

- a. Uchwała Nr 173/XV/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 maja 2025 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2030,
- b. Uchwała Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zmieniona Uchwałą Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. oraz Uchwałą nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 r.,
- c. Uchwała Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- d. Uchwała Nr 586/162/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego,
- e. Uchwała Nr 788/XXXVII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”,
- b. Uchwała Nr 618/1.123 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030.

C. Komplementarność Strategii Gminy Sierakowice z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego

Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice do 2035 r. została opracowana z uwzględnieniem nadrzędnych dokumentów strategicznych szczebla krajowego, w tym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 „Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony” (KSRR 2030). Dokument krajowy stanowi jeden z kluczowych elementów systemu planowania strategicznego państwa i wyznacza podstawowe kierunki polityki regionalnej w Polsce w perspektywie do 2030 roku, koncentrując się na zmniejszaniu nierówności terytorialnych, wzmacnianiu konkurencyjności regionów oraz poprawie jakości zarządzania rozwojem.

KSRR 2030 wskazuje, że polityka regionalna powinna być prowadzona w sposób zintegrowany i dopasowany do specyfiki terytorium, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjałów endogenicznych oraz podejściu opartym na partnerstwie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem społecznym i gospodarczym. Strategia kładzie nacisk na wzmacnianie roli współpracy między samorządami oraz rozwój usług publicznych i infrastruktury, które determinują warunki życia mieszkańców i możliwości rozwoju gospodarczego.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice pozostają spójne z układem celów KSRR 2030, w ramach którego wskazano cel główny polityki regionalnej oraz trzy cele szczegółowe, obejmujące wymiar spójności, konkurencyjności oraz zarządzania rozwojem. Dokument

krajowy wskazuje, że realizacja polityki regionalnej ma odbywać się poprzez działania zintegrowane, uwzględniające specyfikę obszarów miejskich i wiejskich oraz konieczność przeciwdziałania negatywnym skutkom procesów demograficznych i gwałtownych zjawisk pogodowych.

W związku z powyższym należy podkreślić, że Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice, obejmująca cele społeczne, gospodarcze oraz infrastrukturalno-środowiskowe, stanowi dokument komplementarny wobec KSRR 2030 i wpisuje się w krajowe priorytety rozwojowe poprzez działania ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie lokalnej gospodarki oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej i środowiskowej.

KSRR 2030 określa trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Układ celów Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice wykazuje pełną zgodność z powyższymi kierunkami:

- a. Cel strategiczny 1 gminy – Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców

Cel strategiczny 1 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice pozostaje zgodny przede wszystkim z założeniami Celu 1 KSRR 2030, w ramach którego kluczowe znaczenie przypisano zmniejszaniu nierówności w dostępie do usług publicznych, wzmocnieniu spójności społecznej oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom procesów demograficznych. KSRR wskazuje wprost, że jednym z głównych wyzwań rozwojowych kraju jest przeciwdziałanie depopulacji, starzeniu się społeczeństwa oraz ograniczanie wykluczenia społecznego i terytorialnego.

Kierunki działań przewidziane w ramach celu społecznego gminy odpowiadają również na zapisy KSRR dotyczące wzmocnienia kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwijania systemu usług publicznych w sposób dostosowany do lokalnych potrzeb. KSRR podkreśla, że polityka regionalna powinna sprzyjać poprawie dostępności do usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych, szczególnie na terenach wiejskich, gdzie często występują bariery infrastrukturalne i komunikacyjne.

Dodatkowo, cel strategiczny nr 1 jest spójny z podejściem krajowym w zakresie budowania społeczeństwa obywatelskiego, wspierania integracji międzypokoleniowej oraz wzmocnienia aktywności mieszkańców. Działania te pozostają zgodne z logiką KSRR, która wskazuje na potrzebę rozwoju społecznie wrażliwego, uwzględniającego potrzeby różnych grup społecznych i wspierającego poprawę jakości życia w ujęciu lokalnym.

- b. Cel strategiczny 2 gminy – Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy
- Cel strategiczny nr 2 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice wykazuje bezpośrednią komplementarność z Celem 2 KSRR 2030 – Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych, w ramach którego wskazano konieczność wzmocnienia przedsiębiorczości, innowacyjności oraz wykorzystania lokalnych potencjałów rozwojowych. KSRR zakłada koncentrację działań rozwojowych na budowaniu

przewagi konkurencyjnej w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wspieranie lokalnych i regionalnych specjalizacji gospodarczych.

Założenia Strategii Gminy w obszarze gospodarki odpowiadają na krajowe kierunki związane z tworzeniem warunków dla rozwoju przedsiębiorstw, zwiększaniem aktywności zawodowej mieszkańców oraz wspieraniem lokalnych rynków pracy. KSRR podkreśla, że rozwój regionalny wymaga wzrostu produktywności i innowacyjności gospodarki oraz tworzenia warunków umożliwiających przedsiębiorstwom skuteczne konkurowanie na rynku krajowym i międzynarodowym. Istotną płaszczyzną zgodności jest również rozwój turystyki i usług opartych na walorach przyrodniczych i kulturowych. KSRR wskazuje, że rozwój gospodarczy powinien wykorzystywać lokalne zasoby i potencjały oraz budować odporność gospodarki na zmiany zewnętrzne. Jest to spójne z kierunkiem rozwoju gminy Sierakowice jako obszaru o wysokich walorach krajobrazowych i kulturowych, w którym istotną rolę może pełnić turystyka, rekreacja i sektor usług.

Cel strategiczny nr 2 jest również zgodny z ideą rozwoju zrównoważonego, ponieważ działania w ramach gminnej polityki gospodarczej zakładają rozwój w sposób nieprowadzący do nadmiernej presji na środowisko, co odpowiada wyzwaniom wskazanym w KSRR, w tym potrzebie adaptacji do ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz wzmacniania odporności lokalnych gospodarek.

- c. Cel strategiczny 3 gminy – Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy

Cel strategiczny nr 3 Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice jest zgodny z priorytetami KSRR 2030 w zakresie wzmacniania infrastruktury technicznej i środowiskowej jako warunku rozwoju społeczno-gospodarczego. W szczególności cel ten odpowiada zapisom Celu 1 KSRR, w ramach którego wskazano konieczność uzupełniania braków infrastrukturalnych na terenach wiejskich oraz poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym infrastruktury warunkującej jakość życia i rozwój gospodarczy.

Jednocześnie działania w obszarze infrastruktury i środowiska wpisują się w wyzwania krajowe związane z poprawą gospodarki wodnej, ograniczaniem ryzyk środowiskowych oraz wdrażaniem rozwiązań sprzyjających efektywności energetycznej i transformacji energetycznej. KSRR wskazuje, że rozwój infrastruktury powinien wspierać odporność terytoriów na zagrożenia oraz umożliwiać prowadzenie działań w sposób zrównoważony, szczególnie na obszarach cennych przyrodniczo.

Cel strategiczny nr 3 jest również spójny z kierunkami krajowymi w zakresie poprawy dostępności transportowej, rozwoju infrastruktury publicznej i zwiększania spójności przestrzennej. KSRR podkreśla znaczenie rozwoju infrastruktury podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia, co pozostaje zgodne z planowanymi działaniami gminy dotyczącymi modernizacji infrastruktury drogowej, komunalnej, energetycznej oraz cyfrowej.

Ponadto cel ten wpisuje się w logikę Celu 3 KSRR, ponieważ rozwój infrastruktury technicznej i środowiskowej wymaga efektywnego zarządzania, współpracy instytucjonalnej oraz przygotowywania projektów inwestycyjnych w sposób kompleksowy i spójny z dokumentami planistycznymi. KSRR wskazuje na potrzebę

wzmacniania współpracy między samorządami i wdrażania zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, co jest istotne również w kontekście realizacji inwestycji infrastrukturalnych o charakterze ponadlokalnym.

Podsumowując, Strategia Rozwoju Gminy Sierakowice pozostaje w wysokim stopniu spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Cele strategiczne gminy odpowiadają kluczowym kierunkom polityki regionalnej państwa, obejmując zarówno działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i wzmacniania usług publicznych, jak i działania ukierunkowane na rozwój gospodarczy oparty na lokalnych zasobach oraz rozwój infrastruktury technicznej i środowiskowej.

Strategia gminy wpisuje się w podejście terytorialne promowane w KSRR 2030, zakładające wykorzystanie potencjałów endogenicznych oraz prowadzenie polityki rozwoju w sposób zintegrowany, oparty na współpracy samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych. KSRR podkreśla również znaczenie przeciwdziałania nierównościom terytorialnym, poprawy dostępności usług publicznych oraz wzmacniania infrastruktury i odporności gmin na ekstremalne zjawiska pogodowe – cele te stanowią jedne z kluczowych elementów Strategii Rozwoju Gminy.

Zgodność Strategii gminnej z dokumentem krajowym wzmacnia możliwość skutecznego aplikowania o środki zewnętrzne, realizacji przedsięwzięć zgodnych z krajowymi i regionalnymi priorytetami rozwoju oraz wdrażania projektów partnerskich, w tym w ramach instrumentów terytorialnych polityki spójności.

W poniższej matrycy przedstawiono syntetyczne podsumowanie zgodności Strategii Rozwoju Gminy z KSRR 2030.

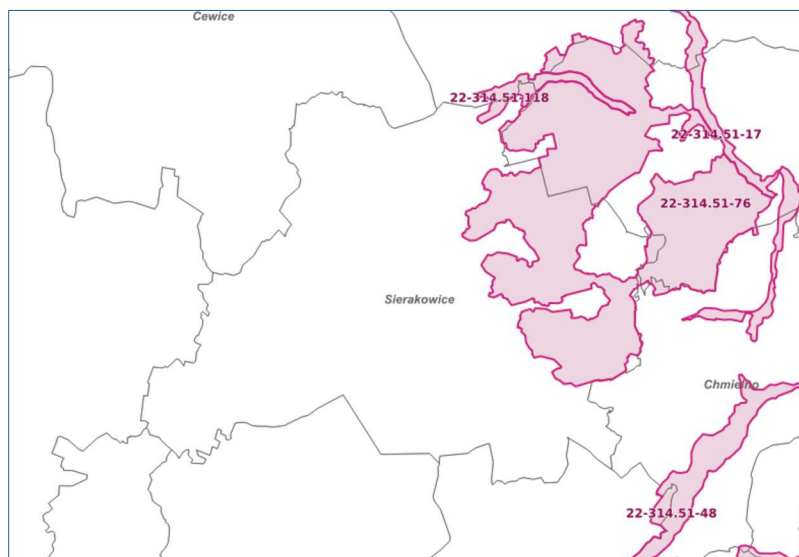
Tabela 10. Matryca komplementarności celów Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030

Cele Strategii Rozwoju Gminy Sierakowice	Cel 1 KSRR 2030: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel 2 KSRR 2030: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 3 KSRR 2030: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa jakości życia mieszkańców	Zgodność bezpośrednia – rozwój i poprawa dostępności usług publicznych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzmacnianie spójności społecznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców	Zgodność pośrednia – rozwój kapitału ludzkiego, kompetencji mieszkańców oraz aktywności społecznej wpływającej na potencjał rynku pracy	Zgodność pośrednia – wzmacnianie współpracy instytucjonalnej i społecznej oraz poprawa jakości świadczenia usług publicznych
Cel strategiczny 2. Wsparcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy	Zgodność pośrednia – działania na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy, zwiększania aktywności zawodowej oraz ograniczania barier rozwojowych na terenach wiejskich	Zgodność bezpośrednia – wspieranie przedsiębiorczości, dywersyfikacja gospodarki lokalnej, wykorzystanie potencjałów endogenicznych oraz wzmacnianie konkurencyjności gospodarki	Zgodność pośrednia – rozwój mechanizmów współpracy i przygotowania projektów rozwojowych w oparciu o podejście terytorialne i partnerskie
Cel strategiczny 3. Rozwój nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury technicznej wspierającej zrównoważony rozwój gminy	Zgodność bezpośrednia – rozwój infrastruktury technicznej i środowiskowej, poprawa dostępności usług publicznych oraz zwiększanie odporności gminy na zagrożenia	Zgodność pośrednia – infrastruktura jako kluczowy czynnik podnoszący atrakcyjność inwestycyjną i warunki rozwoju gospodarki lokalnej	Zgodność bezpośrednia – poprawa jakości zarządzania inwestycjami, rozwój współpracy JST, wdrażanie zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego

W kontekście zgodności Strategii z dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na poziomie województwa należy wskazać, że jej zapisy uwzględniają i są także zgodne z założeniami dokumentu „Audyt krajobrazowy województwa pomorskiego”, uchwalonego Uchwałą Nr 190/XVII/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2025 roku. Zgodnie z zapisami Audytu na terenie gminy Sierakowice wyznaczono następujące krajobrazy priorytetowe:

- a. Lasy Mirachowskie (22-314.51-76) - Lasy Mirachowskie obejmują kompleks lasów leżących w centralnej części Pojezierza Kaszubskiego na Wysoczyźnie Mirachowskiej. Dominującą formą pokrycia i użytkowania terenu w obrębie są lasy, które pokrywają 92% powierzchni krajobrazu tworząc trzy kompleksy połączone wąskimi łącznikami. Elementami urozmaicającymi krajobraz są śródleśne polany użytkowane rolniczo. W granicach jednostki krajobrazowej znajduje się wiele małych jezior otoczonych torfowiskami, z borami sosnowymi i brzezinami bagiennymi, np. Jezioro Wielkie w centralnej części krajobrazu. Przeważającymi typami siedlisk na terenie ostoi są: las mieszany świeży, bór mieszany świeży, bór mieszany bagienno i las świeży. Celem ochrony jest zachowanie zwartej kompleksu leśnego stanowiącego zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców Pomorza.
- b. Jeziora Potęgowskie (22-314.51-118) – w pokryciu i użytkowaniu terenu znacząco dominują wody powierzchniowe, pokrywając ok 64% powierzchni wydzielenia. W granicach krajobrazu sieć hydrograficzną tworzy 10 jezior o nietypowej specyfice jak dla jeziora rynnowe (ich głębokość sięga zaledwie od 3,2 do 11,6 m). Największym zbiornikiem omawianej jednostki jest Jezioro Potęgowskie Duże. Dwa kolejne stanowią jego odrębne odnogi. Są to odpowiednio od zachodu Jezioro Czarne oraz od południa jezioro Odnoga. Pozostałe jeziora wchodzi w skład omawianego systemu rynien subglacjalnych to: od wschodu Lubygość oraz Kocenko, od zachodu – Białe. Lasy stanowią ok. 26 % jednostki krajobrazowej. Krajobraz został wyznaczony w celu zachowania unikatowego w skali województwa systemu śródleśnych rynien subglacjalnych jezior potęgowskich, z cennymi zbiorowiskami roślinnymi oraz unikatowymi formami geomorfologicznymi.

Zapisy niniejszego dokumentu są w pełni zgodne z rekomendacjami i wnioskami dotyczącymi kształtowania i ochrony krajobrazu na tych terenach. Poniżej przedstawiono lokalizację w/w krajobrazów priorytetowych na tle granic gminy.

Rysunek 17. Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w Audycie krajobrazowym województwa pomorskiego na terenie gminy Sierakowice

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa